

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 2 ΤΟΜΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ	
ΟΡΟΙ	
ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Περιγραφή – Προϋπολογισμός – Διάρκεια Προγράμματος	
1.1 Σκοπιμότητα.....	
1.2 Σύνομη περιγραφή - Διάρκεια Προγράμματος	
1.3 Συνολικός προϋπολογισμός Προγράμματος και κατανομή.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Όροι Επιλεξιμότητας.....	
2.1 Επιλέξιμες Κατοικίες	
2.1.1 Ορισμοί	
2.1.2 Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Κατοικίας	
2.2 Ωφελούμενοι – Αιτήσεις - Κατηγορίες – Επιχορήγηση.....	
2.3 Προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήσεων.....	
2.4 Έναρξη Επιλεξιμότητας δαπανών	
2.5 Αποφυγή διπλής χρηματοδότησης	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Ενεργειακός Στόχος & Επιλέξιμες παρεμβάσεις	
3.1 Ενεργειακός Στόχος - Απαιτήσεις.....	
3.2 Περιγραφή των επιλέξιμων παρεμβάσεων	
3.2.1 Αντικατάσταση Κουφωμάτων.....	
3.2.2 Τοποθέτηση/αναβάθμιση θερμομόνωσης.....	
3.2.3 Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης/ψύξης.....	
3.2.4 Σύστημα ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)	
3.2.5 Λοιπές παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Επιλέξιμος Προϋπολογισμός.....	
4.1 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός Παρεμβάσεων	
4.2 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός λοιπών δαπανών	
4.3 Κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Υποβολή – Αξιολόγηση – Χρηματοδότηση.....	
5.1 Απαιτούμενα Δικαιολογητικά - Προετοιμασία	
5.2 Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου / διηρημένης ιδιοκτησίας	

5.3	Πρώτη Ενεργειακή Επιθεώρηση	
5.4	Υποβολή Αίτησης	
5.5	Ειδικές περιπτώσεις αιτήσεων.....	
5.6	Κριτήριο αξιολόγησης	
5.7	Αξιολόγηση Αιτήσεων	
5.8	Χρηματοδοτικό Σχήμα.....	
5.9	Μεταβίβαση δικαιώματος συμμετοχής.....	
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Υπαγωγή – Προθεσμίες	
6.1	Υπαγωγή Ωφελουμένων – Υπογραφή Δανειακών Συμβάσεων	
6.2	Προθεσμία Υλοποίησης του έργου – χορήγηση κινήτρων	
6.3	Παρατάσεις Προθεσμιών.....	
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Υλοποίηση και Ολοκλήρωση Έργου	
7.1	Έναρξη Υλοποίησης Έργου - Προκαταβολές	
7.2	Ολοκλήρωση Έργου - Δεύτερη Ενεργειακή Επιθεώρηση	
7.3	Παραστατικά.....	
7.4	Διαδικασία Τροποποιήσεων – Παρατάσεων Προθεσμιών	
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Έλεγχοι ολοκλήρωσης έργου - Χορήγηση κινήτρων	
8.1	Έλεγχοι τελικής πληρωμής & Πιστοποίησης.....	
8.2	Χορήγηση κινήτρων	
8.3	Υποχρεώσεις Ωφελουμένων	
8.4	Συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος	
8.5	Ενστάσεις	
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Κύριοι εμπλεκόμενοι φορείς - Συντελεστές Προγράμματος.....	
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Δημοσιότητα Προγράμματος.....	
10.1	Υποχρεώσεις Φορέα Υλοποίησης	
10.2	Υποχρεώσεις Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών	
10.3	Υποχρεώσεις λοιπών φορέων.....	
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Πληροφόρηση	
	Παραρτήματα.....	

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ**ΟΡΟΙ**

Για τους σκοπούς του Οδηγού οι χρησιμοποιούμενοι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ)	Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) είναι ο λόγος (ως ποσοστό %) της παρούσας αξίας της ενίσχυσης προς την παρούσα αξία του ενισχυόμενου κόστους επένδυσης (Οδηγός κατευθυντήριων κρατικών ενισχύσεων).
Ανάδοχος	Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υλοποιεί το έργο ή μέρος αυτού και εκδίδει παραστατικά που υποβάλλονται στο Πρόγραμμα.
Ανάδοχος/προμηθευτής	Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που εκτελεί το έργο και συγχρόνως προμηθεύει τα υλικά/συστήματα.
Βαθμομημέρες	Δείκτης για τη δριμύτητα κλίματος μιας περιοχής που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των φορτίων θέρμανσης ενός κτιρίου και της απαιτούμενης κατανάλωσης ενέργειας για τη θέρμανσή του.
Δανειακή Σύμβαση	Η σύμβαση που συνάπτει ο Ωφελούμενος (Φυσικό Πρόσωπο) με το χρηματοπιστωτικό οργανισμό της επιλογής του, που του χορηγεί το δάνειο.
Διαμέρισμα	Κτιριακή μονάδα - ιδιοκτησία (κατοικία) εντός κτιρίου με χρήση πολυκατοικίας.
Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)	Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας και παρουσιάζεται σε αυτό ένας αναλυτικός οδικός χάρτης για την επίτευξη συγκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το έτος 2030. Το ΕΣΕΚ παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας, καθιστώντας το κείμενο αναφοράς για την επόμενη δεκαετία.
Εισόδημα	Το άθροισμα του Συνολικού Δηλωθέντος εισοδήματος, των Απαλλασσόμενων και Αυτοτελών Φορολογούμενων εισοδημάτων καθώς και της Προστιθέμενης Διαφοράς Αντικειμενικών Δαπανών, όπως προκύπτουν από την Πράξη Προσδιορισμού Φόρου του έτους αναφοράς
Ενεργειακός Επιθεωρητής	Νοείται ο Ενεργειακός Επιθεωρητής κτιρίου όπως ορίζεται στο ν. 4122/2013 (ΦΕΚ 42/Α'/19.02.2013), δηλαδή φυσικό πρόσωπο που διενεργεί ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια και είναι ενταγμένο στο μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών του ΥΠΕΝ.
Ένοικος	Το πρόσωπο που διαμένει σε μονοκατοικία / διαμέρισμα.

Επιλέξιμες Παρεμβάσεις	Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης, που προκύπτουν βάσει ενεργειακής επιθεώρησης όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 3.
Επιλέξιμη κατοικία	Η μονοκατοικία και το διαμέρισμα που ικανοποιεί τις προϋποθέσεις τις παραγράφου 2.1.2.
Επιλέξιμος Προϋπολογισμός λοιπών δαπανών	Ο αποδεκτός από το πρόγραμμα προϋπολογισμός των λοιπών δαπανών για το κόστος του Τεχνικού Συμβούλου, του Ενεργειακού Επιθεωρητή, της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου, καθώς και τυχόν αδειών/μελετών/βεβαιώσεων που είναι απαραίτητες για την ορθή υλοποίηση παρεμβάσεων (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%) όπως καθορίζεται με την απόφαση υπαγωγής.
Επιλέξιμος Προϋπολογισμός παρεμβάσεων	Ο αποδεκτός από το πρόγραμμα προϋπολογισμός παρεμβάσεων (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), όπως καθορίζεται με την απόφαση υπαγωγής.
Έργο	Το σύνολο των παρεμβάσεων ανά επιλέξιμη κατοικία (μονοκατοικία / διαμέρισμα).
Ίδια κεφάλαια	Είναι η απαιτούμενη ιδιωτική συμμετοχή μείον το ποσό της δανειακής Σύμβασης εφόσον υπάρχει.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Το ποσό του συνολικού προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από την επιχορήγηση.
Κίνητρα	Επιδότηση επιτοκίου, επιχορήγηση κεφαλαίου, κάλυψη του κόστους των ενεργειακών επιθεωρήσεων και δυναμικά μελετών/αδειών/βεβαιώσεων, της δαπάνης για την έκδοση Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου και αμοιβής Τεχνικού Συμβούλου.
Κόστος Παρεμβάσεων	Ο προτεινόμενος από τον αιτούντα προϋπολογισμός παρεμβάσεων (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%).
Μονοκατοικία	Το ενιαίο κτίριο που περιλαμβάνει μία ιδιοκτησία, που διατάσσεται σε μία ή περισσότερες στάθμες, με κύρια χρήση κατοικίας. Στον ορισμό της μονοκατοικίας εμπίπτουν και οι περιπτώσεις κτιρίων μικτής χρήσης με χρήσεις άλλες από κατοικία στη στάθμη του ισόγειου / ημιυπόγειου / ημιώροφου με ανεξάρτητη πρόσβαση (π.χ. καταστήματα, εργαστήρια κ.ά. με είσοδο από το δρόμο).
Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025»	Πρόγραμμα παροχής κινήτρων - επιδότηση επιτοκίου, επιχορήγηση κεφαλαίου και κάλυψη του κόστους των ενεργειακών επιθεωρήσεων, και των λοιπών «άυλων» δαπανών, με πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον υφιστάμενο οικιακό κτιριακό τομέα
Προμηθευτής	Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προμηθεύει τα υλικά / συστήματα και εκδίδει παραστατικά που υποβάλλονται στο Πρόγραμμα.
Συγκύριοι	Πρόσωπα που έχουν εμπράγματο δικαίωμα επικαρπίας, ψιλής κυριότητας ή πλήρους κυριότητας επί του ίδιου ακινήτου.

Συμφωνία Προσχώρησης των Ενδιάμεσων Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών (ΕΧΟ)	Είναι η συμφωνία προσχώρησης σε συνεργασία στην οποία εντάσσονται οι Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί (ΕΧΟ) σχετικά με τη χρηματοδότηση και υλοποίηση του παρόντος Προγράμματος.
Συνολικός Επιλέξιμο Κόστος	Τα Επιλέξιμα κόστη παρεμβάσεων και δαπανών του Τεχνικού Συμβούλου, του Ενεργειακού Επιθεωρητή, της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου καθώς και τυχόν μελετών και λοιπών επιλέξιμων δαπανών που είναι απαραίτητες για την ορθή υλοποίηση παρεμβάσεων, όπως διαμορφώνεται βάσει των παραστατικών δαπάνης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τον συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό της απόφασης υπαγωγής.
Συνολικός Επιλέξιμος Προϋπολογισμός	Ο Επιλέξιμος Προϋπολογισμός παρεμβάσεων ενεργειακής εξοικονόμησης και λοιπών δαπανών, όπως καθορίζεται με την απόφαση υπαγωγής.
Τελικό Επιλέξιμο Κόστος Παρεμβάσεων	Το επιλέξιμο κόστος όπως διαμορφώνεται βάσει των παραστατικών δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων και ως σύνολο δεν μπορεί να υπερβαίνει τον επιλέξιμο προϋπολογισμό παρεμβάσεων της απόφασης υπαγωγής.
Τεχνικός Σύμβουλος	Το φυσικό πρόσωπο, μηχανικός που υποβοηθά τον Ωφελούμενο για την υποβολή της αίτησης, την παρακολούθηση υλοποίησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την υποβολή της δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου.
Φορέας Οικονομικής Διαχείρισης	Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε
Φορέας Σχεδιασμού και Συντονισμού	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ Υποδιεύθυνση 2 Τομέα Ενέργειας
Φορέας Υλοποίησης	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
Ωφελούμενος	Είναι το φυσικό πρόσωπο που υποβάλλει αίτηση για υπαγωγή στο Πρόγραμμα και ο τελικός αποδέκτης των κινήτρων.

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΑΤ ΑΕ	Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία
Επιτελική Δομή	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ Υποδιεύθυνση 2 Τομέα Ενέργειας
ΗΤΚ	Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου / διηρημένης ιδιοκτησίας
ΚΕνΑΚ	Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων
ΚΦΑΣ	Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών
ΠΕΑ	Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης
ΤΑΑ	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΤΕΕ	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Περιγραφή – Προϋπολογισμός – Διάρκεια Προγράμματος

1.1 Σκοπιμότητα

Η πράσινη περιβαλλοντική πολιτική που έχει χαραχθεί από την κυβέρνηση και έχει αποτυπωθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) στοχεύει σε μία ενεργειακή μετάβαση για τη μείωση των εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (ΑΤΘ), την αύξηση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), την απολιγνιτοποιημένη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης με στόχο τη μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και στην αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας.

Ο Ευρωπαϊκός κτιριακός τομέας ευθύνεται για την κατανάλωση του 40% της συνολικής τελικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για το 36% των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. Επιπλέον, το 35% από τα κτίρια της ΕΕ είναι παλαιότερα των 50 ετών και το 75% από αυτά κρίνονται μη ενεργειακά αποδοτικά.

Σύμφωνα με το ενεργειακό ισοζύγιο του έτους 2020, η ενεργειακή κατανάλωση που σχετίζεται με τα κτίρια στην Ελλάδα αντιστοιχεί στο 43% της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας στη χώρα, ενώ οι κατοικίες αποτελούν έναν από τους πλέον σημαντικούς καταναλωτές ενέργειας στη χώρα, καθώς αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος του κτιριακού αποθέματος (79,1%). Το 83,82% των κτιρίων που έχουν κατασκευαστεί πριν το έτος 1980 έχουν πολύ μικρή ενεργειακή αποδοτικότητα (κτίρια κατηγορίας Η), με τα πιο ενεργοβόρα κτίρια κατοικιών να είναι οι μονοκατοικίες.

Αναφορικά με την ενεργειακή κατηγορία των κτιρίων κατοικιών, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (74,65%) αυτών κατατάσσεται στην Ε-Η, το 21.95% στην Γ-Δ και μόλις το 3.76% στην Α-Β1. Επομένως το ελληνικό κτιριακό απόθεμα κατοικιών παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας.

Παρότι τα νοικοκυριά στην Ελλάδα παρουσιάζουν χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση συγκριτικά με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (6ή θέση στην ΕΕ), όταν αυτή η ενεργειακή κατανάλωση συγκρίνεται με τις κλιματικές συνθήκες των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα πέφτει στη 17η θέση της αντίστοιχης ενεργειακής κατάταξης.

¹ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΣΘ ΚΑΙ ΣΚ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ της χρονικής περιόδου 2011-2020, ΥΠΕΝ, Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου/Βορείου Ελλάδος, Τμήμα Επιθεώρησης Ενέργειας, Ιούνιος 2021, https://bpes.ypeka.gr/?page_id=21&stat=222

Η αναγκαιότητα λοιπόν ανακαίνισης του κτιριακού τομέα στην Ελλάδα είναι αναμφισβήτητη, καθώς έτσι επιτυγχάνονται ταυτόχρονα σημαντικά ποσοστά εξοικονόμησης ενέργειας, εξοικονόμηση κόστους για τους πολίτες, βελτίωση των καθημερινών συνθηκών διαβίωσης και άνεσης καθώς και, της ασφάλειας και της υγείας των πολιτών κατά τη χρήση των κτιρίων αυτών.

Όσον αφορά, στα νοικοκυριά, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) προβλέπει την ανακαίνιση τουλάχιστον 350.000 κατοικιών έως το 2030.

Η επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου συμβάλλει σημαντικά στη ριζική αναβάθμιση του γηρασμένου κτιριακού αποθέματος της χώρας, δίνοντας ταυτόχρονα μία ώθηση στον κατασκευαστικό τομέα, ο οποίος παρουσίασε ύφεση την περασμένη δεκαετία.

Με τα Προγράμματα Εξοικονομώ κατ' Οίκον I, Εξοικονομώ κατ' Οίκον II (Α και Β Κύκλος) και το πρόγραμμα «Εξοικονομώ Αυτονομώ» των προγραμματικών περιόδων 2007-2013, 2014-2020, υλοποιήθηκαν ενεργειακές παρεμβάσεις σε περισσότερες από 140.000 κατοικίες/κτιριακές μονάδες ενώ με τα προγράμματα «Εξοικονομώ 2021», «Εξοικονομώ - Ανακαινίζω για νέους», «Εξοικονομώ 2023» και «Εξοικονομώ 2025» αναμένεται να αναβαθμιστούν επιπλέον 115.000 κατοικίες.

Το πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025» προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται από τα κλιματικά δεδομένα της χώρας και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακολουθώντας ταυτόχρονα τις επιταγές των καιρών: ανάγκες πολιτών, κλιματική αλλαγή, ψηφιοποίηση, νέες τεχνολογίες κ.λπ.

Το πρόγραμμα, ακολουθώντας τις βασικές αρχές της εξοικονόμησης ενέργειας, επιδοτεί την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας (smart home).

Το «Εξοικονομώ 2025» εντάσσεται στα εμβληματικά έργα που επιδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, βελτιώνοντας την ενεργειακή κλάση των νοικοκυριών, επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας πάνω από 30% για κάθε δικαιούχο/κτίριο κατοικίας, μέσω της ενεργειακής αναβάθμισης κατά τουλάχιστον 3 ενεργειακές κατηγορίες. Η συνολική επένδυση που χρηματοδοτείται από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα συμβάλει στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην ενεργειακή ανακαίνιση κατ' ελάχιστον 11.500 κατοικιών έως το 2025. Η επένδυση περιλαμβάνει ξεχωριστά κίνητρα για τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών με τη μορφή αυξημένου ποσοστού επιχορηγήσεων και ειδικού προϋπολογισμού.

Συμβάλλοντας, λοιπόν, στην υλοποίηση του ΕΣΕΚ το «Εξοικονομώ 2025» υλοποιείται με προσαρμογή και βελτίωση του υφιστάμενου χρηματοδοτικού μοντέλου, αποσκοπώντας

στην μεγιστοποίηση των ωφελειών για τους πολίτες μέσω της αύξησης των πολιτών που δύναται να λάβουν μέρος στο πρόγραμμα, της απλοποίησης της πιστοποίησης των παρεμβάσεων και της ενεργοποίησης της αγοράς με την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση των απαιτούμενων παρεμβάσεων. Έτσι, το νέο πρόγραμμα θα προσφέρει υψηλά οικονομικά και λειτουργικά οφέλη προς τα ελληνικά νοικοκυριά με ταυτόχρονη κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών.

1.2 Σύντομη περιγραφή - Διάρκεια Προγράμματος

Το Πρόγραμμα συνίσταται στην παροχή κινήτρων για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό κτιριακό τομέα και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με στόχο τη μείωση των ενεργειακών αναγκών και της κατανάλωσης συμβατικών καυσίμων.

Το Πρόγραμμα αφορά σε κτίρια που υφίστανται νόμιμα χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία και των οποίων οι ιδιοκτήτες πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια (βλ. πίνακα 2.2.1). Οι ωφελούμενοι διαχωρίζονται σε δύο κατηγορίες με βάση το εισόδημα τους, όπως αυτές περιγράφονται στον πίνακα 2.2.1. Το ποσοστό επιχορήγησης των ωφελούμενων διαμορφώνεται ανάλογα με την εισοδηματική κατηγορία στην οποία ανήκουν και την ένταξη τους σε κάποια από τις ειδικές κατηγορίες. Οι ειδικές κατηγορίες περιλαμβάνουν τους πληγέντες φυσικών καταστροφών των περιοχών της Θεσσαλίας και τους σεισμόπληκτους του Αρκαλοχωρίου και της Σάμου, τις οικογένειες με μέλος ή μέλη με αναπηρία (ΑΜΕΑ) και τις οικογένειες με τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα. Όσοι δεν εντάσσονται σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες χαρακτηρίζονται ως «λοιποί Ωφελούμενοι».

Κάθε επιλέξιμο φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα εξετάζει εάν πληροί τα κριτήρια που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 2, συγκεντρώνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και απευθύνεται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας του και να εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Α' ΠΕΑ). Κατόπιν, κατά το διάστημα υποβολής αιτήσεων, συμπληρώνει την αίτηση στο πληροφοριακό σύστημα της επίσημης διαδικτυακής πύλης του Προγράμματος.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την έκδοση του ΠΕΑ της πρώτης ενεργειακής επιθεώρησης (Α' ΠΕΑ), και σε κάθε περίπτωση όχι πριν τις 01/01/2022.

Μέρος των παρεμβάσεων δύναται να πραγματοποιηθεί και πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, με αποκλειστική ευθύνη του Ωφελούμενου.

Η υποβολή της αίτησης, η παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ανακαίνισης, καθώς και οι ενέργειες για την ολοκλήρωση του έργου, γίνεται από τους δυνητικά Ωφελούμενους υποχρεωτικά σε συνεργασία με Τεχνικό Σύμβουλο της επιλογής τους.

Οι δυνητικά Ωφελούμενοι σε συνεργασία με τους Τεχνικούς Συμβούλους τους, αναρτούν στο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος στοιχεία που αφορούν στο Α' ΠΕΑ, στις παρεμβάσεις που έχουν προκύψει από το Α' ΠΕΑ και οδηγούν στην επίτευξη του ενεργειακού στόχου, το αντίστοιχο κόστος αυτών καθώς και λοιπά δικαιολογητικά.

Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο το πληροφοριακό σύστημα υποβολής των αιτήσεων θα παραμένει ανοιχτό, θα διενεργηθεί έλεγχος των στοιχείων που εισήχθησαν. Εφόσον διασταυρωθεί η εγκυρότητα τους, οι αιτήσεις θα βαθμολογούνται, βάσει συγκεκριμένου κριτηρίου, το οποίο αναγράφεται αναλυτικά στο κεφάλαιο 5, λαμβάνοντας σειρά κατάταξης. Με τον τρόπο αυτό θα καταρτίζονται οι προσωρινοί πίνακες κατάταξης. Με το πέρας της περιόδου ενστάσεων και την οριστικοποίηση των πινάκων κατάταξης, θα εκδίδεται η απόφαση υπαγωγής στο Πρόγραμμα για τις εγκεκριμένες αιτήσεις στο πλαίσιο των αντίστοιχων πόρων. Οι αιτήσεις, οι οποίες δε θα λάβουν απόφαση υπαγωγής, διατηρούν τη θέση τους στους πίνακες κατάταξης ως επιλαχούσες.

Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, διενεργείται επιθεώρηση από Ενεργειακό Επιθεωρητή (διαφορετικό από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή που συνέταξε το Α' ΠΕΑ), και εκδίδεται νέο ΠΕΑ (Β' ΠΕΑ). Βάσει του Β' ΠΕΑ και κατόπιν της διαπίστωσης επίτευξης του ενεργειακού στόχου και της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας, και του ελέγχου των δικαιολογητικών ολοκληρώνεται η καταβολή των κινήτρων του Προγράμματος στους Ωφελούμενους.

Οι λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες (υπηρεσίες μηχανικού) που είναι επιλέξιμες στα πλαίσια του Προγράμματος, καλύπτονται από το Πρόγραμμα, υπό την προϋπόθεση υπαγωγής της αίτησης και επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου και της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας του προγράμματος.

Τα έργα των Ωφελούμενων (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) θα πρέπει να ολοκληρώνονται σε διάστημα οκτώ (8) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

1.3 Συνολικός προϋπολογισμός Προγράμματος και κατανομή

Το πρόγραμμα εντάσσεται στην Δράση με ID «16994 - Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση» και στο έργο «Ενεργειακή ανακαίνιση στον οικιακό κτιριακό τομέα (Εξοικονομώ, κύκλος 2025)» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5225228) με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου με Κωδικό ΟΠΣ 5225228 Προγράμματος ανέρχεται σε 434.000.000. Από τον προϋπολογισμό αυτό, οι πόροι που προβλέπονται για την άμεση ενίσχυση των ωφελουμένων ανέρχονται σε **396.100.000 €** συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, εκ των οποίων ποσό 27.380.184,33 € διατίθεται για Οικογένειες με μέλος/μέλη ΑμεΑ, ποσό 91.267.281,11€ διατίθεται για τους Πληγέντες της Θεσσαλίας και τους σεισμόπληκτους του Αρκαλοχωρίου και της Σάμου (εκ των οποίων τα 54.760.368,66€ διατίθενται ειδικά για τα ευάλωτά νοικοκυριά αυτών), ποσό 18.253.456,22 € διατίθεται για οικογένειες με τουλάχιστον τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα (βλ. πίνακα 2.2.2) . Επίσης, από τον συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου, οι πόροι που προβλέπονται για την επιδότηση επιτοκίου των δανείων των ωφελουμένων ανέρχονται σε 34.000.000 €

Η τελική κατανομή του προϋπολογισμού του Προγράμματος, ανά κατηγορία ωφελούμενων, χωριστά για τις ομάδες εισοδηματικών κατηγοριών 1 και 2, θα προκύψει μετά την ολοκλήρωση υποβολής αιτήσεων, στο πλαίσιο της υψηλότερης βαθμολογίας σε όλη την επικράτεια.

Η αρχική κατανομή ανά κατηγορία μπορεί να μεταβληθεί ανάλογα με την πορεία υλοποίησης των εντάξεων στο παρόν Πρόγραμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Όροι Επιλεξιμότητας

2.1 Επιλέξιμες Κατοικίες

2.1.1 Ορισμοί

Για τις ανάγκες του Προγράμματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- **Μονοκατοικία:** Το ενιαίο κτίριο που περιλαμβάνει μία ιδιοκτησία, που διατάσσεται σε μία ή περισσότερες στάθμες, με κύρια χρήση κατοικίας. Στον ορισμό της μονοκατοικίας εμπίπτουν και οι περιπτώσεις κτιρίων μικτής χρήσης με χρήσεις άλλες από κατοικία στη στάθμη του ισόγειου / ημιυπόγειου / ημιώροφου με ανεξάρτητη πρόσβαση (π.χ. καταστήματα, εργαστήρια κ.λπ. με είσοδο από το δρόμο).

Εκδίδεται ΠΕΑ α) για «Ολόκληρο Κτίριο» και χρήση «Μονοκατοικία» εάν πρόκειται για ολόκληρο το κτίριο ή β) για «Κτιριακή μονάδα» και χρήση «Μονοκατοικία» εάν πρόκειται για το τμήμα του κτιρίου που αφορά στην μοναδική κατοικία του κτιρίου.

- **Διαμέρισμα:** κτιριακή μονάδα – ιδιοκτησία (κατοικία) εντός κτιρίου με χρήση πολυκατοικίας.

Εκδίδεται ΠΕΑ για «Κτιριακή μονάδα» και χρήση «Πολυκατοικία» και αναγράφεται τίτλος για την κτιριακή μονάδα (π.χ. Διαμέρισμα Α1).

2.1.2 Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Κατοικίας

Μία κατοικία, προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη, πρέπει να πληροί τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

- Υφίσταται **νόμιμα**.
- Δεν έχει κριθεί κατεδαφιστέα.
- Χρησιμοποιείται ως **κύρια κατοικία**.
- Έχει καταταγεί βάσει του Πρώτου Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (Α' Π.Ε.Α.) σε **κατηγορία χαμηλότερη ή ίση της Γ**.

Οι προϋποθέσεις παρουσιάζονται αναλυτικότερα στην επόμενη ενότητα.

2.2 Ωφελούμενοι – Αιτήσεις - Κατηγορίες – Επιχορήγηση

Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν **φυσικά πρόσωπα** που έχουν **εμπράγματο δικαίωμα** (πλήρης κυριότητα / επικαρπία / ψιλή κυριότητα) σε **επιλέξιμη κατοικία ή μισθωτές που μισθώνουν επιλέξιμη κατοικία** και αποδεικνύεται με την ύπαρξη μισθωτηρίου συμβολαίου, με διάρκεια υπολειπόμενης ισχύος μίσθωσης **τουλάχιστον επτά (7) ετών** κατά την υποβολή της αίτησής τους στο πρόγραμμα.

Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων δικαιούχων εμπράγματων δικαιωμάτων (συγκυρίων) σε επιλέξιμη κατοικία: αν η κύρια χρήση της υπό αίτηση κατοικίας γίνεται από έναν εκ των συγκυρίων, δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχει μόνον ο συγκύριος που την ιδιοκατοικεί. Αν η κύρια χρήση της υπό αίτηση κατοικίας αφορά σε έτερο πρόσωπο μη συγκύριο (ενοικίαση/δωρεάν παραχώρηση), δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχει οποιοσδήποτε εκ των συγκυρίων με εμπράγματο δικαίωμα πλήρους κυριότητας / επικαρπίας (όχι ψιλή κυριότητα). Ως προς την ανωτέρω κατηγορία για την περίπτωση ενοικίασης, δεν υπάρχει απαίτηση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο μισθωτήριο συμβόλαιο.

Για τη νομιμότητα της κατοικίας ο αιτών θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά νομιμοποιητικά της έγγραφα. Τίθεται υπόψη πως θα απαιτηθεί η υποβολή σε μεταγενέστερο στάδιο της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου / Διηρημένης Ιδιοκτησίας (αφορά τις καταρχήν επιλέξιμες αιτήσεις, βλ. κεφ. 5.7).

Η κύρια χρήση της κατοικίας καταγράφεται στα στοιχεία της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του χρήστη εντός των τελευταίων τριών (3) ετών, με προτεραιότητα το έτος αναφοράς (2023). Σε περίπτωση που από τα στοιχεία της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, για το έτος αναφοράς προκύπτει ότι το ακίνητο δεν ήταν σε χρήση (κενό διαμέρισμα, κενή μονοκατοικία) το εν λόγω φορολογικό έτος, για την πιστοποίηση της κύριας χρήσης κατοικίας θα χρησιμοποιηθούν αντίστοιχα στοιχεία ενός εκ των δύο προηγούμενων φορολογικών ετών. Εάν η κατοικία έχει αποκτηθεί μετά τις 31.12.2023 (πρόσφατη απόκτηση ακινήτου), θα ζητηθεί έγγραφη δέσμευση για την κύρια χρήση της κατοικίας.

Στις ενοικιαζόμενες/δωρεάν παραχωρούμενες κατοικίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού 2831/2023 της Επιτροπής ΕΕ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), όπου καθορίζονται τα όρια σώρευσης (300.000 €) σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών. Απαιτείται από τον Ωφελούμενο (πλήρη κύριο, επικαρπωτή) και τους τυχόν λοιπούς συγκυρίους δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό de minimis, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.

Δεν είναι επιλέξιμες κατοικίες με χρήση βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Τα φυσικά πρόσωπα που τα ίδια και η προς ενεργειακή αναβάθμιση κατοικία τους πληρούν τις άνω προϋποθέσεις, καλούνται δυνητικοί **Ωφελούμενοι του Προγράμματος** εφόσον βάσει του εισοδήματος τους κατά το έτος αναφοράς κατατάσσονται στις κάτωθι εισοδηματικές κατηγορίες:

Πίνακας 2.2.1 Εισοδηματικές κατηγορίες

Ατομικό Εισόδημα (€)	Οικογενειακό Εισόδημα (€)
≤5.000	≤10.000
>5.000	>10.000

Στο πλαίσιο του Προγράμματος στο ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό «**εισόδημα**» προσμετρούνται το Συνολικό Δηλωθέν εισόδημα, τα Απαλλασσόμενα και Αυτοτελή Φορολογούμενα εισοδήματα καθώς και η Προστιθέμενη Διαφορά Αντικειμενικών Δαπανών, όλων των μελών της οικογένειας του αιτούντος.

Τα άνω εισοδήματα προκύπτουν από την Πράξη Προσδιορισμού Φόρου της τελευταίας εκκαθαρισμένης δήλωσης φορολογικού έτους 2023. Ειδικά στην περίπτωση που δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και αυτή τεκμηριώνεται με αντίγραφο της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης (βλ. & κεφ 5.5 Ειδικές Περιπτώσεις αιτήσεων), το εισόδημα θεωρείται ΜΗΔΕΝ.

Εάν ο αιτών είναι έγγαμος ή αν πρόκειται για μονογονεϊκή οικογένεια, η κατάταξη στις κατηγορίες του πίνακα 2.2.1 γίνεται βάσει της στήλης «οικογενειακό εισόδημα». Για τον υπολογισμό του οικογενειακού εισοδήματος χρησιμοποιούνται τα στοιχεία του συστήματος TAXIS και αθροίζονται τα εισοδήματα του υπόχρεου υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, της συζύγου και των τέκνων που έχουν δηλωθεί ως εξαρτώμενα μέλη στην εν λόγω δήλωση και τυχόν υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση. Εάν στα πλαίσια έγγαμης σχέσης ή ύπαρξης συμφώνου συμβίωσης, το οποίο δηλώνεται στο φορολογικό Μητρώο του TAXIS, υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις φορολογίας, γίνεται η άθροιση των επιμέρους εισοδημάτων και η αναγωγή τους σε «οικογενειακό εισόδημα». Αν η αίτηση υποβάλλεται από πρόσωπο που έχει δηλωθεί ως εξαρτώμενο τέκνο σε «οικογενειακή» φορολογική δήλωση και δηλώνει και το ίδιο εισοδήματα, η κατάταξη στις κατηγορίες του πίνακα 2.2.1 γίνεται συνυπολογίζοντας το συνολικό εισόδημα της οικογένειας στην οποία ανήκει, ως ανωτέρω.

Εάν ο αιτών (στην περίπτωση οικογένειας/ΜΣΣ, ή/και η σύζυγος/ΜΣΣ) είναι φορολογικός κάτοικος εξωτερικού, το εισόδημα του θα προκύπτει από την άθροιση του «εισοδήματος» Ελλάδας κατά την έννοια του Προγράμματος και του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος που έχει αποκτηθεί στη χώρα Φορολογικής Κατοικίας του (για τα ανωτέρω βλ. & κεφ 5.5 Ειδικές Περιπτώσεις αιτήσεων), για το έτος αναφοράς (2023).

Επισημαίνεται ότι, λόγω των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων των στοιχείων κατοικίας που καταχωρούνται στην αίτηση με τα αντίστοιχα στοιχεία που έχουν δηλωθεί στην φορολογική αρχή, είναι απαραίτητο στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του ενοίκου (Ε1), εάν υπάρχει μίσθωση/δωρεάν παραχώρηση της κύριας κατοικίας και στην αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (Ε2), καθώς και στη δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) να εμπεριέχεται πλήρως και ορθά ο αριθμός παροχής ηλεκτρικού ρεύματος του ακινήτου.

Το μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης και ο επιμέρους προϋπολογισμός των αιτήσεων ορίζεται ως εξής:

Πίνακας 2.2.2 Επιχορήγηση

I) Για Ατομικό Εισόδημα (€) ≤5.000 ή Οικογενειακό Εισόδημα (€) ≤10.000

Κατηγορία Ωφελουμένων		Ποσοστό Επιχορήγησης	Π/Υ Προγράμματος
1.	Πληγέντες Θεσσαλίας* - Σεισμόπληκτοι Αρκαλοχωρίου** - Σάμου***	100%	54.760.368,66 €
2.	Λοιποί ωφελούμενοι	95%	114.084.101,38 €

II) Για Ατομικό Εισόδημα (€) >5.000 ή Οικογενειακό Εισόδημα (€) >10.000

Κατηγορία Ωφελούμενων		Ποσοστό Επιχορήγησης	Π/Υ Προγράμματος
1.	Οικογένειες με μέλος/μέλη ΑμεΑ	80%	27.380.184,33 €
2.	Πληγέντες Θεσσαλίας* - Σεισμόπληκτοι Αρκαλοχωρίου**- Σάμου***	80%	36.506.912,44 €
3.	Οικογένειες με τρία (3) ή περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα	65%	18.253.456,22 €

4.	Λοιποί ωφελούμενοι	50%	145.114.976,96 €
----	--------------------	-----	------------------

Ως οικογένειες με μέλος/μέλη ΑμεΑ στο πρόγραμμα λαμβάνονται υπ' όψιν ο αιτών, ή ο/η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα (ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό αναπηρίας 67% βάσει ΚΕΠΑ ή κατά περίπτωση από υγειονομική επιτροπή πιστοποίησης/γνωμάτευσης αναπηρίας ή άλλη αρμόδια αρχή, η οποία κατά το νόμο εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της).

Στην κατηγορία 3 περιλαμβάνονται οι οικογένειες που έχουν τρία (3) ή περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα, όπως επιβεβαιώνεται από το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του τελευταίου μήνα, σε συνδυασμό με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του έτους αναφοράς.

*Στους πληγέντες Θεσσαλίας (συμπεριλαμβανόμενων και των σεισμόπληκτων ωφελούμενων της δημοτικής κοινότητας Δαμασίου του Δήμου Τυρνάβου) συγκαταλέγονται οι ωφελούμενοι των δημοτικών κοινοτήτων όπως αυτές παρεντίθενται στην ΚΥΑ 20875/Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./Α325/04.10.2023, όπως θεσπίστηκε, τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει βάσει των εξής ΦΕΚ:

- ΦΕΚ υπ' αριθμόν Β'5813/04.10.2023
- ΦΕΚ υπ' αριθμόν Β'5842/06.10.2023
- ΦΕΚ υπ' αριθμόν Β'6842/04.12.2023
- ΦΕΚ υπ' αριθμόν Β'7130/18.12.2023
- ΦΕΚ υπ' αριθμόν Β'7536/31.12.2023
- ΦΕΚ υπ' αριθμόν Β'430/22.01.2024
- ΦΕΚ υπ' αριθμόν Β'4278/22.07.2024

** Στους σεισμόπληκτους του Αρκαλοχωρίου συγκαταλέγονται οι ωφελούμενοι των δημοτικών κοινοτήτων όπως αυτές παρεντίθενται στην ΚΥΑ ΓΔΟΥ 978/05.10.2021 και συγκεκριμένα στο άρθρο 1 παρ.1.

*** Στους σεισμόπληκτους της Σάμου συγκαταλέγονται οι ωφελούμενοι των περιφερειακών ενοτήτων Σάμου, Ικαρίας και Χίου όπως αυτές παρεντίθενται στο ΦΕΚ Β'5950/16.12.21. και συγκεκριμένα στο άρθρο 1 παρ.1.στ.

Ως λοιποί ωφελούμενοι είναι όλες οι υπόλοιπες περιπτώσεις δυνητικά ωφελούμενων.

2.3 Προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήσεων

Περιορισμός αιτήσεων ανά Ωφελούμενο:

-Για κάθε επιλέξιμο φυσικό πρόσωπο (για κάθε ΑΦΜ αιτούντα) είναι δυνατή η υποβολή μόνο μίας (1) αίτησης, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος.

Περιορισμός αιτήσεων ανά κατοικία:

Για κάθε επιλέξιμη κατοικία του τρέχοντος Προγράμματος πρέπει να υποβληθεί μία (1) μόνον αίτηση. Κατοικία, με ενεργή αίτηση σε κάποιο από τα Προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης, «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον II», «Εξοικονομώ-Αυτονομώ», «Εξοικονομώ 2021», «Εξοικονομώ-Ανακαινίζω για νέους» και «Εξοικονομώ 2023» δεν έχει δικαίωμα υποβολής στο τρέχον πρόγραμμα. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση συμμετέχοντος διαμερίσματος αίτησης πολυκατοικίας «τύπου Β» του Προγράμματος «Εξοικονομώ – Αυτονομώ», για το οποίο επιτρέπεται να υποβληθεί αίτηση ως διαμέρισμα στο τρέχον Πρόγραμμα.

Η υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα περισσότερων της μίας αιτήσεων για την ίδια επιλέξιμη κατοικία από το ίδιο πρόσωπο ή άλλο συγκύριο οδηγεί, άνευ ετέρου, στην απόρριψη του συνόλου των αιτήσεων και στην περίπτωση αίτησης για την οποία έχει εκδοθεί απόφαση υπαγωγής, η τελευταία χρονολογικά αίτηση θα ανακληθεί.

Ο έλεγχος για την τήρηση των ανωτέρω αφορά το σύνολο των αιτήσεων που θα υποβληθούν στο πρόγραμμα και πραγματοποιείται από τον Φορέα Υλοποίησης του Προγράμματος πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής της κάθε αίτησης.

2.4 Έναρξη Επιλεξιμότητας δαπανών

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η **01/01/2022** βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Δεν είναι επιλέξιμα έργα τα οποία, βάσει των προσκομιζόμενων παραστατικών δαπάνης, έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό αντικείμενο ή έχουν εκτελεστεί πλήρως μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Στο άνω πλαίσιο, το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Π.Ε.Α.), θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την 01/01/2022 και μετά.

Διευκρινίζεται ότι, στα πλαίσια των απαιτήσεων του Προγράμματος γίνονται δεκτά ΠΕΑ, που έχουν εκδοθεί μετά την 27.11.2017 (ημερομηνία ενεργοποίησης του πληροφοριακού συστήματος έκδοσης Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης βάσει του ΚΕνΑΚ που έχει εγκριθεί με την απόφαση ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581/30.06.2017, ΦΕΚ Β' 2367/12.07.2017), και προ τις 01/01/2022, καθώς και μελέτες και Εγκρίσεις Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας που έχουν εκδοθεί προ τις 01/01/2022, η δαπάνη τους όμως δεν είναι επιλέξιμη από το Πρόγραμμα.

2.5 Αποφυγή διπλής χρηματοδότησης

Οι δαπάνες των παρεμβάσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, ή μέρος αυτών, δεν πρέπει να έχουν λάβει ενίσχυση από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό π.χ. δράσεις αντικατάστασης συστημάτων θέρμανσης με συστήματα φυσικού αερίου, πρόγραμμα «Ανακυκλώνω - Αλλάζω Συσκευή», «Ανακυκλώνω - Αλλάζω Θερμοσίφωνα» κ.λπ.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί διπλή χρηματοδότηση παρέμβασης, η συγκεκριμένη δαπάνη κρίνεται ως μη επιλέξιμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Ενεργειακός Στόχος & Επιλέξιμες παρεμβάσεις

3.1 Ενεργειακός Στόχος - Απαιτήσεις

Η πρόταση (συνδυασμός παρεμβάσεων) για ενεργειακή αναβάθμιση, που υποβάλλεται με την αίτηση, θα πρέπει να καλύπτει τον ελάχιστο ενεργειακό – περιβαλλοντικό στόχο αίτησης, ως εξής:

Για κάθε επιλέξιμη κατοικία (μονοκατοικία ή διαμέρισμα) υποχρεωτική αναβάθμιση κατά τουλάχιστον τρεις (3) ενεργειακές κατηγορίες, σε σχέση με την κατάταξη στο Α' ΠΕΑ (και υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον Β' κατηγορία όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση), ώστε να εξασφαλίζεται εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε ποσοστό άνω του 30%.

Πίνακας 3.1.1 Ελάχιστος ενεργειακός στόχος κατηγοριών

Ενεργειακές κατηγορίες (κατάταξη)	Επιλέξιμη αίτηση με κατάταξη στο Α' ΠΕΑ	Ελάχιστος ενεργειακός στόχος : κατάταξη στο Β' ΠΕΑ
A+	--	--
A	--	--
B+	--	--
B	--	--
Γ	Γ	A
Δ	Δ	B+
E	E	B
Z	Z	Γ
H	H	Δ

Κάθε δομικό στοιχείο που αποτελεί τμήμα του κελύφους, καθώς και κάθε τεχνικό σύστημα, όταν τοποθετείται εκ των υστέρων ή αντικαθίστανται, πρέπει να ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης του Κ.Εν.Α.Κ στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Επιπλέον, εάν το υλοποιηθέν έργο αφορά σε ριζική ανακαίνιση του κτιρίου/της κτιριακής μονάδας, κατά την έννοια των διατάξεων της παρ. 12 του άρθρου 2 του ν.4122/2013, θα πρέπει, όλα τα τεχνικά συστήματα και τα δομικά στοιχεία του κελύφους να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτίρια και να επιτυγχάνεται κατάταξη του κτιρίου/της κτιριακής μονάδας κατ' ελάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθ. 7 του «Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» (Κ.Εν.Α.Κ), στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά και λειτουργικά εφικτό. Σε περίπτωση που η επίτευξη της κατηγορίας Β δεν είναι

τεχνικά και λειτουργικά εφικτή, το ανακαινιζόμενο κτίριο/κτιριακή μονάδα θα πρέπει να κατατάσσεται στην ενεργειακή κατηγορία που προκύπτει από τη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης.

Επισημαίνεται ότι πέραν των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης του Κ.Εν.Α.Κ, θα πρέπει να ικανοποιούνται και οι πρόσθετες απαιτήσεις του Προγράμματος που αφορούν παρεμβάσεις (π.χ. ενεργειακοί υαλοπίνακες, υποχρέωση εγκατάστασης ηλιακού συστήματος παροχής ζεστού νερού χρήσης), όπως αυτές περιγράφονται στην ενότητα 3.2 του παρόντος.

Σημειώνεται ότι, για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), με σκοπό ιδίως την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση τους, πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της ΚΥΑ υπ'αρ. 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312) και του ν. 4819/2021 όπως ισχύουν. Για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της ΚΥΑ υπ'αρ. 23615/651/Ε.103/2014 (Β' 1184), όπως ισχύει.

Επισημαίνεται ότι το σύνολο των ανωτέρω υλικών πρέπει να διαχειρίζεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και την απαίτηση περί συμμόρφωσης με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Οι παρεμβάσεις, που υποβάλλονται με την αίτηση για υπαγωγή στο Πρόγραμμα, προκύπτουν βάσει των συστάσεων του Ενεργειακού Επιθεωρητή και αφορούν αποκλειστικά τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων παρεμβάσεων.

Επισημαίνεται ότι κατά την ολοκλήρωση του έργου και βάσει του Β' ΠΕΑ θα γίνουν έλεγχοι επίτευξης για τον ελάχιστο ενεργειακό στόχο.

3.2 Περιγραφή των επιλέξιμων παρεμβάσεων

3.2.1 Αντικατάσταση Κουφωμάτων

Βάσει των απαιτήσεων του Προγράμματος για ενεργειακή αναβάθμιση, στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:

(i) Η αντικατάσταση υφιστάμενων κουφωμάτων με θερμομονωτικά / θερμοδιακοπτόμενα (για την περίπτωση κουφωμάτων αλουμινίου) πλαίσια και με κατ'ελάχιστο διπλούς ενεργειακούς υαλοπίνακες (με επίστρωση χαμηλής εκπομπής), συμπεριλαμβανομένης της αποξήλωσης, και των εργασιών που απαιτούνται για την τελική

διαμόρφωση του δομικού στοιχείου (υποκατηγορίες 1.A1, 1.A2, 1.B1, 1.B2, 1.Γ1, 1.Γ2). Επίσης, είναι επιλέξιμη η αντικατάσταση εξώπορτας σε μονοκατοικία. Επισημαίνεται ότι στην κατηγορία αυτή δεν συμπεριλαμβάνονται τα «ανοίγματα» προς εσωτερικούς χώρους του κτιρίου, θερμαινόμενους ή μη (π.χ. πόρτα διαμερίσματος).

Σημειώνεται ότι επιλέξιμα είναι τα κουφώματα των οποίων οι εμφανείς πλευρές των διατομών να ταξινομούνται έως και την κλάση ακαυστότητας E σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 13501-1.

(ii) Η αντικατάσταση μόνο του υαλοπίνακα (υποκατηγορία 1.Δ) με κατ' ελάχιστο διπλό ενεργειακό υαλοπίνακα με επίστρωση χαμηλής εκπομπής (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών προσαρμογής του πλαισίου όπου απαιτείται) για επιλέξιμες κατοικίες, προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτίρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοιώνε κατά τρόπο μη αποδεκτό τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους και υπό την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνεται ταυτόχρονα ενεργειακή αναβάθμιση του κουφώματος (υφιστάμενο πλαίσιο και νέος διπλός ενεργειακός υαλοπίνακας) πάνω από τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κ.Εν.Α.Κ.

(iii) Η τοποθέτηση εξωτερικών προστατευτικών φύλλων (υποκατηγορία 1.E1) με σύστημα κουτί-ρολό ή εξώφυλλα, ως συμπληρωματικές (και όχι αυτοτελείς) δαπάνες της αντικατάστασης κουφωμάτων. Στην περίπτωση που επιλέγεται επικαθήμενο σύστημα κουτί-ρολό, το κουτί πρέπει να είναι θερμομονωτικό/ θερμοδιακοπτόμενο (στην περίπτωση μεταλλικού κυτίου).

(iv) Η τοποθέτηση σταθερών ή κινητών συστημάτων σκίασης (υποκατηγορία 1.E2) όπως σκίαστρα και τέντες, συμπεριλαμβανομένων του εξοπλισμού στήριξης και των εργασιών εγκατάστασης των συστημάτων αυτών.

(v) Η εγκατάσταση κεντρικού ή μη κεντρικού συστήματος μηχανικού αερισμού (υποκατηγορία 1.Z) με ανάκτηση θερμότητας. Το σύστημα μηχανικού αερισμού πρέπει να είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Ecodesign. Η εγκατάσταση κεντρικού συστήματος μηχανικού αερισμού με ανάκτηση θερμότητας, συμπεριλαμβάνει τους διακλαδωτές, τα εσωτερικά και εξωτερικά στόμια προσαγωγής και απαγωγής, τα φίλτρα, τις ηχοπαγίδες και τα συστήματα ελέγχου.

3.2.2 Τοποθέτηση/αναβάθμιση θερμομόνωσης

Με στόχο τη θερμομονωτική προστασία του κτιριακού κελύφους, στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση θερμομόνωσης (εξωτερικά ή εσωτερικά): α) στην επιστέγαση (είτε αυτή διαμορφώνεται ως επίπεδο δώμα είτε ως οροφή κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη), β) στην εξωτερική τοιχοποιία και στον φέροντα οργανισμό και γ) στο δάπεδο είτε επάνω από ανοιχτό υπόστυλο χώρο (pilotis) είτε από άλλο μη θερμαινόμενο χώρο (π.χ. δάπεδο ισογείου). Ο συντελεστής θερμοπερατότητας του δομικού στοιχείου που προκύπτει μετά την εφαρμογή της θερμομονωτικής στρώσης θα πρέπει να καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κ.Εν.Α.Κ.

Αναλυτικότερα, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- (i) Η εξωτερική θερμομόνωση δώματος, ανεστραμμένη ή μη, με τη δημιουργία στρώσης ρύσεων, τη στεγανοποίηση, το θερμομονωτικό υλικό, το γεωύφασμα και την τελική επικάλυψη (υποκατηγορία 2Α).
- (ii) Η θερμομόνωση στέγης ή πλάκας κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη, με τη δημιουργία στρώσης εξομάλυνσης και την θερμομονωτική στρώση (υποκατηγορία 2Β).
- (iii) Η θερμομόνωση (εξωτερικά ή από την εσωτερική πλευρά) του λοιπού κελύφους, δηλαδή εξωτερικής τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού και δαπέδου επί εδάφους επί πιλοτής ή μη θερμαινόμενου χώρου, πλάκας δώματος από την εσωτερική πλευρά, με θερμομονωτικά υλικά και με επικάλυψη κατά περίπτωση οργανικό επίχρισμα ή ελαφρά πετάσματα π.χ. γυψοσανίδα (υποκατηγορίες 2.Γ1, 2.Γ2).

3.2.3 Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης/ψύξης

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:

- (i) Η εγκατάσταση νέου ή αντικατάσταση υφιστάμενου συστήματος θέρμανσης με νέο σύστημα βιομάζας/αντλίας θερμότητας.

Η εγκατάσταση/αντικατάσταση αφορά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του λεβητοστασίου (λέβητας, καυστήρας, κυκλοφορητής, αυτοματισμοί, καμινάδα κ.λπ.) στο σύνολό του, και του δικτύου διανομής (θερμομονωμένο κατά Κ.Εν.Α.Κ). Είναι επιλέξιμη (στην επιφάνεια που θερμαίνει) η τοποθέτηση ενδοδαπέδιου συστήματος θέρμανσης (υποκατηγορία 3.Ζ) μόνον σε συνδυασμό με σύστημα θέρμανσης αντλίας θερμότητας (υποκατηγορία 3.Β) ή γεωθερμικής αντλίας θερμότητας (υποκατηγορία 3.Γ).

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για λοιπές τερματικές μονάδες απόδοσης θερμότητας (σώματα καλοριφέρ, fan coils). Η επιλέξιμη δαπάνη αφορά μόνο ένα σύστημα θέρμανσης και όχι περισσότερα των υποκατηγοριών 3.Β έως 3.Δ του πίνακα 4.1.1.

(ii) Η εγκατάσταση αντλίας θερμότητας αέρα-αέρα διαιρούμενου τύπου split unit, multi split unit (υποκατηγορία 3.Ε) για θέρμανση/ψύξη χώρου. Επιτρέπεται η αντικατάσταση υφιστάμενων συστημάτων εφόσον δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κ.Εν.Α.Κ και αυτό τεκμηριώνεται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή. Στις περιπτώσεις που εγκαθίσταται σύστημα multi split unit, κάθε τέτοιο σύστημα λογίζεται ως μία (1) μονάδα, ανεξαρτήτως του αριθμού των εσωτερικών μονάδων.

(iii) Η εγκατάσταση διατάξεων αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης (υποκατηγορία 3.Α), όπως χρονοπρογραμματιζόμενοι θερμοστάτες χώρου, συστήματα αντιστάθμισης θερμοκρασίας προσαγωγής ή αναλογικής ρύθμισης της θερμικής ισχύος ή/και υδραυλικής εξισορρόπησης των δικτύων και ρύθμισης της ροής σε μερικά φορτία (τρίοδες ή τετράοδες ηλεκτροβάννες, ρυθμιστές στροφών κυκλοφορητών, κ.λπ.), αναλογικοί θερμοστάτες-ελεγκτές (αποκλείονται οι απλοί θερμοστάτες χώρων on/off), θερμοστατικές κεφαλές θερμαντικών σωμάτων, κ.λπ., εφόσον η κατηγορία διατάξεων αυτομάτου ελέγχου (της εγκατάστασης) αναβαθμίζεται κατά μία τουλάχιστον κατηγορία του πίνακα 5.5 «Κατηγορίες διατάξεων ελέγχου & αυτοματισμών» της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε. 20701-1/2017. Στην υποκατηγορία αυτή, γίνονται αποδεκτές και οι δαπάνες εργασιών για την αναβάθμιση της παροχής για την εγκατάσταση αντλίας θερμότητας, με εξαίρεση τη δαπάνη για την επαύξηση ισχύος της παροχής, που καταβάλλεται στον Διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ΑΕ).

3.2.4 Σύστημα ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση αντλίας θερμότητας για την παραγωγή ΖΝΧ, ηλιοθερμικού συστήματος για την παροχή ζεστού νερού χρήσης ή/και υποβοήθηση του κυρίως συστήματος θέρμανσης (συλλέκτης, δοχείο αποθήκευσης νερού, βάση στήριξης, νέο δίκτυο σωληνώσεων θερμομονωμένο κατά Κ.Εν.Α.Κ, κ.λπ.). Η χωρητικότητα του δοχείου αποθήκευσης νερού πρέπει να είναι μεγαλύτερη των 110 lt. Η επιλέξιμη δαπάνη αφορά μόνο ένα σύστημα παροχής ΖΝΧ και όχι περισσότερα των υποκατηγοριών 4.Α έως 4.Δ του πίνακα 4.1.1.

Για όσες επιλέξιμες κατοικίες δεν υπάρχει ήδη εγκατεστημένο σύστημα ΖΝΧ με χρήση ΑΠΕ, είναι **υποχρεωτική** η εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για την παροχή ΖΝΧ, εκτός εάν αυτό δεν είναι εφικτό και υπάρχει σχετική τεκμηρίωση του Ενεργειακού Επιθεωρητή.

3.2.5 Λοιπές παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας

Στην κατηγορία αυτή, είναι επιλέξιμη η εγκατάσταση έξυπνου συστήματος διαχείρισης (smart home), το οποίο συμβάλει στην εξοικονόμηση ενέργειας (υποκατηγορία 5.Α).

Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη **μόνον** όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση ενεργειακής αναβάθμισης και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4).

Είναι επιλέξιμα έξυπνα συστήματα και τεχνολογίες, οι οποίες:

- α) προσαρμόζουν και διατηρούν την κατανάλωση ενέργειας (συσσκευές, φωτισμός, θέρμανση, ζεστό νερό κ.λπ.) στα επίπεδα που επιλέγουν οι χρήστες με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας,
- β) συγκεντρώνουν, αναλύουν και παρουσιάζουν τα στοιχεία κατανάλωσης ενέργειας,
- γ) προσαρμόζουν και διατηρούν τα επίπεδα σκίασης για την επίτευξη της βέλτιστης εξοικονόμησης ενέργειας.

Τα επιλέξιμα συστήματα, ρυθμίζουν τη λειτουργία ολόκληρου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας και είναι **υποχρεωτικό** να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Έξυπνα συστήματα διαχείρισης ηλεκτρικών φορτίων

Συστήματα τα οποία καθιστούν δυνατό τον έλεγχο και την αυξομείωση της έντασης φωτισμού, (π.χ. έξυπνοι αισθητήρες για την ανίχνευση κίνησης των χρηστών ή/και των συνθηκών περιβάλλοντος (νύχτα/ημέρα), έξυπνες λάμπες, αυτοματισμοί σκίασης κ.λπ.) ή τον έλεγχο άλλου ηλεκτρικού φορτίου (π.χ. έξυπνος διακόπτης για διαχείριση του θερμοσίφωνα), καθώς και την καταγραφή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

- Έξυπνα συστήματα ελέγχου της θέρμανσης/ψύξης

Συστήματα και αισθητήρες, που έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν και να ρυθμίζουν διακριτά τη θερμοκρασία σε κάθε χώρο (π.χ. έξυπνοι θερμοστάτες, έξυπνες πρίζες, έξυπνοι διακόπτες, έξυπνο ρελέ κ.λπ.).

- Έξυπνα συστήματα απομακρυσμένου ελέγχου και παρακολούθησης

Συστήματα που παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα, μέσω κατάλληλου εξοπλισμού (π.χ. κεντρική συσκευή που συνδέεται με τις υπόλοιπες και συντονίζει το συνολικό σύστημα) και λογισμικού, για λήψη αναφορών και ειδοποιήσεων που σχετίζονται με τις ενεργειακές του καταναλώσεις καθώς και τον απομακρυσμένο έλεγχο και διαχείριση των συσκευών (π.χ. ειδοποίηση χρήστη εάν έχει μείνει ανοιχτή κάποια συσκευή, εάν δεν έχουν σβήσει όλα τα φώτα, έξυπνοι αισθητήρες διαρροής, θερμοκρασίας, υγρασίας, κ.λπ.).

Δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα επιλέξιμα και στην παρέμβαση «3.Α Διατάξεις αυτομάτου ελέγχου λειτουργίας συστήματος θέρμανσης», έξυπνα συστήματα διαχείρισης του συστήματος θέρμανσης, που τοποθετούνται στα πλαίσια της παρούσας παρέμβασης.

Δεν είναι επιλέξιμα συστήματα που αφορούν συσκευές παρακολούθησης χώρων και συστήματα ασφαλείας.

- Σύστημα αποθήκευσης ενέργειας (μπαταρία)

Το πρόγραμμα επιδοτεί την εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης ενέργειας (μπαταρία) με χωρητικότητα **[έως 10,8 kWh]**. Το σύστημα αποθήκευσης αποτελεί τμήμα της Εσωτερικής Ηλεκτρικής Εγκατάστασης του καταναλωτή. Η εγκατάσταση του συστήματος αποθήκευσης θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα εθνικά και διεθνή πρότυπα και κανόνες και να είναι συμβατό με το πρότυπο EN IEC 62933-5-2 ή με άλλο ισοδύναμο διεθνές ή εθνικό πρότυπο. Η μπαταρία μπορεί να συνδυαστεί με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, όπως φωτοβολταϊκά συστήματα, συμβάλλοντας στη μέγιστη αξιοποίηση της παραγόμενης ενέργειας, τη μείωση της εξάρτησης από το δίκτυο και την αύξηση της ενεργειακής αυτονομίας του κτιρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Επιλέξιμος Προϋπολογισμός

4.1 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός Παρεμβάσεων

Οι κατηγορίες επιλέξιμων παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, που αναλύθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, αναγράφονται στον πίνακα 4.1.1.

Πίνακας 4.1.1 Εξοικονομώ - Επιλέξιμες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
1. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ/ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ/ΑΕΡΙΣΜΟΣ
1.A1 Πλαίσιο αλουμινίου με ενεργειακό υαλοπίνακα- Παράθυρο
1.A2 Πλαίσιο αλουμινίου με ενεργειακό υαλοπίνακα – Εξωστόθυρα
1.B1 Πλαίσιο ξύλου με ενεργειακό υαλοπίνακα – Παράθυρο
1.B2 Πλαίσιο ξύλου με ενεργειακό υαλοπίνακα – Εξωστόθυρα
1.Γ1 Πλαίσιο PVC με ενεργειακό υαλοπίνακα – Παράθυρο
1.Γ2 Πλαίσιο PVC με ενεργειακό υαλοπίνακα - Εξωστόθυρα
1.Δ Μόνο ενεργειακοί υαλοπίνακες (Χωρίς αντικατάσταση πλαισίου) ⁽¹⁾
1.E1 Εξωτερικό προστατευτικό φύλλο (σύστημα Κουτί-Ρολό, ή Εξώφυλλο) ⁽²⁾
1.E2 Λοιπά σταθερά ή κινητά συστήματα σκίασης
1.Ζ Συστήματα Μηχανικού Αερισμού με ανάκτηση θερμότητας
2. ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ
2.A Θερμομόνωση δώματος εξωτερικά
2.B Θερμομόνωση στέγης ή οριζόντιας οροφής κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη
2.Γ1 Θερμομόνωση εξωτ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί εδάφους επί πιλοτής, ή μη θερμαινόμενου χώρου, με επικάλυψη με συνθετικό επίχρισμα
2.Γ2 Θερμομόνωση εξωτ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί πιλοτής, ή μη θερμαινόμενου χώρου, με επικάλυψη με ελαφρά πετάσματα
3. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ/ΨΥΞΗΣ
3.A Διατάξεις αυτομάτου ελέγχου λειτουργίας συστήματος θέρμανσης
3.B Σύστημα Α/Θ (Θέρμανσης – Ψύξης / Ελάχιστη απαίτηση ενεργειακής σήμανσης στους 55°C) ⁽³⁾
3.Γ Σύστημα γεωθερμικής αντλίας θερμότητας ⁽³⁾
3.Δ Σύστημα λέβητα βιομάζας-πελλέτας ξύλου ⁽³⁾
3.E Αντλίες θερμότητας αέρα – αέρα διαιρούμενου τύπου (split unit) για θέρμανση/ψύξη χώρου ⁽⁴⁾
3.Ζ Σύστημα Ενδοδαπέδιας Θέρμανσης ⁽⁵⁾
4. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΖΝΧ
4.A Ηλιακό θερμοσιφωνικό σύστημα συλλέκτη – ταμιευτήρα αποθήκευσης ΖΝΧ ^{(6) (7) (8)}
4.B Ηλιοθερμικό σύστημα συλλέκτη – ταμιευτήρα αποθήκευσης ΖΝΧ βεβιασμένης κυκλοφορίας ^{(6) (7) (8)}
4.Γ Ηλιοθερμικό σύστημα παροχής ΖΝΧ και υποβοήθησης θέρμανσης χώρου ^{(6) (7) (8)}
4.Δ Αντλία θερμότητας ^{(6) (8)}
5. ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
5.A Σύστημα διαχείρισης (smarthome) ή/και σύστημα αποθήκευσης ενέργειας ^{(9) (10) (11)}

Περιορισμοί:

(1)	Αφορά επιλέξιμες κατοικίες/διαμερίσματα προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτίρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε κατά τρόπο μη αποδεκτό το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους. Στην περίπτωση αυτή, ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει στο Έντυπο Καταγραφής παρεμβάσεων (Παρ. VI) να δηλώνει το συνολικό U του κουφώματος που επιτεύχθηκε με τον υαλοπίνακα που τοποθετήθηκε.
(2)	Συμπληρωματικές παρεμβάσεις (επιλογή υποχρεωτικά σε συνδυασμό με αντικατάσταση κουφωμάτων).
(3)	Η επιλέξιμη δαπάνη αφορά μόνο ένα σύστημα θέρμανσης και όχι περισσότερα των υποκατηγοριών 3.Β έως 3.Δ.
(4)	Με μέγιστο την τοποθέτηση 3 εξωτερικών μονάδων.
(5)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση αναβάθμισης η παρέμβαση εξοικονόμησης ενέργειας της κατηγορίας 3.Β ή 3.Γ.
(6)	Η επιλέξιμη δαπάνη αφορά μόνο ένα σύστημα παροχής ZNX και όχι περισσότερα των υποκατηγοριών 4.Α έως 4.Δ.
(7)	Για όσες επιλέξιμες κατοικίες δεν υπάρχει ήδη εγκατεστημένο σύστημα ZNX με χρήση ΑΠΕ, είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για την παροχή ZNX, εκτός εάν αυτό δεν είναι εφικτό και υπάρχει σχετική τεκμηρίωση του Ενεργειακού Επιθεωρητή.
(8)	Σε περίπτωση που στο σύστημα θέρμανσης περιλαμβάνεται και η παροχή ζεστού νερού χρήσης (ZNX) και ο ταμιευτήρας αποθήκευσης του ZNX είναι ενσωματωμένος στο σύστημα θέρμανσης, δεν είναι επιλέξιμες οι παρεμβάσεις 4.Α, 4.Γ, 4.Δ, ενώ γίνεται απομείωση της τιμής στην 4.Β, κατά το ποσό που αναφέρεται στον Οδηγό.
(9)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση αναβάθμισης και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας των κατηγοριών 1 έως 4. Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής πρέπει να δηλώσει την εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται από την υλοποίηση της παρέμβασης.
(10)	Έξυπνα συστήματα διαχείρισης του συστήματος θέρμανσης που τοποθετούνται στα πλαίσια της παρούσας παρέμβασης, δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα επιλέξιμα και στην υποκατηγορία 3.Α.
(11)	Σύστημα αποθήκευσης ενέργειας (μπαταρία) με χωρητικότητα [έως 10,8 kWh] .

Στις δαπάνες των ανωτέρω πινάκων ανά ειδικότερη παρέμβαση συμπεριλαμβάνονται τυχόν:

- Πρόσθετες αναγκαίες εργασίες για την ολοκληρωμένη υλοποίηση της παρέμβασης, όπως εργασίες και πάσης φύσεως υλικά για την προσαρμογή του κουφώματος (π.χ. ειδικοί αποστάτες, ταινίες αεροστεγανότητας κ.λπ.), σκαλωσιές, επιχρίσματα, μικροεργασίες αποκατάστασης της εμφάνισης του στοιχείου στο οποίο έγινε η παρέμβαση, εργασίες αποξηλώσεων/καθαιρέσεων και η εναλλακτική διαχείριση των παραγόμενων από αυτές αποβλήτων, σήτες, απαραίτητες εργασίες και επεμβάσεις για την ορθή λειτουργία/συμπεριφορά της θερμομόνωσης (συμπεριλαμβανομένων του κόστους του θερμομονωτικού υλικού, της κόλλας και των βυσμάτων, του υαλοπλέγματος, του ασταριού και του επιχρίσματος, των

οδηγών εκκίνησης και των λοιπών απαραίτητων τεμαχίων, όπως π.χ. γωνιόκрана, κ.τ.λ., καθώς και το κόστος της εργασίας), τυχόν μικροεργασίες υποστήριξης της θερμομόνωσης (ρηγματώσεις, στεγανοποιήσεις, με τα απαραίτητα υλικά), απαραίτητες επεμβάσεις στη στέγη (π.χ. αντικατάσταση κεραμιδιών), ηλεκτρολογικές εργασίες και υλικά για την εγκατάσταση αντλίας θερμότητας, λοιπά αναγκαία συμπληρωματικά κόστη υλικών και εγκατάστασης (όπως η προμήθεια και τοποθέτηση σωληνώσεων, η προμήθεια και τοποθέτηση καπνοδόχου ανά διάμετρο σωλήνωσης, η προμήθεια και τοποθέτηση λοιπών παρελκομένων εξαρτημάτων λεβητοστασίου ανά εγκατεστημένη ισχύ συστήματος, κ.α.), κ.λπ.

- Το κόστος εργασίας που γίνεται στο πλαίσιο των επιλέξιμων παρεμβάσεων και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτών. Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνονται τυχόν απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές ΙΚΑ για τις οικοδομικές εργασίες, που βάσει της κείμενης νομοθεσίας (μη στεγασμένα επαγγέλματα), βαρύνουν τον Ωφελούμενο του Προγράμματος ως «κύριο του έργου».

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα δηλώνεται ο προτεινόμενος προϋπολογισμός παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης (καθαρή αξία και ΦΠΑ).

Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης (καθαρή αξία και ΦΠΑ ανά αίτηση Ωφελούμενου, θα προκύπτει με σύγκριση του προτεινόμενου προϋπολογισμού με τα κατωτέρω και δεν μπορεί να υπερβαίνει:

α) το γινόμενο του 1,20 € επί το σύνολο της εκτιμώμενης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh) όπως προκύπτει από το Α' Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης,

β) τις 35.000€.

Στον επιλέξιμο προϋπολογισμό συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ 24%, που αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το Πρόγραμμα. Εάν οι προμηθευτές υπάγονται σε καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, τότε οι αντίστοιχες επιλέξιμες δαπάνες θα μειώνονται κατά το αναλογούν ποσοστό (%) ΦΠΑ. Ως βάση της απομείωσης θεωρείται η αρχική δαπάνη προ ΦΠΑ 24%.

4.2 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός λοιπών δαπανών

Επιπρόσθετα, επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα σε ποσοστό 100% της δαπάνης, υπό την προϋπόθεση υπαγωγής της αίτησης σε αυτό και επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου (Κεφάλαιο 3), οι ακόλουθες λοιπές δαπάνες:

α. Το κόστος που απαιτείται για τη διενέργεια των δύο ενεργειακών επιθεωρήσεων και την καταχώρηση της Πρότασης Παρεμβάσεων και της Καταγραφής Παρεμβάσεων.

Η επιλέξιμη αμοιβή ενεργειακών επιθεωρήσεων καθορίζεται ως εξής:

Α' ΠΕΑ: για μονοκατοικία ή διαμέρισμα, η αμοιβή καθορίζεται σε 82 € επαυξημένη κατά 2,75 €/m² ωφέλιμης επιφανείας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 440 €.

Β' ΠΕΑ: για μονοκατοικία ή διαμέρισμα, η αμοιβή καθορίζεται σε 82 € επαυξημένη κατά 2,75 €/ m²ωφέλιμης επιφανείας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 440 €.

β. Η επιλέξιμη αμοιβή για την κατάρτιση της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας καθορίζεται ως εξής:

Για μονοκατοικία ή διαμέρισμα, η αμοιβή καθορίζεται σε 165 € επαυξημένη κατά 3,30 €/ m²ωφέλιμης επιφανείας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 605 €.

γ. Η επιλέξιμη αμοιβή του Τεχνικού Συμβούλου σχετικά με την υποβολή και διαχείριση της αίτησης, καθορίζεται ως εξής:

Για μονοκατοικία ή διαμέρισμα, η αμοιβή καθορίζεται σε 275 € επαυξημένη κατά 1,65 €/m² ωφέλιμης επιφανείας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 495 €.

δ. Η επιλέξιμη αμοιβή για τυχόν εκδόσεις αδειών/βεβαιώσεων/εγκρίσεων ή εκπόνησης μελετών (στα πλαίσια έκδοσης αδειών/εγκρίσεων) που απαιτούνται από την κείμενη νομοθεσία για την υλοποίηση παρεμβάσεων (όπως για παράδειγμα αμοιβή για την έκδοση έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, αμοιβή για την εκπόνηση μελέτης θέρμανσης, έκδοση βεβαίωσης άρθρου 30 του Ν.4495/17), ορίζεται ως εξής:

i) Για μονοκατοικία ή διαμέρισμα, μέχρι 330 €/αμοιβή, με δυνατότητα πολλαπλών αδειών/μελετών και έως του συνολικού ποσού των 770 €.

ii) Για μονοκατοικία ή διαμέρισμα αμοιβή έως 50€, για την έκδοση βεβαίωσης άρθρου 30 του Ν.4495/17 στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται η έκδοση έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας.

Το ανώτατο συνολικό επιλέξιμο κόστος λοιπών δαπανών, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τις 2.750 € ανά αίτηση (δαπάνες α, β, γ, δ).

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης, θα πρέπει να δηλώνεται αν θα απαιτηθεί η δαπάνη (δ).

Σημειώνεται ότι τα τελικά επιλέξιμα κόστη παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών θα καθορίζονται βάσει των προσκομισθέντων παραστατικών δαπανών. Τόσο το τελικό επιλέξιμο κόστος παρεμβάσεων όσο και το τελικό κόστος των λοιπών δαπανών δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα αντίστοιχα συνολικά ποσά της απόφασης Υπαγωγής καθώς και τα επιμέρους ανώτατα όρια παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών του Προγράμματος. Επίσης, η επιχορήγηση δεσμεύεται στα πλαίσια του επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων, όμως η καταβολή της γίνεται πάντα επί του τελικού επιλέξιμου κόστους παρεμβάσεων. Συνοπτικά οι ανώτατες τιμές έχουν ως εξής:

Πίνακας 4.2.1 Ανώτατες τιμές επιλέξιμων λοιπών δαπανών

A/A	Υπηρεσία	Επιλέξιμη δαπάνη (€)
1	ΠΕΑ Α'	82+2,75/m ² με μέγιστο 440
2	ΠΕΑ Β'	82+2,75/m ² με μέγιστο 440
3	Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου	165+3,30/m ² με μέγιστο 605
4	Τεχνικός Σύμβουλος	275+1,65/m ² με μέγιστο 495
5	Άδεια / Μελέτη ⁽¹⁾ /Βεβαίωση αρ.30 Ν4495/17	330/άδεια ή μελέτη, 50/βεβαίωση αρ.30 Ν4495/17 και έως 770 συνολικά
Ανώτατο συνολικό επιλέξιμο κόστος λοιπών δαπανών		2.750 €

⁽¹⁾ Δυνατότητα περισσότερων από μία άδειες/μελέτες με μέγιστο όριο ανά άδεια/μελέτη αλλά και συνολικά

Όλες οι ανωτέρω τιμές συμπεριλαμβάνουν **ΦΠΑ 24%**. Για τις περιπτώσεις όπου, οι μελετητές / τεχνικοί σύμβουλοι / ενεργειακοί επιθεωρητές υπάγονται σε καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, τότε τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και περιλαμβάνονται στην απόφαση Υπαγωγής, θα μειώνονται κατά το αναλογούν ποσοστό (%) ΦΠΑ. Ως βάση της απομείωσης θεωρείται η αρχική δαπάνη προ ΦΠΑ 24%.

4.3 Κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής

Οι ωφελούμενοι της εισοδηματικής κατηγορίας 1 της ενότητας 2.2, υποχρεούνται να εξασφαλίσουν την κάλυψη της ιδιωτικής τους συμμετοχής αποκλειστικά μέσω ιδίων κεφαλαίων.

Οι Ωφελούμενοι της εισοδηματικής κατηγορίας 2 της ενότητας 2.2, δικαιούνται την αντίστοιχη επιχορήγηση σύμφωνα με τον πίνακα 2.2.2 και αναλαμβάνουν την πληρωμή του υπολοίπου ποσού (ιδιωτική συμμετοχή) κατ' επιλογή:

A) με Ίδια Κεφάλαια,

B) με δανειακή σύμβαση, είτε για το ποσό που θα επιλέξουν είτε για το ποσό που θα τους εγκριθεί από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ή με συνδυασμό των παραπάνω.

Οι όροι του δανείου καθορίζονται στη λεπτομέρειά τους στην Συμφωνία Προσχώρησης των Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών (για την οποία μεταξύ άλλων θα λαμβάνεται υπόψη και η δυνατότητα της εγγυοδοσίας του Προγράμματος), καθώς και στη δανειακή σύμβαση μεταξύ του Οργανισμού και του Ωφελούμενου.

Για τις ανάγκες του Προγράμματος στο στάδιο επιλογής χρηματοδοτικού σχήματος απαιτείται η δήλωση στο Πρόγραμμα του τραπεζικού λογαριασμού που θα χρησιμοποιηθεί στην περίπτωση οριστικής υπαγωγής στο πρόγραμμα για τις ανάγκες εξυπηρέτησης της επιχορήγησης.

Επιπλέον, οι όροι της δανειακής σύμβασης έχουν ως εξής:

1. Δεν είναι επιτρεπτή η απαίτηση από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό εμπράγματων εξασφαλίσεων για τη χορήγηση του δανείου. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα να τεθεί εγγυητής κατά την υποβολή της αίτησης δανείου, σε όσες περιπτώσεις κρίνεται αναγκαίο προκειμένου οι πολίτες να βελτιώσουν την πιστοληπτική τους ικανότητα.
2. Η διάρκεια του δανείου είναι τέσσερα (4), ή πέντε (5), ή έξι (6) έτη και η επιδότηση επιτοκίου αφορά σε όλη τη διάρκεια του δανείου.
3. Η τοκοχρεωλυτική απόσβεση του δανείου γίνεται με μηνιαία συχνότητα πληρωμής δόσεων και σταθερό επιτόκιο καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου.
4. Παρέχεται η δυνατότητα για πρόωρη μερική ή ολική εξόφληση του δανείου χωρίς επιβάρυνση του δανειολήπτη.

Το επιτόκιο της δανειακής σύμβασης, για τις ανάγκες του Προγράμματος είναι σταθερό, ανέρχεται σε 7,5 % και είναι επιδοτούμενο σε ποσοστό 100%. Η εισφορά του ν.128/22-28.8.1975 (ΦΕΚ Α' 178), που ανέρχεται σε ποσοστό 0,12%, επιβαρύνει τον Ωφελούμενο. Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός δεν επιβαρύνει τους ενδιαφερόμενους με κόστος διαχείρισης φακέλου δανείου. Το κόστος διαχείρισης φακέλου για τις αιτήσεις που θα υπαχθούν, καλύπτεται από το Πρόγραμμα, σύμφωνα με τους όρους που διέπουν την Συμφωνία Προσχώρησης την οποία υπογράφουν οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί στα πλαίσια της συνεργασίας τους.

Ο Φορέας Οικονομικής Διαχείρισης του Προγράμματος καταβάλλει τους τόκους στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό μετά την καταβολή της αντίστοιχης δόσης κεφαλαίου από τον Ωφελούμενο. Σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής δόσης κεφαλαίου από τον Ωφελούμενο, η επιδότηση των τόκων του δανείου θα διακόπτεται αυτόματα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής 3 δόσεων (3 μήνες και άνω από την ημερομηνία της πρώτης καθυστέρησης). Σε περίπτωση διακοπής της επιδότησης, δεν υπάρχει δυνατότητα ανάκλησης και το δάνειο αποπληρώνεται εφεξής έντοκα έως τη λήξη του, με το ως άνω σταθερό επιτόκιο.

Σε περίπτωση κατά την οποία, κατά τη διάρκεια υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση του έργου, καταγγελθεί η δανειακή σύμβαση από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ο Φορέας Οικονομικής Διαχείρισης δεν καταβάλλει πλέον τους τόκους στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, οι οποίοι πλέον βαρύνουν τον Ωφελούμενο.

Η επιδότηση επιτοκίου είναι επιλέξιμη για όλη τη διάρκεια του δανείου και το σχετικό ποσό, που αφορά στην επιδότηση επιτοκίου, για όλη την περίοδο υλοποίησης του Προγράμματος μεταφέρεται σε δεσμευμένο λογαριασμό μεσεγγύησης του Προγράμματος.

Δεν είναι επιλέξιμο και επιβαρύνει τον Ωφελούμενο το κόστος προμήθειας εντολής για μεταφορά χρημάτων για την πληρωμή αναδόχων/προμηθευτών κ.λπ., που γίνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος, στην περίπτωση που το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, με το οποίο συνεργάζεται ο προμηθευτής, είναι διαφορετικό από αυτό που έχει επιλέξει να συνεργάζεται ο Ωφελούμενος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Υποβολή – Αξιολόγηση – Χρηματοδότηση

5.1 Απαιτούμενα Δικαιολογητικά - Προετοιμασία

Κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα πρέπει αρχικά να ελέγξει εάν πληροί τις προϋποθέσεις και εάν η ιδιοκτησία του μπορεί να θεωρηθεί «επιλέξιμη κατοικία», βάσει του κεφαλαίου 2 καθώς και να μεριμνήσει, έτσι ώστε να γίνουν οι απαιτούμενες ηλεκτρονικές διασταυρώσεις, για τα ακόλουθα:

- Εξασφάλιση κωδικών πρόσβασης στην εφαρμογή TAXISnet. Επισημαίνεται ότι δεν υφίσταται δυνατότητα υποβολής αίτησης στο πρόγραμμα για φυσικά πρόσωπα που δεν είναι πιστοποιημένα μέσω της ανωτέρω εφαρμογής και δεν έχουν κωδικούς πρόσβασης σε αυτή.
- Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες νομιμοποίησης/τακτοποίησης στο ακίνητο, η αρχική δήλωση υπαγωγής σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών θα πρέπει να έχει γίνει πριν την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα. Μεταγενέστερη δήλωση, από την υποβολή αίτησης στο Πρόγραμμα, για υπαγωγή σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών, δύναται να υποβληθεί σε περίπτωση απόκλισης της Ωφέλιμης επιφάνειας του ακινήτου μέχρι του ορίου των επτά (7) τετραγωνικών μέτρων, προκειμένου οι ενεργειακές παρεμβάσεις να είναι σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία. Τίθεται υπόψη ότι, κατά την υποβολή στο Πρόγραμμα της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας η δήλωση θα πρέπει να είναι σε οριστική υπαγωγή σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 81 του ν.4495/2017. Σε κάθε περίπτωση, πριν την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του έργου θα πρέπει να είναι περαιωμένη σύμφωνα με την παρ.8 του άρθρου 81 του ν.4495/2017.
- Σε περίπτωση που στα φορολογικά στοιχεία του αιτούντα υπάρχουν εκκρεμότητες στην εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1), στην αναλυτική κατάσταση μισθωμάτων ακίνητης περιουσίας (Ε2) ή στη δήλωση των στοιχείων ακινήτων (Ε9), θα πρέπει να διευθετηθούν πριν την υποβολή της αίτησης. Επισημαίνεται ότι στα έντυπα φορολογίας, μίσθωσης ακινήτων και περιουσιακής κατάστασης θα πρέπει να αναγράφεται ορθά ο αριθμός παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, κατά την υποβολή της αίτησης η απόκλιση μεταξύ της επιφάνειας κυρίων χώρων βάσει του εντύπου Ε9 και της ωφέλιμης επιφάνειας Α' ΠΕΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 7m².
- Σε περίπτωση πρόσφατης απόκτησης ακινήτου (απόκτηση για πρώτη φορά εμπράγματος δικαιώματος επί του ακινήτου μετά τις 31/12/2023) θα πρέπει να

έχει προηγηθεί η καταχώρηση/τροποποίηση των στοιχείων στη δήλωση των στοιχείων ακινήτων Ε9. Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων δικαιούχων εμπράγματων δικαιωμάτων (συγκυρίων) σε επιλέξιμη κατοικία, αν η κύρια χρήση της υπό αίτηση κατοικίας θα γίνεται από έναν εκ των συγκυρίων, δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχει μόνον ο συγκύριος που θα την ιδιοκατοικεί. Αν η κύρια χρήση της υπό αίτηση κατοικίας θα γίνεται από έτερο πρόσωπο μη συγκύριο, δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχει συγκύριος με εμπράγματο δικαίωμα πλήρους κυριότητας / επικαρπίας (όχι ψιλή κυριότητα).

Κατά την ολοκλήρωση του έργου δύνата να διενεργηθούν οι απαραίτητοι έλεγχοι προκειμένου να διαπιστωθεί η χρήση του ακινήτου ως κύρια κατοικία.

- Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων δικαιούχων εμπράγματων δικαιωμάτων στο ακίνητο θα πρέπει να έχει εξασφαλισθεί η συναίνεση των συγκυρίων και να αναγράφεται ορθά ο αριθμός παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στη δήλωση των στοιχείων ακινήτων τους (Ε9).
- Έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης του ακινήτου και διαμόρφωση της Πρότασης Παρεμβάσεων ενεργειακής Εξοικονόμησης.

Επισημαίνεται ότι σε επόμενο στάδιο μετά την υποβολή αίτησης και μόνο στην περίπτωση όπου βάσει των αρχικών πινάκων κατάταξης αιτήσεων η αίτηση κληθεί «Καταρχήν Επιλέξιμη», θα απαιτηθεί η έκδοση και υποβολή στο Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου, για τον έλεγχο και διασταύρωση των στοιχείων νομιμότητας, χρήσης, επιφανείας.

Αναλυτικά, τα δικαιολογητικά υποβολής αίτησης παρουσιάζονται στο **Παράρτημα Ι**.

5.2 Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου / διηρημένης ιδιοκτησίας

Σκοπός της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας (ΗΤΚ) είναι η αποτύπωση της υφισταμένης κατάστασης του κτιρίου ή της διηρημένης ιδιοκτησίας, αντιστοίχως, και των αδειών τους, καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των μεταβολών τους, κατά τη διάρκεια του χρόνου ζωής τους.

Κατά την υποβολή της όταν ζητείται από το Πρόγραμμα, η ΗΤΚ θα πρέπει να διαθέτει το σχετικό Πιστοποιητικό Πληρότητας.

Επισημαίνεται ότι κατά την διαδικασία ελέγχου των υποβληθέντων αιτήσεων, η υποβολή στο Πρόγραμμα της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας θα απαιτηθεί μόνο στις υποβληθείσες αιτήσεις που είναι «Καταρχήν Επιλέξιμες» βάσει των αρχικών πινάκων κατάταξης βάσει Προϋπολογισμού.

Κατά την υποβολή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας εφαρμόζεται έλεγχος ότι η επιφάνεια κυρίων χώρων της ΗΤΚ πρέπει να είναι μεγαλύτερη ή ίση από το μικρότερο μέγεθος μεταξύ της ωφέλιμης επιφάνειας Α' ΠΕΑ και της επιφάνειας κυρίων χώρων βάσει εντύπου Ε9, με αποδεκτή απόκλιση μετρήσεων έως 2%.

Η διαδικασία έκδοσης και ενημέρωσης της ΗΤΚ διενεργείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, με ευθύνη του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΕΣΣΕΔΠ/117828/1338 (ΦΕΚ 5447 Β' 9-12-2020).

5.3 Πρώτη Ενεργειακή Επιθεώρηση

Μεφερόμενος εξασφαλίσει τις απαραίτητες συμφωνίες/συναινέσεις και έχει ελέγξει τη δυνατότητα επιλεξιμότητας της κατοικίας του, απευθύνεται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας του/ του κτιρίου και να εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Α' ΠΕΑ). Το εν λόγω ΠΕΑ θα πρέπει να έχει εκδοθεί βάσει του νέου πλαισίου για τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581, ΦΕΚ Β' 2367/12.07.2017). Η δαπάνη του ΠΕΑ είναι επιλέξιμη εφόσον αυτό έχει εκδοθεί από την 01/01/2022 και μετά. Γίνονται δεκτά και ΠΕΑ που έχουν εκδοθεί μετά την 27/11/2017, η δαπάνη των οποίων δεν είναι επιλέξιμη από το Πρόγραμμα.

Μόνον οι παρεμβάσεις που ολοκληρώνονται μετά την έκδοση του ανωτέρω ΠΕΑ μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες για το Πρόγραμμα και σε κάθε περίπτωση οι δαπάνες θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί **από την 01/01/2022** (ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας) και μετά. Πριν την Υπαγωγή στο Πρόγραμμα δύνανται να πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις με αποκλειστική ευθύνη του Ωφελούμενου. Επισημαίνεται ότι στην τελευταία περίπτωση θα πρέπει να δοθεί από τον ενδιαφερόμενο ιδιαίτερη προσοχή στις Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας της ενότητας 2.1.2.

5.4 Υποβολή Αίτησης

Για την υποβολή αίτησης πραγματοποιούνται αυτοματοποιημένοι ηλεκτρονικοί έλεγχοι, μέσω σχετικής διασύνδεσης με βάσεις δεδομένων, έπειτα από συγκατάθεση και εντολή του χρήστη. Από τη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών της Α.Α.Δ.Ε. και του Προγράμματος, αντλούνται οι εξής πληροφορίες:

Από το Μητρώο Φορολογουμένων της Α.Α.Δ.Ε.:

- Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.

- Ενδείξεις εάν είναι Φυσικό ή μη Φυσικό Πρόσωπο, κάτοικος εξωτερικού/σύζυγος κατοίκου εξωτερικού, όπως ισχύουν κατά την υποβολή της αίτησης.
- Ονοματεπώνυμο υπόχρεου υποβολής δήλωσης φορολογίας και συζύγου υπόχρεου υποβολής, ή επωνυμία για τις περιπτώσεις μη φυσικών προσώπων και στοιχεία για την δραστηριότητα της επιχείρησης.

Από τα στοιχεία εισοδήματος και για εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας για το έτος αναφοράς:

- Το άθροισμα του Συνολικού Δηλωθέντος εισοδήματος, των Απαλλασσόμενων και Αυτοτελών Φορολογούμενων εισοδημάτων καθώς και της Προστιθέμενης Διαφοράς Αντικειμενικών Δαπανών (υπόχρεου, συζύγου/ΜΣΣ, εξαρτώμενων τέκνων) για το έτος αναφοράς.
- Ένδειξη για τον αριθμό παροχής ηλεκτρικής ενέργειας του ακινήτου, για τη χρήση του ως κύρια κατοικία στο έτος αναφοράς ή στα προηγούμενα 2 έτη, για το είδος χρήσης (ιδιοκατοίκηση / ενοικιαζόμενη / δωρεάν παραχώρηση) και για την οικογενειακή κατάσταση.

Από τα στοιχεία ακινήτου και για την πλέον πρόσφατη υποβολή στοιχείων περιουσίας:

- Η επιφάνεια κύριων χώρων.
- Ένδειξη για τον Αριθμό Ταυτότητας Ακινήτου, τον αριθμό παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, τα στοιχεία συγκυριότητας (ποσοστά και είδη συνιδιοκτησίας).

Οι ως άνω επεξεργασίες δεδομένων διενεργούνται από την ΑΑΔΕ ως απαραίτητες για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον.

Στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση της αίτησης αντλούνται και από το Μητρώο Φακέλων της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας που τηρεί το ΤΕΕ. Ειδικότερα αντλούνται:

- Ενδείξεις για τα στοιχεία, Νομιμότητας, Χρήσης και Επιφάνειας, παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.

Για την τεκμηρίωση της επαγγελματικής ιδιότητας του Τεχνικού Συμβούλου, αντλούνται στοιχεία από το Μητρώο Μελών και από το Βιβλίο Τεχνικών Επωνυμιών (Τεχνολόγοι Μηχανικοί) που τηρεί το ΤΕΕ.

Η αίτηση στο Πρόγραμμα επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα ουσιώδη στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και στα

υποβαλλόμενα με αυτήν δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια ουσιαστών στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα συνιστά εξουσιοδότηση προς τις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες, τον Φορέα Υλοποίησης και τον Φορέα Σχεδιασμού του Προγράμματος, για την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, την εξασφάλιση των απαραίτητων συναινέσεων, καθώς και αποδοχή ότι κάθε στοιχείο του έργου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δημοσιοποίησης, εφόσον διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν.4624/2019, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή και εκταμίευση των κινήτρων και την παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Ωφελούμενων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση του Προγράμματος.

Επίσης, η υποβολή αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα συνιστά εξουσιοδότηση για τη δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ των Πινάκων του Προγράμματος με στοιχεία του αιτούντα / Ωφελούμενου.

Πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρίσκουν:

- στον επίσημο δικτυακό τόπο του Προγράμματος <https://exoikonomo2025.gov.gr>
- στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <https://ypen.gov.gr>
- στο δικτυακό τόπο του Φορέα Υλοποίησης (Τεχνικού Επιμελητηρίου) <https://web.tee.gr>

Διαδικασία υποβολής

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται μόνον ηλεκτρονικά και υποχρεωτικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος του επίσημου δικτυακού τόπου του Προγράμματος. Κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης δεν απαιτείται **προσκόμιση φυσικού φακέλου** με δικαιολογητικά. Τα δικαιολογητικά υπαγωγής, που ορίζονται στο Παράρτημα Ι, επισυνάπτονται από τον υποψήφιο **ηλεκτρονικά**.

Αιτήσεις υποβάλλονται από την **8^η Ιανουαρίου 2025** ως και την **20^η Μαρτίου 2025**.

Οι παραπάνω ημερομηνίες δύνανται να τροποποιηθούν, εφόσον αυτό καθίσταται αναγκαίο στα πλαίσια λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών. Στην περίπτωση αυτή η γνωστοποίηση νέας ημερομηνίας θα γίνει με σχετικές ανακοινώσεις στους επίσημους δικτυακούς τόπους του Προγράμματος και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για την υποβολή της αίτησης και την παρακολούθηση του έργου, ο ενδιαφερόμενος χρησιμοποιεί υποχρεωτικά Τεχνικό Σύμβουλο, φυσικό πρόσωπο, με την προϋπόθεση ότι αυτός είναι μηχανικός, εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελών ή στο Βιβλίο Τεχνικών Επωνυμιών του ΤΕΕ, το κόστος του οποίου καλύπτεται απευθείας από το Πρόγραμμα, μετά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων και την επίτευξη του ενεργειακού στόχου.

Με τη σύνδεση του ο αιτών πιστοποιεί την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων και δηλώνει ότι, στα πλαίσια ελέγχων για την τήρηση των όρων του Προγράμματος, συναινεί στη λήψη/διασταύρωση των απαιτούμενων στοιχείων Μητρώου, Εισοδήματος και Περιουσίας που τηρούνται στην ΑΑΔΕ και αφορούν, στον υπόχρεο υποβολής, στην σύζυγο υπόχρεου, στα εξαρτώμενα μέλη, στους συγκυρίους και στην κατοικία προς ενεργειακή αναβάθμιση, καθώς και ότι δεσμεύεται για την πληρότητα και υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών πριν την Υπαγωγή της αίτησης.

Κατά την συμπλήρωση της αίτησης γίνεται η διενέργεια αυτοματοποιημένων ηλεκτρονικών ελέγχων επιλεξιμότητας, η καταχώρηση των απαιτούμενων κατά περίπτωση δικαιολογητικών, η λήψη των ενεργειακών στοιχείων του Α' ΠΕΑ, και η υποβολή της πρότασης με τα κόστη παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών.

Πρόταση παρεμβάσεων

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταχωρίζει ηλεκτρονικά στην αίτηση την πρόταση Παρεμβάσεων, ήτοι τον συνδυασμό παρεμβάσεων της πρώτης (1^{ης}) από τις προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας που καταγράφονται στο Α' ΠΕΑ, καθώς και τυχόν επιπλέον παρεμβάσεις εξοικονόμησης, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 3 που δεν συμπεριλαμβάνονται στις προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας του Α' ΠΕΑ, την προτεινόμενη ποσότητα ανά κατηγορία δαπάνης και το αντίστοιχο κόστος βάσει των προσφορών που έχει λάβει ο Ωφελούμενος (**Παράρτημα ΙΙ**). Για την καταχώριση της πρότασης παρεμβάσεων, ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει την διαδικασία εγγραφής χρήστη στο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος. Στην περιγραφή των επιμέρους παρεμβάσεων εξοικονόμησης θα πρέπει να αναφέρει τις προδιαγραφές και τα τεχνικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά των υλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του

ενεργειακού αποτελέσματος και τον έλεγχο της ικανοποίησης των απαιτήσεων του Προγράμματος, του κεφαλαίου 3, τον ενεργειακό στόχο που θα επιτευχθεί μετά την υλοποίηση των ενεργειακών παρεμβάσεων. Η πρόταση (συνδυασμός παρεμβάσεων) για ενεργειακή αναβάθμιση, θα πρέπει να καλύπτει τον ελάχιστο ενεργειακό στόχο αίτησης (βλ. κεφάλαιο 3).

Ο αιτών ελέγχει κι αποδέχεται ηλεκτρονικά την πρόταση του Ενεργειακού Επιθεωρητή.

Κατόπιν γίνεται η **υποβολή** της αίτησης στο Πρόγραμμα και η **λήψη μοναδικού αριθμού πρωτοκόλλου**. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης αποτελεί η συμπλήρωση όλων των υποχρεωτικών πεδίων της.

Με την υποβολή της αίτησης θα υπολογίζεται αυτόματα η συνολική Βαθμολογία της αίτησης, βάσει του κριτηρίου αξιολόγησης του Προγράμματος (κεφ. 5.6).

Κατά την περίοδο υποβολής αιτήσεων, δίνεται το δικαίωμα ακύρωσης και επανυποβολής αίτησης. Μετά το πέρας της περιόδου υποβολής αιτήσεων, δεν επιτρέπεται η ακύρωση αίτησης από τον αιτούντα.

Σημειώνεται ότι μετά το πέρας της περιόδου υποβολής, ο Φορέας Υλοποίησης μπορεί να προβαίνει σε εκκαθάριση μη υποβληθεισών αιτήσεων, ήτοι αιτήσεων σε καταχώρηση που δεν έχουν υποβληθεί, για μεγάλο χρονικό διάστημα και σε κάθε περίπτωση όχι μικρότερο του ενός (1) μηνός.

Υποβολή από ανήλικο ή ενήλικο που δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα

Η περίπτωση υποβολής αίτησης από άτομο που στερείται δικαιοπρακτικής ικανότητας (ανήλικο ή ενήλικο υπό δικαστική συμπαράσταση) αντιμετωπίζεται κατά τη συνήθη διαδικασία, όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία (Αστικός Κώδικας και Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας), εφαρμοζόμενων των διατάξεων περί γονικής μέριμνας, επιτροπείας ανηλικού και δικαστικής συμπαράστασης (στερητικής και επικουρικής). Τα σχετικά έγγραφα νομιμοποίησης του προσώπου που εκπροσωπεί το άτομο που στερείται δικαιοπρακτικής ικανότητας τηρούνται στο φάκελο έργου του Ωφελούμενου.

5.5 Ειδικές περιπτώσεις αιτήσεων

Ο χαρακτηρισμός αυτός αποδίδεται στις αιτήσεις για τις οποίες δεν είναι τεχνικά εφικτοί οι αυτοματοποιημένοι έλεγχοι, είτε πλήρως είτε σε επιμέρους στοιχεία, και ως εκ τούτου εξετάζονται από τον Φορέα Υλοποίησης του Προγράμματος. Για τις κατωτέρω ειδικές περιπτώσεις ο Φορέας Υλοποίησης πραγματοποιεί έλεγχο των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών και στοιχείων για την έκδοση των πινάκων κατάταξης επιλέξιμων /

επιλαχουσών / απορριπτέων αιτήσεων, καθώς και της απόφασης υπαγωγής. Αντίστοιχο έλεγχο πραγματοποιεί ο Φορέας Υλοποίησης και για κάθε άλλον πολίτη για τον οποίο δεν είναι δυνατή η διασταύρωση στοιχείων εισοδήματος και στοιχείων ακινήτων με τα στοιχεία που τηρούνται από τη φορολογική αρχή.

Για τις αιτήσεις που εντάσσονται σε ειδική περίπτωση, όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και να είναι ορθά συμπληρωμένα ως προς τα ουσιώδη στοιχεία τους.

Σε περίπτωση όπου κατά τον έλεγχο των ειδικών περιπτώσεων διαπιστωθούν ελλείψεις επί των υποβληθέντων στοιχείων ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία ή διευκρινίσεις που σχετίζονται με τον χαρακτηρισμό της αίτησης ως «ειδικής περίπτωσης». Εφόσον μετά την εξέταση των πρόσθετων στοιχείων διαπιστωθεί ότι η αίτηση δεν συμπεριλαμβάνεται στις «ειδικές περιπτώσεις», αλλά πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις και όρους του Προγράμματος, αξιολογείται όπως οι λοιπές αιτήσεις.

A) Ενοικιαζόμενη/δωρεάν παραχωρούμενη κατοικία

Εάν, για επιλέξιμη κατοικία, η χρήση και δήλωση κύριας κατοικίας γίνεται από ενοικιαστή ή είναι δωρεάν παραχώρηση τότε γίνεται χρήση των διατάξεων Κανονισμού για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis Aid) ΕΚ 2831/2023 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έλεγχος του ορίου σώρευσης ενισχύσεων του αρ. 3 του ΕΚ 2831/2023. Ως ενίσχυση λαμβάνεται το σύνολο της επιχορήγησης, αθροισζόμενης κατά περίπτωση με την επιδότηση των τόκων των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το ποσό αυτό, συνυπολογιζόμενων και των λοιπών στοιχείων ενίσχυσης που έχουν ληφθεί το τρέχον και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη, συνολικά δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το όριο σώρευσης του αρ. 3 του ΕΚ 2831/2023, ήτοι το ποσό των 300.000 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών.

Προς τούτο, απαιτείται από τον δυνητικό Ωφελούμενο (επικαρπωτή/πλήρη κύριο) και τους τυχόν λοιπούς συγκυρίους δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό De Minimis **(Παράρτημα VI)**, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει, η οποία θα υποβάλλεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος.

Ο Φορέας Υλοποίησης, πριν την Υπαγωγή της αίτησης και πριν από την χορήγηση της ενίσχυσης (παρ.4 του άρθρου 6 του Καν. 2023/2831) διενεργεί έλεγχο σώρευσης για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis aid) και σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο της σώρευσης -πριν από τη χορήγηση του έννομου δικαιώματος- διαπιστωθεί υπέρβαση του ανώτατου επιτρεπόμενου ποσού ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, το ποσό ενίσχυσης δύναται

να προσαρμοστεί έτσι ώστε το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που θα χορηγηθεί στην επιχείρηση να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο. Ωστόσο, στην περίπτωση που έχει χορηγηθεί η ενίσχυση και εκ των υστέρων τεθούν υπ' όψιν του φορέα υλοποίησης στοιχεία που ανατρέπουν την ορθότητα του πραγματοποιηθέντος ελέγχου σώρευσης και που οδηγούν σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου, η χορηγηθείσα με το παρόν καθεστώς ενίσχυση δεν υπάγεται το ευεργέτημα του κανονισμού de Minimis και θα πρέπει να ανακτηθεί εντόκως το συνολικό ποσό αυτής. Ο Φορέας Υλοπ'εριοποίησης ενημερώνει το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) του άρθρου 57 του ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61 Α) εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

Β) Ενοικιαζόμενη Κατοικία (Υποβολή αίτησης από μισθωτή)

Μια αίτηση εμπίπτει σε αυτή την ειδική κατηγορία μόνον όταν ο μισθωτής **που μισθώνει επιλέξιμη κατοικία** αποδεικνύει την ύπαρξη μισθωτηρίου συμβολαίου, με διάρκεια υπολειπόμενης ισχύος μίσθωσης **τουλάχιστον επτά (7) ετών** κατά την αίτησή τους στο πρόγραμμα. Ο ωφελούμενος πρέπει να προσκομίσει αντίγραφο υποβληθείσας δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας της ΑΑΔΕ όπου να φαίνεται η περίοδος ισχύος. Όσον αφορά στους μισθωτές ως άμεσα ωφελούμενους, αυτοί αποτελούν φυσικά πρόσωπα και επομένως δεν έχουν εφαρμογή οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων ως προς αυτούς. Ωστόσο, για τις περιπτώσεις που καταλείπεται έμμεσα πλεονέκτημα στον ιδιοκτήτη της κατοικίας, ήτοι για επενδύσεις οι οποίες δεν έχουν αποσβεστεί εντός της περιόδου της μίσθωσης, θα πρέπει να εξασφαλίζεται η εφαρμογή του Κανονισμού 2023/2831 για τους έμμεσα ωφελούμενους ιδιοκτήτες, ομοίως με την περίπτωση των ενοικιαζόμενων/δωρεάν παραχωρούμενων κατοικιών ανωτέρω.

Γ) Φορολογικός Κάτοικος εξωτερικού

Μία αίτηση εμπίπτει σε αυτή την ειδική κατηγορία μόνον εάν ο/η αιτών/ούσα για υπαγωγή στο Πρόγραμμα ή/και η/ο σύζυγος είναι εγγεγραμμένοι ως φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής στη ΔΟΥ κατοίκων εξωτερικού, φορολογούνται στην Ελλάδα και έχουν υποχρέωση για υποβολή δήλωσης μόνο για τα εισοδήματα που προκύπτουν στη χώρα μας. Εάν στα πλαίσια της φορολογικής νομοθεσίας δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής και δεν έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση στην Ελλάδα, ισχύει συνδυαστικά και η ειδική περίπτωση Γ (υποβάλλεται η υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1985 του παραρτήματος Χ περί μη υποχρέωσης υποβολής σύμφωνα με το σχετικό Υπόδειγμα βάσει της εγκυκλίου ΔΕΑΦ Α 1138225 ΕΞ 2018 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων).

Το εισόδημα, θα προκύπτει από την άθροιση του «εισοδήματος» Ελλάδας κατά την έννοια του Προγράμματος και του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος που έχει αποκτηθεί στη χώρα Φορολογικής Κατοικίας του, για το έτος αναφοράς (ημερολογιακό έτος 2023).

Η πιστοποίηση των εισοδημάτων Ελλάδας διενεργείται αυτόματα με επιβεβαίωση/λήψη των εισοδημάτων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα 5.4. Για την πιστοποίηση των εισοδημάτων εξωτερικού ο ενδιαφερόμενος οφείλει να προσκομίσει επιπρόσθετα:

α) Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας (CERTIFICATE OF TAX RESIDENCE), το οποίο θα πρέπει να συμπληρωθεί, υπογραφεί και σφραγισθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή της Κατοικίας του.

β) Φορολογική δήλωση για το έτος αναφοράς, που έχει υποβληθεί στη χώρα Φορολογικής Κατοικίας.

Τα ανωτέρω α' και β' δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται συνοδευόμενα από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική Γλώσσα από αρμόδια αρχή.

Δ) Μη υποχρέωση υποβολής στοιχείων φορολογίας

Μία αίτηση εμπίπτει σε αυτή την ειδική κατηγορία μόνον εάν δεν υπάρχει εκ του νόμου υποχρέωση και δεν υποβάλλεται δήλωση εισοδήματος (έντυπο Ε1) ή και αναλυτική κατάσταση για την περίπτωση δωρεάν παραχώρησης (έντυπο Ε2) και συνεπώς δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική διασταύρωση είτε της εισοδηματικής κατηγορίας, είτε της κύριας χρήσης της κατοικίας, για τη διαπίστωση της πληρότητας των κριτηρίων του Προγράμματος. Τίθεται υπόψη ότι από εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο και ανάλογα με την χρήση αυτού παράγεται είτε πραγματικό είτε «τεκμαρτό» εισόδημα και κατά κανόνα, στην περίπτωση κύριας κατοικίας, προκύπτει υποχρέωση υποβολής εντύπων Ε1 για τα εισοδήματα (και Ε2 για την περίπτωση δωρεάν παραχώρησης). Οι αιτούντες που θεωρούν ότι εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία θα πρέπει να ελέγχουν τι ισχύει φορολογικά για την περίπτωση τους.

Στην κατηγορία αυτή δύναται να εμπίπτουν είτε φορολογικοί κάτοικοι εξωτερικού (υπόχρεοι δήλωσης ή σύζυγοι υπόχρεου) είτε ενήλικα εξαρτώμενα τέκνα τα οποία δεν έχουν υποχρέωση υποβολής ατομικής δήλωσης εισοδημάτων και που εντάσσονται στην οικογενειακή δήλωση.

Σε περίπτωση που νομίμως προκύπτει η μη υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 σύμφωνη με το σχετικό Υπόδειγμα βάσει της εγκυκλίου ΔΕΑΦ Α 1138225 ΕΞ 2018 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

(Παράρτημα VII). Τίθεται υπόψη ότι στα πλαίσια ελέγχων για την ορθότητα των δηλουμένων στοιχείων, αντίγραφο της δήλωσης αυτής θα αποστέλλεται στο τμήμα συμμόρφωσης της Δ.Ο.Υ προκειμένου να γίνει δειγματοληπτικός έλεγχος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των παρ. 4 του άρθρου 8 του ν.1599/86/ΦΕΚ Α' 75 και παρ.3 του άρθρου 10 του ν.3230/2004 (ΦΕΚ Α' 44).

Ε) Έλεγχος Πιστοποίησης Αναπηρίας

Μία αίτηση εμπίπτει σε αυτή την ειδική κατηγορία εάν ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας, ή η σύζυγος υπόχρεου και τα εξαρτώμενα τέκνα, διαθέτουν αναπηρία σε βαθμό τουλάχιστον 67% όπως επιβεβαιώνεται με βάση τα στοιχεία που παρέχονται από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), ή κατά περίπτωση από υγειονομική επιτροπή πιστοποίησης/γνωμάτευσης αναπηρίας ή άλλη αρμόδια αρχή, η οποία κατά το νόμο εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της.

ΣΤ) Πρόσφατη απόκτηση ακινήτου

Μια αίτηση εμπίπτει σε αυτή την ειδική κατηγορία μόνον όταν αποκτείται για πρώτη φορά εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου μετά τις 31/12/2023. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προηγηθεί η καταχώρηση/τροποποίηση των στοιχείων στη δήλωση στοιχείων ακινήτων Ε9 και μετά να προχωρήσει ο ενδιαφερόμενος στην υποβολή αίτησης. Με την αίτηση επισυνάπτεται ο τίτλος ιδιοκτησίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή πιστοποιητικό καταχώρησής του στα κτηματολογικά φύλλα του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου. Η μελλοντική χρήση του ακινήτου ως κύρια κατοικία θα τεκμηριώνεται με Υπεύθυνη Δήλωση ν. 1599/1986 του αιτούντα (**Παράρτημα VIII**). Στη περίπτωση πρόσφατης μίσθωσης ακινήτου ακολουθείται η διαδικασία της περίπτωσης ΣΤ'.

5.6 Κριτήριο αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων στο Πρόγραμμα γίνεται στη βάση **συγκριτικής αξιολόγησης ανά κατηγορία ωφελούμενων**, ήτοι αξιολόγησης της κάθε αίτησης στη βάση του κριτηρίου βαθμομηρών θέρμανσης.

Οι τιμές του κριτηρίου βαθμομηρών, λαμβάνονται από τα δεδομένα των οικισμών της Ελληνικής Επικράτειας, όπως αυτά αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΧ. Τα δεδομένα αυτά προκύπτουν βάσει του υπολογισμού των βαθμομηρών, οι οποίες αποτελούν δείκτη για τη δριμύτητα κλίματος μιας περιοχής και χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των φορτίων θέρμανσης ενός κτιρίου και της απαιτούμενης κατανάλωσης ενέργειας για τη θέρμανσή του.

Το κριτήριο θα λαμβάνει κανονικοποιημένη τιμή βάσει προκαθορισμένων ακρότατων τιμών. Αναλυτικά το κριτήριο παρουσιάζεται στο **Παράρτημα ΙΧ**.

5.7 Αξιολόγηση Αιτήσεων

Αρχικά αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση της υποβολής αιτήσεων, με βάση την βαθμολογία του κριτηρίου βαθμομερών, η οποία καθορίζει την συνολική βαθμολογία της αίτησης, όπως αυτή προκύπτει βάσει των στοιχείων που υποβλήθηκαν στο πληροφοριακό σύστημα, συντάσσονται:

- Πίνακες κατάταξης υποβληθεισών προτάσεων με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης που η επιχορήγησή τους εντάσσεται στον διαθέσιμο προϋπολογισμό του Προγράμματος («καταρχήν επιλέξιμες» αιτήσεις).
- Πίνακες κατάταξης προτάσεων με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης των υπόλοιπων υποβληθεισών αιτήσεων που η επιχορήγησή τους δεν εντάσσεται στον διαθέσιμο προϋπολογισμό του Προγράμματος («επιλαχούσες» αιτήσεις).

Κατά των άνω πινάκων δεν δίνεται δικαίωμα ένστασης.

Αξιολόγηση αιτήσεων

Ακολουθώς, μόνον οι «καταρχήν επιλέξιμες» αιτήσεις καλούνται να υποβάλουν την Ηλεκτρονική Ταυτότητα της κατοικίας τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας **τριάντα (30) ημερών**. Αν παρέλθει άπρακτο το άνω χρονικό διάστημα, η αίτηση θα οδηγείται σε απόρριψη. Η υποβολή Ηλεκτρονικής Ταυτότητας για τις «ειδικές περιπτώσεις» αιτήσεων, γίνεται κατόπιν του ελέγχου τους και εφόσον λάβουν θετική αξιολόγηση.

Ταυτόχρονα, γίνεται η έναρξη της εξέτασης από τον Φορέα Υλοποίησης των υποβληθέντων στοιχείων και δικαιολογητικών, συμπεριλαμβανομένων των υποβληθέντων στοιχείων του Προγράμματος που περιέχονται στην Ηλεκτρονική Ταυτότητα που υποβάλλεται.

Από την έναρξη υποβολής της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου εξετάζονται οι «ειδικές περιπτώσεις» αιτήσεων, όπως αυτές περιγράφονται στην σχετική ενότητα. Για τον έλεγχό τους, ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να αναζητά συμπληρωματικά και διευκρινιστικά στοιχεία, τα οποία οι αιτούντες θα πρέπει να επισυνάψουν στην αίτησή τους. Επισημαίνεται ότι η υποβολή αίτησης επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης. Τυχόν σφάλματα σε μη ουσιώδη στοιχεία δεν αποτελούν λόγο απόρριψης. Αν διαπιστωθούν ανακρίβειες σε

ουσιώδη υποβληθέντα στοιχεία από τα οποία να επηρεάζεται η βαθμολογική κατάταξη της αίτησης, η αίτηση θα οδηγείται είτε σε επαναβαθμολόγηση και επανακατάταξή της, με ενδεχόμενη μετάπτωση από τις καταρχήν επιλέξιμες στις επιλαχούσες αιτήσεις, είτε σε απόρριψη (σε περιπτώσεις μη προσκόμισης ή προσκόμισης στοιχείων και δικαιολογητικών από τα οποία δεν επιβεβαιώνεται η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος).

Προσωρινά αποτελέσματα

Ακολούθως εκδίδονται Προσωρινοί Πίνακες Επιλέξιμων / Επιλαχουσών / Απορριπτέων αιτήσεων σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Προγράμματος οι οποίοι περιλαμβάνουν για κάθε υποβληθείσα αίτηση, με φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, στοιχεία της αίτησης, την συνολική βαθμολογία της αίτησης, όπως αυτή προκύπτει ως αποτέλεσμα ελέγχου και επανακαθορισμού των στοιχείων που υποβλήθηκαν στο πληροφοριακό σύστημα. Στις απορριπτές αιτήσεις θα αναγράφεται ο λόγος απόρριψης. Στο πλαίσιο του συνόλου των αιτήσεων δύναται να εκδίδονται Προσωρινοί Πίνακες τμηματικά.

Σε περίπτωση όπου από τους εγκεκριμένους πόρους του Προγράμματος καλύπτεται το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, το στάδιο των Προσωρινών αποτελεσμάτων έχει εφαρμογή μόνο για τις Απορριπτές αιτήσεις.

Οριστικά αποτελέσματα

Ακολούθως, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εξέτασης ενστάσεων, εκδίδονται Οριστικοί Πίνακες Εγκεκριμένων / Επιλαχουσών / Απορριπτέων αιτήσεων σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Προγράμματος, οι οποίοι περιλαμβάνουν για κάθε υποβληθείσα αίτηση, με φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, στοιχεία της αίτησης και την συνολική βαθμολογία της αίτησης. Στο πλαίσιο του συνόλου των αιτήσεων δύναται να εκδίδονται Οριστικοί Πίνακες τμηματικά. Κατά των Οριστικών Πινάκων δεν δίδεται δικαίωμα ένστασης.

Ισοβαθμίες

Σε περίπτωση αιτήσεων που ισοβαθμούν ως προς την βαθμολογία, ανώτερη στην κατάταξη τοποθετείται εκείνη η αίτηση που κατατέθηκε πρώτη βάσει της χρονοσήμανσης που λαμβάνει κάθε αίτηση κατά την υποβολή της.

Έγκριση Αποτελεσμάτων

Οι Προσωρινοί και Οριστικοί Πίνακες καταρτίζονται με μέριμνα του Φορέα Υλοποίησης, και **εγκρίνονται** από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση έγκρισης εξουσιοδοτεί τον Φορέα Υλοποίησης για την διενέργεια της διαδικασίας Υπαγωγής των Εγκεκριμένων Αιτήσεων στο Πρόγραμμα.

Για τις Εγκεκριμένες αιτήσεις δεσμεύεται ο προϋπολογισμός στα πλαίσια των όρων του Προγράμματος και δίνεται το δικαίωμα να προχωρήσουν στην επιλογή Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Οι Επιλαχούσες αιτήσεις διατηρούν το δικαίωμα αξιολόγησής τους με την υφιστάμενη φθίνουσα σειρά, σε περίπτωση μη κάλυψης ή αύξησης των Πόρων του Προγράμματος.

Οι αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν οριστικά έχουν δικαίωμα υποβολής εκ νέου αίτησης σε τυχόν μελλοντική πρόσκληση υποβολής νέων αιτήσεων στα πλαίσια του τρέχοντος Προγράμματος.

Οι αρχικοί, οι Προσωρινοί και οι εγκεκριμένοι Οριστικοί Πίνακες αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Προγράμματος, με παράλληλη ανακοίνωση κατ' ελάχιστον στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ενώ οι αποφάσεις έγκρισης των πινάκων αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

5.8 Χρηματοδοτικό Σχήμα

Η δήλωση του χρηματοδοτικού σχήματος αποτελεί βασική προϋπόθεση και κομβικό σημείο ελέγχου των σχετικών πόρων του Προγράμματος.

Οι εγκεκριμένες αιτήσεις των οριστικών πινάκων μεταβαίνουν στο στάδιο όπου δηλώνεται το χρηματοδοτικό σχήμα (Ίδια Κεφάλαια / δάνειο), με το οποίο ο χρήστης επιθυμεί να υπαχθεί στο Πρόγραμμα.

Η επιλογή Ιδίων Κεφαλαίων είναι αμετάκλητη και δεν αλλάζει στη συνέχεια. Η επιλογή δανείου επιτρέπεται να αλλάξει σε επιλογή Ιδίων Κεφαλαίων κατά το στάδιο αίτησης δανείου και πριν τη μετάβαση της αίτησης «προς Υπαγωγή».

Για την επιλογή χρηματοδοτικού σχήματος τίθεται **προθεσμία δέκα (10) ημερών**, εντός της οποίας θα πρέπει να δηλωθεί κάποια από τις ανωτέρω επιλογές. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, ισχύει υποχρεωτικά η επιλογή των Ιδίων Κεφαλαίων και η αίτηση οδηγείται αμετάκλητα προς Υπαγωγή.

-Αιτήσεις, για τις οποίες ο αιτών έχει επιλέξει ότι θα προχωρήσει σε υπαγωγή στο Πρόγραμμα με Ίδια Κεφάλαια, οδηγούνται άμεσα προς Υπαγωγή.

-Αιτήσεις, για τις οποίες ο αιτών έχει επιλέξει ότι θα προχωρήσει σε υπαγωγή στο Πρόγραμμα με Δάνειο, λαμβάνουν **προθεσμία 60 ημερών**, άνευ δικαιώματος παράτασης, για την έναρξη και ολοκλήρωση της διαδικασίας δανειοδότησης. Εντός της άνωθεν προθεσμίας θα πρέπει να υποβληθεί σε συνεργαζόμενη τράπεζα και να εγκριθεί αίτηση για δανειοδότηση, ώστε μέχρι το πέρας της προθεσμίας η αίτηση να οδηγηθεί προς Υπαγωγή. Εάν εγκριθεί ποσό μικρότερο από αυτό που έχει αιτηθεί ο ενδιαφερόμενος, το υπόλοιπο δύναται να καλυφθεί με ίδια κεφάλαια. Υποβληθείσα αίτηση δανείου δύναται να ακυρωθεί. Εάν η αίτηση δανείου απορριφθεί ή ακυρωθεί, ο ενδιαφερόμενος έχει την επιλογή είτε να προχωρήσει αμετάκλητα με Ίδια Κεφάλαια «προς Υπαγωγή», είτε να υποβάλει ξανά αίτημα δανείου (λαμβάνοντας πάντα υπόψη το χρόνο εξέτασης του από την τράπεζα). Εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία δανειοδότησης, ο αιτών έχει την δυνατότητα να προχωρήσει μόνο με Ίδια Κεφάλαια.

Οι συνεργαζόμενοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εφαρμόζουν τους ισχύοντες εσωτερικούς κανονισμούς που τους διέπουν, καθώς και τα κριτήρια πιστοδότησης για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.

Οι συνεργαζόμενοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να ολοκληρώσουν τον πιστοληπτικό έλεγχο εντός τριάντα (30) ημερών από τη χρονική στιγμή που ο ενδιαφερόμενος υποβάλει την αίτηση δανείου του. Επισημαίνεται ότι το εν λόγω διάστημα προσμετράται στη συνολική προθεσμία για τη διαδικασία δανειοδότησης και δεν την παρατείνει. Ο ενδιαφερόμενος για δάνειο θα πρέπει να φροντίσει για την έγκαιρη υποβολή της αίτησης δανείου του και να λάβει υπόψη την ως άνω προθεσμία εξέτασης.

5.9 Μεταβίβαση δικαιώματος συμμετοχής

Το δικαίωμα συμμετοχής υποβληθείσας αίτησης στο Πρόγραμμα δεν μεταβιβάζεται εκτός της περίπτωσης αποβίωσης του Ωφελουμένου. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα μεταβίβασης της αίτησης θεμελιώνεται με την υποβολή της αίτησης.

Μετά τις νόμιμες διαδικασίες περί κληρονομικής διαδοχής, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις έναντι του Προγράμματος θα μεταβιβάζονται σε νόμιμο κληρονόμο, ήτοι σε φυσικό πρόσωπο με εμπράγματο δικαίωμα στο ακίνητο (πλήρη κυριότητα, επικαρπία, ψιλή κυριότητα) και ο οποίος θα δηλώνεται ως διάδοχος της αίτησης στο Πρόγραμμα.

Ως διάδοχος δύναται να είναι ένας από τους υφιστάμενους συγκυρίους με οποιαδήποτε μορφή εμπράγματος δικαιώματος (πλήρη/ψιλή κυριότητα, επικαρπία).

Ο διάδοχος θα είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει, για τους σκοπούς του Προγράμματος, την τράπεζα που έχει ήδη επιλεγεί στην αίτηση από τον Ωφελούμενο. Τυχόν αλλαγή του επιλεγμένου διαδόχου θα γίνεται μέσω του Φορέα Υλοποίησης του Προγράμματος.

Ο διάδοχος δύναται να είναι ταυτόχρονα και Ωφελούμενος σε άλλη κατοικία στο τρέχον Πρόγραμμα.

Ο διάδοχος με την αποδοχή του ορισμού του ως νέος Ωφελούμενος οφείλει να αποδέχεται όλες τις υποχρεώσεις που προκύπτουν λόγω της υπαγωγής της κατοικίας στο Πρόγραμμα (παρ. 8.3).

Το χρονικό διάστημα από την αποβίωση και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαδοχής εξαιρείται από τις τυχόν προθεσμίες του έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Υπαγωγή – Προθεσμίες

6.1 Υπαγωγή Ωφελουμένων – Υπογραφή Δανειακών Συμβάσεων

Μετά από την ολοκλήρωση του σταδίου χρηματοδοτικού σχήματος εκδίδεται απόφαση του Φορέα Υλοποίησης για την **υπαγωγή των αιτήσεων των Ωφελουμένων στο Πρόγραμμα**.

Οι πίνακες Υπαγωγής περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον στοιχεία των Ωφελουμένων που υπάγονται στο Πρόγραμμα, με την κατηγορία του Ωφελούμενου, την επιλέξιμη κατοικία και το είδος αυτής, με τον αντίστοιχο επιλέξιμο προϋπολογισμό και τα ίδια κεφάλαια.

Οι **υπαγωγές** στο Πρόγραμμα πραγματοποιούνται, μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων, με βάση τη φθίνουσα σειρά κατάταξης των εγκεκριμένων αιτήσεων υποβολής που έχει προκύψει από τη συγκριτική αξιολόγηση.

Μέσω του πληροφοριακού συστήματος υποβολής, αποστέλλεται στον Ωφελούμενο εξατομικευμένη επιστολή, με όλα τα δηλωθέντα στην αίτηση στοιχεία, στην οποία περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, του χρονοδιαγράμματος, του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού και του ποσοστού επιχορήγησης (απόφαση υπαγωγής).

Σε περίπτωση δανείου ο Ωφελούμενος θα ενημερώνεται για την υποχρέωση έναρξης της διαδικασίας της υπογραφής της δανειακής σύμβασης (όπου απαιτείται). Η υπογραφή της δανειακής σύμβασης ολοκληρώνεται έως και **τριάντα (30) ημέρες** από την ενημέρωση του Ωφελούμενου για την έκδοση της απόφασης Υπαγωγής του έργου. Σε περίπτωση όπου το ανωτέρω διάστημα παρέλθει άπρακτο με ευθύνη του Ωφελούμενου, κινείται η διαδικασία τροποποίησης του χρηματοδοτικού σχήματος του κεφ. 7.4 και ο Ωφελούμενος θα κληθεί να καλύψει την ιδιωτική Συμμετοχή με Ίδια Κεφάλαια εάν το επιθυμεί, ειδάλλως η αίτηση θα οδηγείται σε απένταξη.

Οι συνεργαζόμενοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ενημερώνονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος για τις αποφάσεις υπαγωγής.

Σε κάθε περίπτωση, ο Ωφελούμενος έχει τη δυνατότητα δήλωσης υπαναχώρησης από την Υπαγωγή, μέσω του πληροφοριακού συστήματος του Προγράμματος.

Ως ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

Επισημαίνεται ότι ο Φορέας Υλοποίησης, βάσει των στοιχείων και δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τους Ωφελούμενους, δύναται να διενεργήσει σε οποιοδήποτε στάδιο (και σε κάθε περίπτωση πριν την καταβολή των τελικών ωφελημάτων) τους απαραίτητους διοικητικούς ελέγχους για τη διαπίστωση, βάσει των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών, της τήρησης του συνόλου των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος. Εάν από τους ανωτέρω ελέγχους διαπιστωθεί αναντιστοιχία των στοιχείων των δικαιολογητικών με την απόφαση υπαγωγής και τους όρους του Προγράμματος θα γίνεται ανάκληση της απόφασης υπαγωγής από τον Φορέα Υλοποίησης και θα επέρχονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην οικεία παράγραφο 8.4.

Στις περιπτώσεις που, από τον παρόντα Οδηγό, απαιτείται η υποβολή έντυπων εγγράφων στον Φορέα Υλοποίησης, ο Φορέας Υλοποίησης ψηφιοποιεί τα υποβληθέντα έγγραφα και τα αναρτά στο Πληροφοριακό Σύστημα.

Τα ποσά της άμεσης ενίσχυσης που θα διακινούνται θα είναι «ακατάσχετα» και θα παραμένουν δεσμευμένα αποκλειστικά για τον σκοπό του Προγράμματος στον λογαριασμό εξυπηρέτησης της επιχορήγησης. Στην περίπτωση της κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με τραπεζικό δανεισμό, ο λογαριασμός εξυπηρέτησης δανείου δύναται να χρησιμοποιείται και ως λογαριασμός εξυπηρέτησης επιχορήγησης. Αν οι λογαριασμοί εξυπηρέτησης δανείου και επιχορήγησης είναι διαφορετικοί, αυτοί θα πρέπει να τηρούνται υποχρεωτικά στην ίδια τράπεζα.

Μετά από την Υπαγωγή του Ωφελουμένου στο Πρόγραμμα, ανεξαρτήτως του τρόπου κάλυψης της Ιδίας Συμμετοχής (Ίδια Κεφάλαια / Δάνειο), θα πιστώνεται στον τραπεζικό λογαριασμό εξυπηρέτησης της επιχορήγησης του Ωφελουμένου το **70%** της προβλεπόμενης επιχορήγησης όπως έχει προσδιοριστεί στην απόφαση Υπαγωγής.

6.2 Προθεσμία Υλοποίησης του έργου – χορήγηση κινήτρων

Εντός χρονικού διαστήματος **οκτώ (8) μηνών** από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Υπαγωγής, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το σύνολο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, ήτοι:

- η υλοποίηση του συνόλου των παρεμβάσεων,
- η διενέργεια της 2^{ης} ενεργειακής επιθεώρησης και η εξόφληση αυτής,
- η έκδοση παραστατικών τυχόν μελετών ή/και συμβουλευτικών υπηρεσιών,
- η καταχώρηση στο πληροφοριακό σύστημα της πρώτης δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου επισυνάπτοντας τα απαιτούμενα παραστατικά δαπανών και τα λοιπά δικαιολογητικά.

Δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου μετά τις 28/02/2026, που αποτελεί την ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας υποβαλλόμενων δαπανών.

6.3 Παρατάσεις Προθεσιμών

Αίτημα παράτασης δύναται να υποβληθεί αποκλειστικά για λόγους ανωτέρας βίας. Το αίτημα υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης της αίτησης έως την λήξη της προθεσμίας. Κατά το αίτημα αναρτώνται τα υποστηρικτικά έγγραφα. Η παράταση εξετάζεται και δίδεται αιτιολογημένα από τον Φορέα Υλοποίησης του Προγράμματος. Το αίτημα και η διαδικασία παράτασης δεν σχετίζονται με τυχόν αίτημα τροποποίησης το οποίο εξετάζεται και αξιολογείται χωριστά από τον Φορέα Υλοποίησης. Το αίτημα παράτασης λόγω ανωτέρας βίας θα πρέπει να υποβληθεί εμπρόθεσμα εντός της ενεργής εγκεκριμένης προθεσμίας υλοποίησης της αίτησης, ενώ εξετάζεται και δίδεται αιτιολογημένα από τον Φορέα Υλοποίησης.

Όλες οι οριζόμενες προθεσμίες στο σώμα του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής, όπως οι ενδιάμεσες προθεσμίες σε οποιοδήποτε στάδιο (προθεσμία υποβολής ΗΤΚ, επιλογής χρηματοδοτικού σχήματος, κ.α), ή η προθεσμία υλοποίησης εργασιών και η παράταση της, δύναται να παρατείνονται κατά περίπτωση, είτε για το σύνολο είτε για ομάδες αιτήσεων, λόγω αναγκών του Προγράμματος έπειτα από σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την οποία θα εκδίδεται σχετική απόφαση παράτασης από τον Φορέα Υλοποίησης. Τόσο η σχετική ανακοίνωση όσο και η απόφαση θα αναρτώνται κατ' ελάχιστον στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

Σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης διαστήματος μεγαλύτερου των **30 ημερών**.

Σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των ωφελούμενων μετά τις **28/02/2026**, που αποτελεί την ημερομηνία λήξης υποβολής Β' ΠΕΑ και υποβολής των δαπανών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Υλοποίηση και Ολοκλήρωση Έργου

7.1 Έναρξη Υλοποίησης Έργου - Προκαταβολές

Για την έναρξη των εργασιών υλοποίησης του έργου, ο Ωφελούμενος οφείλει να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες άδειες / βεβαιώσεις / εγκρίσεις που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Μετά την απόφαση Υπαγωγής παρέχεται η δυνατότητα στον Ωφελούμενο να χρησιμοποιήσει την προκαταβολή επιχορήγησης.

Για την χρήση της προκαταβολής επιχορήγησης η οποία θα βρίσκεται δεσμευμένη στον τραπεζικό λογαριασμό εξυπηρέτησης του, ο Ωφελούμενος θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει διακινήσει πρώτα τα ίδια κεφάλαια ή/και την προβλεπόμενη προκαταβολή (70%) του δανείου. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 3 του Καν. 2023/2831, οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους και το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Σε περίπτωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με Ίδια Κεφάλαια, αυτά θα πρέπει να διακινήθούν υποχρεωτικά μέσω τραπεζικού συστήματος στους αναδόχους/προμηθευτές της επιλογής του Ωφελουμένου με δική του ευθύνη και μέριμνα και τα σχετικά αποδεικτικά πληρωμής να υποβληθούν για έλεγχο. Ο Ωφελούμενος είναι υπεύθυνος για το ύψος και την κατανομή της προκαταβολής. Με την διαπίστωση της καταβολής των Ιδίων κεφαλαίων, ο Ωφελούμενος θα μπορεί να κατανείμει μέσω του πληροφοριακού συστήματος και του λογαριασμού εξυπηρέτησης επιχορήγησης ως το 70% της επιχορήγησής του.

Σε περίπτωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με δάνειο, μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης, θα πρέπει να γίνει, υποχρεωτικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος, η κατανομή και εκταμίευση προκαταβολής ποσού που αντιστοιχεί στο 70% του ύψους του δανείου.

Με την εκτέλεση της προκαταβολής δανείου, ο Ωφελούμενος θα μπορεί να κατανείμει ως το 70% της επιχορήγησής του.

Οι προκαταβολές του δανείου και της επιχορήγησης καταβάλλονται στους λογαριασμούς των καταχωρημένων προμηθευτών/αναδόχων κατόπιν σχετικής εντολής -

εξουσιοδότησης προς το Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό που έχει καταχωρίσει ο Ωφελούμενος στο πληροφοριακό σύστημα.

Τα ανωτέρω ποσά είναι **ακατάσχετα**, στα πλαίσια τήρησης του άρθρου 22 Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021. Τα εν λόγω ποσά είναι **δεσμευμένα** για την πληρωμή προμηθευτών/αναδόχων/κ.λπ.

Με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν εκκρεμότητες οφειλόμενες σε υπαιτιότητα του Ωφελουμένου, η εκταμίευση των προκαταβολών δανείου/επιχορήγησης γίνεται άμεσα από το Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό και σε κάθε περίπτωση όχι μετά το πέρας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την καταβολή των χρημάτων σε αυτόν. Ο Ωφελούμενος ενημερώνεται, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, για την ανωτέρω διακίνηση του ποσού της προκαταβολής. Σε περίπτωση αδυναμίας εκταμίευσης της προκαταβολής στον τελικό αποδέκτη, το ποσό επιστρέφεται και παραμένει δεσμευμένο στον λογαριασμό εξυπηρέτησης του Ωφελουμένου.

7.2 Ολοκλήρωση Έργου - Δεύτερη Ενεργειακή Επιθεώρηση

Εντός της προθεσμίας υλοποίησης του κεφ. 6.2, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το σύνολο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Εντός της άνω προθεσμίας θα πρέπει να υποβληθούν τα παραστατικά και δικαιολογητικά της ενότητας 7.3 που αφορούν στο σύνολο των παρεμβάσεων, καθώς και η δήλωση πιστοποίησης του έργου. Το σύνολο των δαπανών των εξοφλημένων και των επί πιστώσει παραστατικών θα αποτελεί το τελικό κόστος του έργου.

Σε περίπτωση τροποποίησης των παρεμβάσεων που θα υλοποιηθούν από αυτές που έχουν δηλωθεί κατά το στάδιο πρότασης παρεμβάσεων, κατά την ολοκλήρωση θα δηλωθούν μόνον οι παρεμβάσεις που πραγματικά υλοποιήθηκαν και στην υποκατηγορία που πραγματικά ανήκουν.

Αναλυτικά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη διαδικασία ολοκλήρωσης παρουσιάζονται στο **Παράρτημα V**.

Μετά την υλοποίηση του συνόλου των παρεμβάσεων διενεργείται η δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση (Β' ΠΕΑ). Επισημαίνεται ότι ο Ενεργειακός Επιθεωρητής που θα διενεργήσει τη δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση και κατόπιν θα εκδώσει το Β' ΠΕΑ θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά διαφορετικός από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή που έχει εκδώσει το Α' ΠΕΑ. Η διαδικασία επιλογής θα γίνεται με ευθύνη και αρμοδιότητα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) κατόπιν δημόσιας κλήρωσης, κατά την οποία θα τηρείται η σχετική νομοθεσία περί ασυμβίβαστου των Ενεργειακών Επιθεωρητών.

Για την πιστοποίηση του συνόλου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, ο Ενεργειακός Επιθεωρητής, για τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης ελέγχει τα πιστοποιητικά των υλικών και συστημάτων, που χρησιμοποιήθηκαν για τις παρεμβάσεις, έτσι ώστε να πιστοποιηθεί η συμβατότητά τους με τις προδιαγραφές του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. και του Προγράμματος. Ακολούθως, μετά την έκδοση του Β' ΠΕΑ καταχωρίζει ηλεκτρονικά στην αίτηση, όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και τις παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν και ικανοποιούν τις απαιτήσεις του Προγράμματος βάσει των σχετικών πιστοποιητικών των υλικών / συστημάτων και την υλοποιημένη ποσότητα ανά κατηγορία δαπάνης (**Παράρτημα IV**). Η καταγραφή συμπεριλαμβάνει όλες τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας που καταχωρούνται στο ΠΕΑ, καθώς και τυχόν επιπλέον παρεμβάσεις εξοικονόμησης, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 3, που δεν συμμετέχουν στον υπολογισμό εξοικονόμησης ενέργειας του Β' ΠΕΑ, καθώς και το αντίστοιχο κόστος βάσει των παραστατικών δαπανών.

Ο Ωφελούμενος καταχωρίζει ηλεκτρονικά τα στοιχεία του Β' ΠΕΑ, ελέγχει και αποδέχεται ηλεκτρονικά την καταγραφή παρεμβάσεων του Ενεργειακού Επιθεωρητή, και καταχωρίζει τα υπόλοιπα παραστατικά και δικαιολογητικά.

Έλεγχος απόκλισης του ενεργειακού στόχου και της εξοικονόμησης ενέργειας

Με το Β' ΠΕΑ που καταχωρείται στο Πρόγραμμα θα πρέπει να διαπιστώνεται η επίτευξη του ελάχιστου ενεργειακού στόχου όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 3, για την κατ' ελάχιστον αναβάθμιση κατά τρεις (3) ενεργειακές κατηγορίες, σε σχέση με την κατάταξη στο Α' ΠΕΑ, η οποία διασφαλίζει την Εξοικονόμηση Πρωτογενούς Ενέργειας σε ποσοστό άνω του 30%.

Επίσης πραγματοποιείται έλεγχος ότι το επιλέξιμο κόστος των υλοποιημένων παρεμβάσεων δεν υπερβαίνει το γινόμενο του 1,20 €/kWh επί το σύνολο της επιτευχθείσας ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh).

Σε κάθε περίπτωση, η έκδοση, καταχώρηση και υποβολή του Β' ΠΕΑ θα πρέπει να γίνουν εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης του έργου. Το παραστατικό δαπάνης (εξοφλημένο) της 2^{ης} ενεργειακής επιθεώρησης υποβάλλεται με την υποβολή της δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου.

Με βάση τα καταχωρημένα ποσά δαπάνης, ο Ωφελούμενος γνωρίζει και ελέγχει το συνολικό επιλέξιμο κόστος καθώς και για το ποσό των ιδίων κεφαλαίων που απαιτείται να καταβάλει στους προμηθευτές/αναδόχους/κ.λπ., στην περίπτωση που το άθροισμα των

υποβαλλόμενων δαπανών υπερβαίνει τον συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό ή/και τα ανώτατα όρια δαπανών του Προγράμματος.

Ο Τεχνικός Σύμβουλος βεβαιώνει την εκτέλεση των εργασιών ενεργειακής αναβάθμισης. Η βεβαίωση επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του ν.1599/1986.

Τέλος, υποβάλλεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος η **δήλωση πιστοποίησης** για την ολοκλήρωση του έργου και την παροχή των κινήτρων του Προγράμματος.

7.3 Παραστατικά

Επιλέξιμα για το Πρόγραμμα είναι τα παραστατικά δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των επί πιστώσει παραστατικών δαπανών αμοιβής Τεχνικού Συμβούλου, και εκπόνησης τεχνικών μελετών/έκδοσης αδειών/βεβαιώσεων, καθώς και τα εξοφλημένα παραστατικά που αφορούν σε πληρωμή Ενεργειακού Επιθεωρητή, της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου, ασφαλιστικών εισφορών και καταβολή ιδίων κεφαλαίων, που εκδόθηκαν για τους σκοπούς του κάθε έργου από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας της αίτησης του Ωφελούμενου και εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης, με εξαίρεση το παραστατικό πληρωμής του Α' ΠΕΑ η ημερομηνία του οποίου μπορεί να προηγείται της έκδοσης του Α' ΠΕΑ (βλέπε παράγρ. 2.4). Όλα τα παραστατικά δαπανών των υλοποιημένων παρεμβάσεων πρέπει να φέρουν ημερομηνία προγενέστερη ή το πολύ ταυτόσημη με την ημερομηνία έκδοσης του ΠΕΑ της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης. Παραστατικά δαπανών υλοποιημένων παρεμβάσεων που φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης του Β' ΠΕΑ γίνονται αποδεκτά υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από δελτία αποστολής που έχουν εκδοθεί πριν την ημερομηνία έκδοσης του εν λόγω ΠΕΑ.

Σημειώνεται ότι η έκδοση φορολογικού παραστατικού για την αμοιβή του Τεχνικού Συμβούλου μπορεί να γίνει και από Νομικό πρόσωπο, με το οποίο ο Τεχνικός Σύμβουλος έχει κάποια σχέση εργασίας ή είναι εταίρος (τα αποδεικτικά εργασιακής σχέσης αναφέρονται στο **Παράρτημα V**).

Για την υλοποίηση των παρεμβάσεων (προμήθεια εξοπλισμού/υλικών και εκτέλεση εργασιών) εκδίδονται τα παραστατικά Λιανικών Συναλλαγών που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και ειδικότερα ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ, Υποπαράγραφος Ε.1, Παράγραφος Ε, Άρθρο 1 του ν.4093/2012, ΦΕΚ Α'222, 12/11/2012), όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά. Στο πλαίσιο αυτό είναι αποδεκτά τα εξής παραστατικά:

- Απόδειξη Λιανικής Πώλησης ή ισοδύναμο βάσει του ΚΦΑΣ παραστατικό επί πιστώσει, για την προμήθεια εξοπλισμού/υλικών στο όνομα του Ωφελούμενου. Στο παραστατικό αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά και αναλυτικά:
 - η λιανική τιμή πώλησης για κάθε είδος πωλούμενου στοιχείου,
- τα στοιχεία του Ωφελούμενου Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών ή ισοδύναμο βάσει του ΚΦΑΣ παραστατικό επί πιστώσει, για τις μελέτες, υπηρεσίες, ή τις εργασίες εγκατάστασης του εξοπλισμού στο όνομα του Ωφελούμενου. Στο παραστατικό αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά και αναλυτικά:
 - το είδος (τοποθέτηση, μελέτη, κ.λπ.) και η αξία των εργασιών,
 - τα στοιχεία του Ωφελούμενου.

Στην περίπτωση που ένας ανάδοχος/προμηθευτής εκδίδει απόδειξη λιανικής πώλησης ή ισοδύναμο βάσει του ΚΦΑΣ παραστατικό όπου δεν είναι δυνατή η αναγραφή των προαναφερόμενων στοιχείων ανά φορολογικό παραστατικό, προσκομίζει επιπλέον και Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία αναφέρει αναλυτικά, ανά παραστατικό, τα ανωτέρω απαιτούμενα στοιχεία.

Ο **ΦΠΑ** αποτελεί **επιλέξιμη δαπάνη** για το Πρόγραμμα και δηλώνεται διακριτά στα παραστατικά. Εάν οι προμηθευτές υπάγονται σε καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, θα πρέπει να δηλωθεί το ποσοστό ΦΠΑ που ισχύει. Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών στην βάση της καθαρής τους αξίας, προ ΦΠΑ 24%.

Τα παραστατικά δαπανών θα πρέπει να προέρχονται μόνο από έναν προμηθευτή/ανάδοχο ανά κατηγορία δαπάνης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που γίνονται πληρωμές με ίδια κεφάλαια (μη λήψη δανείου, υπέρβαση επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων, υπέρβαση ανώτατων ορίων αμοιβών - Ενεργειακού Επιθεωρητή κ.λπ.), αυτές θα πρέπει να πραγματοποιηθούν αποκλειστικά μέσω τραπεζικού συστήματος.

Στα πλαίσια ολοκλήρωσης του έργου, τα παραστατικά που υποβάλλονται, μπορεί να είναι είτε **εξοφλημένα** είτε **επί πιστώσει** είτε συνδυασμός αυτών.

Το σύνολο των παραστατικών (εξοφλημένα και επί πιστώσει) θα πρέπει να αντιστοιχεί στο κόστος του έργου.

Για την εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές. Σε κάθε περίπτωση, **δεν είναι επιλέξιμες συναλλαγές που πραγματοποιούνται με καταβολή μετρητών και άνευ τραπεζικού συστήματος.**

Δεν γίνονται αποδεκτά τα ακόλουθα:

- Φορολογικά στοιχεία τα οποία εκδόθηκαν πριν την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας, ανεξάρτητα εάν εξοφλούνται αργότερα.
- **Η εξόφληση δαπανών με μετρητά** ή με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Πληρωμές οι οποίες έγιναν με τρόπο και με παραστατικά τα οποία δεν είναι σύμφωνα με **τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις**, που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Τα παραστατικά δαπανών που δεν θα εκδίδονται σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν θα γίνονται δεκτά και οι σχετικές δαπάνες δεν θα θεωρούνται επιλέξιμες για το Πρόγραμμα.

Επισημαίνεται ότι κατά την ολοκλήρωση των εργασιών:

- Σε περίπτωση δανείου, αν το ποσό του δανείου που θα αναλογεί στο τελικό επιλέξιμο κόστος παρεμβάσεων, είναι μικρότερο της προκαταβολής δανείου που έχει εκταμειωθεί, απαιτείται η επιστροφή του υπερβάλλοντος ποσού με μέριμνα του ωφελούμενου, προκειμένου να είναι δυνατή η εκταμίευση των λοιπών κινήτρων του Προγράμματος, καθώς δεν είναι επιτρεπτή η χρήση ποσού επιχορήγησης για την αποπληρωμή του δανείου.

Σε κάθε περίπτωση, η ευθύνη για την επιστροφή του υπερβάλλοντος ποσού βαρύνει τον Ωφελούμενο.

7.4 Διαδικασία Τροποποιήσεων – Παρατάσεων Προθεσμιών

Οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην απόφαση υπαγωγής και συγκεκριμένα τα στοιχεία του Ωφελούμενου και του ακινήτου, το ύψος της επιχορήγησης καθώς και το επιλέξιμο κόστος, η επίτευξη του ενεργειακού στόχου του Προγράμματος καθώς και ο χρόνος υλοποίησης των παρεμβάσεων είναι ουσιώδεις και δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε αλλαγή από τον Ωφελούμενο. Αλλαγή σε κάποια από τα ανωτέρω γίνεται κατόπιν ελέγχου του Φορέα Υλοποίησης.

Επιτρέπονται τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι με την τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα και ειδικότερα:

Ο Ωφελούμενος μπορεί να τροποποιήσει τον συνδυασμό παρεμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι με το νέο συνδυασμό παρεμβάσεων θα επιτυγχάνεται (διαπίστωση βάσει του Β' ΠΕΑ, με την ολοκλήρωση του έργου) ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος.

- Στον τροποποιημένο προϋπολογισμό θα πρέπει να τηρούνται τα ανώτατα όρια (ανά υποκατηγορία παρέμβασης) που ορίζονται στον Οδηγό Προγράμματος, ήτοι, δεν μπορεί να γίνει υπέρβαση των ανώτατων ορίων κατά ειδικότερη υποκατηγορία παρεμβάσεων. Για τις αμοιβές των λοιπών δαπανών δεν επιτρέπεται η υπέρβαση, ανά περίπτωση, των ποσών που έχουν εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής.
- Δεν γίνεται δεκτό αίτημα τροποποίησης που έχει ως συνέπεια την αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων αλλά και του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού.
- Επιτρέπεται αλλαγή προμηθευτή. Στην περίπτωση που ο αρχικός προμηθευτής έχει ήδη λάβει προκαταβολή, ο Ωφελούμενος θα πρέπει πρώτα να διασφαλίσει ότι ο αρχικός προμηθευτής θα επιστρέψει την προκαταβολή στον λογαριασμό προέλευσής της και στη συνέχεια να προβεί στην αλλαγή του προμηθευτή στο πληροφοριακό σύστημα. Σε κάθε περίπτωση η ευθύνη για την επιστροφή της προκαταβολής βαρύνει τον Ωφελούμενο. Το ποσό της επιστροφής είτε αποδίδεται στους νέους προμηθευτές είτε επιμερίζεται στους υφιστάμενους είτε παραμένει στον λογαριασμό του Ωφελούμενου.
- Επιτρέπεται, μέχρι την δήλωση πιστοποίησης εργασιών, αλλαγή του Τεχνικού Συμβούλου, με ενημέρωση της αλλαγής στο πληροφοριακό σύστημα.

Γίνεται δεκτή, μετά από σχετική δήλωση τροποποίησης η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος, αλλαγή του χρηματοδοτικού σχήματος στις περιπτώσεις περιορισμού του τραπεζικού δανεισμού, ή απόρριψης του από την τράπεζα (εν μέρει ή εν όλω), ή υπαναχώρησης του Ωφελούμενου από το δάνειο μέσω ενημέρωσης της τράπεζας. Ειδικότερα:

- Σε περίπτωση που μετά την έκδοση της απόφασης υπαγωγής και κατά το στάδιο υπογραφής της δανειακής σύμβασης δεν χορηγηθεί δάνειο από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή χορηγηθεί μικρότερο ποσό, ή ο Ωφελούμενος δεν υπογράψει τη δανειακή σύμβαση, υφίσταται η δυνατότητα κάλυψης της ιδιωτικής

συμμετοχής με ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση αυτή, και εφόσον ο Ωφελούμενος αποδέχεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος την εν λόγω μεταβολή στο χρηματοδοτικό σχήμα, ο Φορέας Υλοποίησης προχωρεί στην τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής λόγω αλλαγής χρηματοδοτικού σχήματος. Η ανωτέρω αποδοχή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας που τίθεται για την υπογραφή δανειακής σύμβασης (παρ. 6.2).

- Σε περίπτωση περιορισμού του ποσού του δανείου από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης, θα πρέπει να υποβληθεί από τον Ωφελούμενο αίτηση στον Φορέα Υλοποίησης για σχετική τροποποίηση του χρηματοδοτικού σχήματος.

Η υποβολή δήλωσης τροποποίησης δεν παρατείνει το χρόνο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, όπως αυτός έχει οριστεί στην παρ. 6.2.

Γενικές επισημάνσεις για την τροποποίηση και ολοκλήρωση του έργου

Τροποποιητική απόφαση υπαγωγής εκδίδεται από τον Φορέα Υλοποίησης μόνο για την περίπτωση εκείνη που υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης λόγω αλλαγής του **χρηματοδοτικού σχήματος**, καθώς και σε περιπτώσεις αλλαγής Ωφελούμενου λόγω αποβίωσης. Για όλες τις άλλες περιπτώσεις δεν υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης και οι σχετικές αλλαγές στις δαπάνες κρίνονται ως επιλέξιμες ή μη στο στάδιο της ολοκλήρωσης (μετά την υποβολή της δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου) και αποτυπώνονται στην απόφαση ολοκλήρωσης.

Σε περίπτωση ολοκλήρωσης του έργου με κόστος μικρότερο από τον επιλέξιμο προϋπολογισμό (συνολικό ή/και παρεμβάσεων) βάσει της απόφασης υπαγωγής του έργου του Ωφελούμενου, οι αλλαγές αποτυπώνονται στην απόφαση ολοκλήρωσης αναπροσαρμόζοντας τα κίνητρα. Αν προκύπτει ανάγκη επιστροφής μέρους ή του συνόλου της επιχορήγησης, αυτή θα πρέπει να επιστραφεί με ευθύνη και μέριμνα του Ωφελούμενου στον λογαριασμό προέλευσής της, ενώ σε περίπτωση δανείου το ποσό του δανείου αναπροσαρμόζεται βάσει του νέου επιλέξιμου κόστους παρεμβάσεων. Η απόφαση ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον Ωφελούμενο και το χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Επισημαίνεται ότι προκειμένου να καταβληθεί η επιχορήγηση, το υπερβάλλον ποσό δανείου που τυχόν έχει εκταμιευθεί επιστρέφεται άμεσα από τον Ωφελούμενο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Έλεγχοι ολοκλήρωσης έργου - Χορήγηση κινήτρων

8.1 Έλεγχοι τελικής πληρωμής & Πιστοποίησης

Μετά την υποβολή της συνολικής ολοκλήρωσης και της δήλωσης πιστοποίησης:

- Διενεργείται έλεγχος των δικαιολογητικών ολοκλήρωσης. Τυχόν σφάλματα σε μη ουσιώδη στοιχεία δεν αποτελούν λόγο απόρριψης. Με βάση την απόφαση υπαγωγής, τα υποβαλλόμενα παραστατικά δαπανών και παραστατικά καταβολής τυχόν ίδιας συμμετοχής και τον έλεγχο απόκλισης από τον προταθέντα ενεργειακό στόχο, διαμορφώνεται το τελικό επιλέξιμο κόστος του έργου και τα ίδια κεφάλαια που απαιτείται να καταβληθούν από τον Ωφελούμενο.

- Ο Φορέας Υλοποίησης εφόσον διαπιστώσει την εξόφληση των υπόλοιπων δαπανών, ενημερώνει τον Ωφελούμενο και τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό για την καταβολή της υπόλοιπης επιχορήγησης και, κατά περίπτωση, για την εκταμίευση του υπόλοιπου του δανείου, την εξόφληση των επί πιστώσει παραστατικών δαπανών (αναδόχων/προμηθευτών/κ.λπ.) και την καταβολή στον Ωφελούμενο του ποσού που του αντιστοιχεί για τα εξοφλημένα παραστατικά λοιπών δαπανών.

- Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός εκταμιεύει το υπόλοιπο του δανείου για όσους έχουν υπογράψει δανειακή σύμβαση και καταβάλλει το υπόλοιπο της επιχορήγησης για την εξόφληση των επί πιστώσει παραστατικών δαπανών αναδόχων/προμηθευτών/Τεχνικού Συμβούλου/μελετών που δεν έχουν εξοφληθεί.

Στην περίπτωση πληρωμών που έχουν διενεργηθεί από τον Ωφελούμενο, ήτοι αμοιβή Ενεργειακού Επιθεωρητή και Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου, το αντίστοιχο ποσό καταβάλλεται στον Ωφελούμενο. Για καταβεβλημένες ασφαλιστικές εισφορές, που βαρύνουν τον Ωφελούμενο, καταβάλλεται ποσό (ως απομείωση των απαιτούμενων ιδίων κεφαλαίων) που αντιστοιχεί στο ποσοστό επιχορήγησής του, εφόσον αυτές είναι επιλέξιμες.

Στις περιπτώσεις που ο Ωφελούμενος α) δεν έχει τηρήσει την εγκεκριμένη συνολική προθεσμία υλοποίησης ή β) από ελέγχους έχει διαπιστωθεί η μη εκπλήρωση των βασικών προϋποθέσεων συμμετοχής (επιλεξιμότητα κατοικίας, ενεργειακός στόχος, κ.λπ.) ή γ) έχει υποβάλει δήλωση υπαναχώρησης από το Πρόγραμμα ή δ) έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα του στο ακίνητο πριν την τελική εκταμίευση, η αίτηση θα οδηγείται σε διαδικασία απένταξης. Ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να προβαίνει στην ανάκληση της οικείας απόφασης υπαγωγής και ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους μέσω του πληροφοριακού συστήματος ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων. Με την ανάκληση της απόφασης

υπαγωγής γίνεται απαιτητή προς τον Ωφελούμενο η επιστροφή των ωφελημάτων του Προγράμματος για τα οποία έχει γίνει χρήση.

Επισημαίνεται ότι σε αυτό το στάδιο ο Φορέας Υλοποίησης εκτός από τα δικαιολογητικά ολοκλήρωσης, διατηρεί το δικαίωμα να διενεργεί τους απαραίτητους ελέγχους για τη διαπίστωση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος, βάσει της πληρότητας και του περιεχομένου του συνόλου των δικαιολογητικών που έχουν προσκομιστεί από τον Ωφελούμενο. Σε περίπτωση που κατά την ανωτέρω διαδικασία προκύψει ότι δεν πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις του Προγράμματος για κάποιες αιτήσεις, ο Φορέας Υλοποίησης προβαίνει σε ανάκληση της απόφασης υπαγωγής και ενημερώνει μέσω του πληροφοριακού συστήματος υποβολής αιτήσεων τους Ωφελούμενους.

Ο Φορέας Υλοποίησης του Έργου, προκειμένου να εξακριβώσει την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται στα αντίγραφα εγγράφων που υποβάλλονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν.4250/2014.

Επισημαίνεται ότι το έργο θεωρείται ολοκληρωμένο όταν έχει υλοποιηθεί το σύνολο των παρεμβάσεων, έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος των δικαιολογητικών και έχουν εξοφληθεί οι σχετικές δαπάνες.

Για τη διαπίστωση της ολοκλήρωσης του έργου εκδίδεται σχετική απόφαση ολοκλήρωσης.

Παράλληλα με τα ανωτέρω, ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να διενεργεί επιτόπιους δειγματοληπτικούς ελέγχους για τη διαπίστωση της ορθής εκτέλεσης υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Στα πλαίσια των ελέγχων, συνεργάζεται με τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος, τα οποία, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, πραγματοποιούν ελέγχους για την πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης των ενεργειακών επιθεωρήσεων που αφορούν στα έργα των Ωφελουμένων του Προγράμματος.

Τα Τμήματα Επιθεώρησης Ενέργειας Βορείου και Νοτίου Ελλάδος οργανώνουν και πραγματοποιούν συστημικούς ελέγχους στη διαδικασία έκδοσης των ΠΕΑ που αφορούν στις αιτήσεις υπαγωγής και προβαίνουν στη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, όπου απαιτείται.

Σε περίπτωση που από τους ελέγχους προκύψει μη ολοκλήρωση του έργου, μη τήρηση των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος κατά την υλοποίηση ή απόκλιση μεταξύ φυσικού και οικονομικού αντικειμένου εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 8.4.

8.2 Χορήγηση κινήτρων

Η καταβολή του υπόλοιπου της επιχορήγησης ή/και του δανείου ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος **τριάντα (30) ημερών** από τον επιτυχή έλεγχο της δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου.

Τα ανωτέρω ποσά εκταμιεύονται στον αντίστοιχο λογαριασμό του Ωφελούμενου και είναι **ακατάσχετα** (συμπεριλαμβανομένης τυχόν προκαταβολής δανείου), στα πλαίσια τήρησης του άρθρου 22 Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021. Τα εν λόγω ποσά είναι **δεσμευμένα** για την πληρωμή προμηθευτών/ αναδόχων/κ.λπ. Στην περίπτωση όπου κάποιος ή όλοι οι προμηθευτές/ανάδοχοι έχουν εξοφληθεί, η επιχορήγηση καταβάλλεται στον Ωφελούμενο.

Εν συνεχεία, οι πληρωμές προς τους αναδόχους/προμηθευτές/κ.λπ. διενεργούνται άμεσα από το Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, στη βάση εντολής/εξουσιοδότησης που έχει καταχωρηθεί στο πληροφοριακό σύστημα από τον Ωφελούμενο, και σε κάθε περίπτωση, όχι μετά το πέρας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την καταβολή των χρημάτων σε αυτόν από τον Φορέα Υλοποίησης, με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν εκκρεμότητες με υπαιτιότητα του Ωφελούμενου (εμβάσματα για την κάλυψη κινήσεων σε λογαριασμούς άλλης τράπεζας, κ.α). Οι ανάδοχοι/προμηθευτές δηλώνουν για την εκταμίευση της πληρωμής τον Επαγγελματικό Λογαριασμό που έχουν δηλώσει στο διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ, σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 45231/20.04.2017 (ΦΕΚ Β' 1445), όπως έχει τροποποιηθεί με την ΚΥΑ ΔΕΑΦ1167412 ΕΞ 2017/6.11.2017 (ΦΕΚ Β' 3944) και ισχύει.

8.3 Υποχρεώσεις Ωφελουμένων

Ο Ωφελούμενος του Προγράμματος υποχρεούται:

- Να αποδεχθεί τους όρους συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό, όπως αυτές αποτυπώνονται στον παρόντα Οδηγό και την απόφαση υπαγωγής.
- Να **ενημερώνεται** σε τακτά χρονικά διαστήματα για την **πορεία** της αίτησής του, για τις **ενέργειες** που απαιτείται να πραγματοποιήσει και τις **προθεσμίες** που τίθενται από το Πρόγραμμα, μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που δηλώνει κατά την υποβολή της αίτησής του στο Πληροφοριακό Σύστημα. Επισημαίνεται ότι η επικοινωνία των φορέων του Προγράμματος θα γίνεται μόνο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο Ωφελούμενος. Η έγκαιρη

ανάγνωση απεσταλμένων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι σημαντική για την επιτυχή υλοποίηση του έργου του Ωφελούμενου και αποτελεί αποκλειστική **ευθύνη** του.

- Να τηρεί τους όρους που απορρέουν από τη δανειακή σύμβαση με την Τράπεζα, σε περίπτωση που έχει υπογράψει δανειακή σύμβαση.
- Να δεχθεί προγραμματισμένους επιτόπιους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά ή ενωσιακά ελεγκτικά όργανα, μετά από πρότερη συνεννόηση, διευκολύνοντας το έργο τους και παρέχοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση του έργου, εφόσον ζητηθεί.
- Να διατηρήσει το έργο για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την τελική εκταμίευση του δανείου ή/και της επιχορήγησης από το πρόγραμμα της «άμεσης ενίσχυσης» και να μη μεταβάλλει ουσιαστικά τις υλοποιημένες παρεμβάσεις και κατά τρόπο που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αλλοίωση των στόχων υλοποίησής τους. Σε περίπτωση μεταβίβασης του ακινήτου μετά την τελική εκταμίευση, ο Ωφελούμενος οφείλει να ενημερώσει τον νέο ιδιοκτήτη για τις άνω υποχρεώσεις, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν.
- Να τηρεί, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης των παρεμβάσεων, την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες εγκρίσεις ή/και άδειες που προβλέπονται από αυτή.
- Να τηρεί και να ενημερώνει το φάκελο του έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση των παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών έως την ολοκλήρωση και την αποπληρωμή τους. Όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και τα πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τον Ωφελούμενο καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για πέντε (5) έτη για τις περιπτώσεις ιδιοκατοίκησης ή δέκα (10) έτη για τις περιπτώσεις ενοικίασης/δωρεάν παραχώρησης, από την ημερομηνία τελικής εκταμίευσης των ωφελημάτων.
- Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και για όσο χρόνο ο Ωφελούμενος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του έργου, στον Φορέα Υλοποίησης του Προγράμματος, και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι Ωφελούμενοι αποδέχονται ηλεκτρονικά τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους, βάσει του περιεχομένου της δήλωσης υποβολής αίτησης του **Παραρτήματος III**. Η ανωτέρω

αποδοχή επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του ν.1599/1986 και η διαπίστωση ότι το περιεχόμενο της δεν είναι αληθές ή ότι δεν τηρούνται οι δεσμεύσεις που αποτυπώνονται σε αυτή, πέραν των προβλεπόμενων από το Νόμο συνεπειών (ν.1599/1986), μπορεί να οδηγήσει και σε ανάκληση της σχετικής απόφασης υπαγωγής κατά το μέρος που αφορά στο έργο του Ωφελούμενου και επιστροφή των ενισχύσεων πλέον των τόκων.

8.4 Συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος

Σε περίπτωση κατά την οποία, σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης του έργου ή μετά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί, βάσει ελέγχων που διενεργείται, είτε από τον Φορέα Υλοποίησης ή από άλλα εθνικά ή ενωσιακά όργανα, η μη ορθή υλοποίηση του έργου, ο Φορέας Υλοποίησης σε συνεργασία με τον Φορέα Οικονομικής Διαχείρισης προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την ανάκληση / τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής και συνακόλουθα για τη δημοσιονομική διόρθωση και την ανάκτηση της χορηγηθείσας ενίσχυσης (εντόκως από την ημερομηνία που τέθηκε στη διάθεση του Ωφελούμενου) ή την αναπροσαρμογή αυτής, σύμφωνα με την κείμενη σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Το ανακτητέο ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά τον ν. 4978/2022 «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» (Α' 190). Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

Η απόφαση ανάκλησης υπαγωγής κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον Ωφελούμενο και στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό για την εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών. Ειδικότερα, η δανειακή σύμβαση δεν θα διέπεται πλέον από τους όρους του Προγράμματος, επισύροντας τις συνέπειες που προβλέπονται στους όρους αυτής (διάρκεια, τοκοχρεωλυτικές δόσεις, επιτόκιο, κ.λπ.).

Σε περίπτωση κατά την οποία, κατά τη διάρκεια υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση του έργου, καταγγελθεί η δανειακή σύμβαση από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ο Φορέας Οικονομικής Διαχείρισης δεν καταβάλλει πλέον τους τόκους στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, οι οποίοι πλέον βαραινούν τον Ωφελούμενο.

Η καταγγελία της δανειακής σύμβασης μετά την ολοκλήρωση του έργου δεν αποτελεί λόγο ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής. Στην περίπτωση αυτή, δεν ανακτώνται τα καταβληθέντα έως το σημείο αυτό κίνητρα του Προγράμματος άμεσης ενίσχυσης καθώς και οι καταβληθέντες επιδοτούμενοι τόκοι.

Σε όλες τις περιπτώσεις ανάκλησης της Απόφασης Υπαγωγής, οι Ωφελούμενοι δύνανται να ασκήσουν την προβλεπόμενη στην παράγραφο 8.5 ένσταση.

8.5 Ενστάσεις

A. Κατά το στάδιο Υποβολής

Κατά την διαδικασία υποβολής αιτήσεων, δικαίωμα έντασης υπάρχει μόνο κατά του αποτελέσματος επί των Προσωρινών πινάκων κατάταξης Επιλέξιμων / Επιλαχουσών / Απορριπτέων αιτήσεων.

Η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης των Προσωρινών Πινάκων.

B. Κατά το στάδιο Υπαγωγής

Από την έναρξη της διαδικασίας χρηματοδοτικού σχήματος και μέχρι την Υπαγωγή στο Πρόγραμμα, δικαίωμα έντασης υπάρχει μόνο κατά του αποτελέσματος της Απόρριψης αίτησης κατόπιν διαδικασίας ελέγχου (πχ έλεγχος σώρευσης de minimis).

Η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την γνωστοποίηση μέσω του πληροφοριακού συστήματος της απόρριψης της αίτησης.

Γ. Κατά το στάδιο Υλοποίησης

Από την έναρξη της Υπαγωγής στο Πρόγραμμα και μέχρι την ολοκλήρωση και πληρωμή της (ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου), δικαίωμα έντασης υπάρχει κατά του αποτελέσματος κατόπιν διαδικασίας ελέγχου της απένταξης της αίτησης, ή ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής.

Η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την γνωστοποίηση μέσω του πληροφοριακού συστήματος της απένταξης της αίτησης.

Σε περίπτωση όπου από την απένταξη προκύπτει η ανάγκη δημοσιονομικής διόρθωσης και υποχρέωση επιστροφής ενίσχυσης, η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την κοινοποίηση του πορίσματος του ελέγχου για τις περιπτώσεις που δεν υφίσταται δάνειο και τριάντα (30) ημερών για τις περιπτώσεις που έχει ληφθεί δάνειο και απαιτείται για την υποστήριξη της ένστασης υποβολή στοιχείων που εκδίδει ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

Σε όλες τις άνω περιπτώσεις, η ένσταση υποβάλλεται προς τον Φορέα Υλοποίησης αποκλειστικά από τον Ωφελοόμενο και μόνο μέσω του πληροφοριακού συστήματος. Το δικαίωμα ένστασης δίνεται μία (1) φορά.

Τέλος, σε περιπτώσεις όπου κατόπιν ελέγχου η ανάγκη δημοσιονομικής διόρθωσης και υποχρέωση επιστροφής ενίσχυσης προκύπτει μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος (ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου), η ένσταση υποβάλλεται εγγράφως προς τον Φορέα Υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης, εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την κοινοποίηση του πορίσματος του ελέγχου.

Για την εξέταση των ενστάσεων ο Φορέας Υλοποίησης ορίζει αρμόδια Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, διατηρώντας τη δυνατότητα να ορίζει και επιπρόσθετες επιτροπές εξέτασης ενστάσεων. Τα μέλη των επιτροπών εξέτασης ενστάσεων δεν μπορούν να μετέχουν στην αξιολόγησή των αιτήσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά την οποία στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές. Σε κάθε περίπτωση συντάσσεται σχετικό Πρακτικό.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται αμελλητί στους αιτούντες, με επιμέλεια του Φορέα Υλοποίησης, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, ή εγγράφως για την περίπτωση μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Κύριοι εμπλεκόμενοι φορείς - Συντελεστές Προγράμματος

Σύμφωνα με την ΥΑ Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 119126/ΕΞ2021 (ΦΕΚ Β'4498/29-9-2021), οι εμπλεκόμενοι φορείς στην υλοποίηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του ΣΔΕ εφαρμόζουν συγκεκριμένες Διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, επαρκής διαδρομή ελέγχου, αποτελεσματική εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και να υπάρχει προβλεψιμότητα και κοινή κατανόηση για τις ακολουθούμενες μεθόδους.

Φορέας σχεδιασμού και συντονισμού

Η **Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Υποδιεύθυνση 2 Τομέα Ενέργειας** (εφεξής Επιτελική Δομή), ως φορέας σχεδιασμού και συντονισμού της υλοποίησης του Προγράμματος, συντονίζει τους κύριους εμπλεκόμενους φορείς με στόχο την απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθεί την πορεία του Προγράμματος, σχεδιάζει και εκδίδει τις απαραίτητες οδηγίες – κατευθύνσεις προς τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι ανωτέρω οδηγίες εκδίδονται βάσει επιστολών, μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ανακοινώσεων στο σχετικό διαδικτυακό τόπο του Προγράμματος, ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους, με τις οποίες οι εμπλεκόμενοι στο Πρόγραμμα φορείς οφείλουν να συμμορφώνονται.

Η Επιτελική Δομή εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την έκδοση απόφασης με συχνές ερωτήσεις-απαντήσεις για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων του παρόντος Οδηγού καθώς και όλων των σχετικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση.

Η Επιτελική Δομή παρέχει την απαραίτητη πληροφόρηση προς όλους τους φορείς ενημέρωσης των δυνητικών Ωφελουμένων.

Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ για να εκπληρώσει το ρόλο της, μπορεί να ζητά ενημέρωση από Φορέα Οικονομικής Διαχείρισης και τους συνεργαζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και έχει πρόσβαση στο σχετικό με το πρόγραμμα Πληροφοριακό Σύστημα του Δικαιούχου.

Η Επιτελική Δομή είναι ο κύριος του πληροφοριακού συστήματος υποδοχής των αιτήσεων και παρακολούθησης ολοκλήρωσης των έργων των Ωφελουμένων.

Φορέας Υλοποίησης

Φορέας Υλοποίησης του Προγράμματος, είναι το **Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ)**. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του Φορέα Υλοποίησης απορρέουν από το ν. 4821/2021 71 (ΦΕΚ 134 Α' /31.07.2021) «Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» και ειδικά το άρθρο 102, καθώς και από την υπ. Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/102735/2348/02.11.2021 (Β' 5124) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Ανάθεση καθηκόντων για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον οικιακό κτιριακό τομέα», όπως ισχύουν.

Ο Φορέας Υλοποίησης θα λάβει τεχνική και διοικητική υποστήριξη από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (προετοιμασία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, αξιολόγηση αιτήσεων κλπ.), οι λεπτομέρειες της οποίας θα αποτυπωθούν σε Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ των δυο μερών.

Ο Φορέας Υλοποίησης οφείλει να έχει γνώση και να τηρεί το Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στα πλαίσια της υποδοχής, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, ο Φορέας Υλοποίησης σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διαθέτει Ομάδα Αξιολόγησης και ορίζει Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων, υποχρεωτικά με διαφορετικά μέλη μεταξύ των δύο οργάνων, ενώ σε κάθε περίπτωση οφείλει να τηρείται ειδικό πλαίσιο Όρων Σύγκρουσης Συμφερόντων.

Στα πλαίσια συνεργασίας με αρμόδιους φορείς, ο Φορέας Υλοποίησης συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διασταύρωση στοιχείων στο πλαίσιο αναγκαίων ελέγχων, καθώς και για την εν γένει βελτίωση των παραμέτρων του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχει ενημέρωση για την εξέλιξη του Προγράμματος, όποτε ζητηθεί, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτού. Επίσης, ανταποκρίνεται σε τυχόν ελέγχους που διενεργούνται από Εθνικές και Ευρωπαϊκές αρχές, τόσο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος, όσο και μετά την ολοκλήρωσή του σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο.

Ο Φορέας Υλοποίησης οφείλει να διασφαλίσει την τήρηση φακέλου έργου/Προγράμματος για διάστημα πέντε (5) ετών για τις περιπτώσεις ιδιοκατοίκησης και, για τις περιπτώσεις ενοικίασης/δωρεάν παραχώρησης, ο Φορέας Υλοποίησης οφείλει να διασφαλίσει την τήρηση φακέλου έργου/Προγράμματος για περίοδο δέκα (10) ετών από την ημερομηνία

χορήγησης της ενίσχυσης ή της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος, προκειμένου να πληρείται η υποχρέωση της παρ.3 του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Ο φάκελος πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά που υποβάλλονται από τους Ωφελουμένους με τη Δήλωση Πιστοποίησης για την ολοκλήρωση των έργων τους. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Ο Φορέας Υλοποίησης διενεργεί δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους σε έργα με ολοκληρωμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο καθώς και δειγματοληπτικούς ελέγχους στους συνεργαζόμενους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για τη διαπίστωση της ορθής εκτέλεσης του οικονομικού αντικείμενου του Προγράμματος.

Φορέας Οικονομικής Διαχείρισης

Φορέας Οικονομικής Διαχείρισης του Προγράμματος, είναι η **Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε. (ΕΑΤ ΑΕ)**. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του Φορέα Οικονομικής Διαχείρισης απορρέουν από το ν. 4821/2021 και ειδικά το άρθρο 102, καθώς και από την υπ. Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/102735/2348/02.11.2021, όπως ισχύουν. Η ΕΑΤ ΑΕ συνεργάζεται με το ΤΕΕ και παρέχει ενημέρωση, όπου απαιτείται, για τις κινήσεις των λογαριασμών του Προγράμματος και για τα θέματα που σχετίζονται με καταβολές και επιστροφές ποσών κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων, καθώς και σε περίπτωση ελέγχων που διενεργούνται από Εθνικές και Ευρωπαϊκές αρχές σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης των δράσεων και μετά την ολοκλήρωση αυτών.

Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί χορηγούν δάνεια και καταβάλλουν τα κίνητρα, όπως προβλέπεται στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής. Τα ειδικότερα δικαιώματα και υποχρεώσεις των χρηματοπιστωτικών οργανισμών απορρέουν και από την Επιχειρησιακή Συμφωνία που υπογράφεται με τους κύριους εμπλεκόμενους φορείς.

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί συνεργάζονται με τους κύριους εμπλεκόμενους Φορείς και διενεργούν, για όλες τις κατηγορίες αιτήσεων, τις πληρωμές (προς προμηθευτές/αναδόχους, κ.λπ.), που γίνονται με πόρους του Προγράμματος.

Λοιποί συνεργαζόμενοι

Η σχέση των λοιπών συνεργαζόμενων με τους Ωφελουμένους του Προγράμματος διέπεται από το Ιδιωτικό Δίκαιο.

Τεχνικός Σύμβουλος

Ο Τεχνικός Σύμβουλος είναι υποχρεωτικά μηχανικός, φυσικό πρόσωπο, και έχει απέναντι στον Ωφελούμενο, κατ' ελάχιστον τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- την καταχώρηση των στοιχείων της αίτησης μέχρι και την ολοκλήρωση της στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος,
- την επισύναψη των δικαιολογητικών και παραστατικών όπου απαιτείται από το Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος,
- την έγκαιρη ενημέρωση του Ωφελούμενου για τα εισερχόμενα ηλεκτρονικά μηνύματα από το Πληροφοριακό Σύστημα, των ενεργειών που απαιτούνται και τις αντίστοιχες προθεσμίες που έχει ο Ωφελούμενος για τη διεκπεραίωσή τους,
- την έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με τις απαραίτητες αδειοδοτήσεις/βεβαιώσεις/εγκρίσεις που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του έργου ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η νομιμότητα των εργασιών,
- την έγκαιρη ενημέρωση του Ωφελούμενου και την παροχή τεχνικών οδηγιών σε θέματα τεχνικής φύσης που άπτονται των εργασιών ενεργειακής αναβάθμισης,
- τη βεβαίωση εκτέλεσης των εργασιών.

Ενεργειακός Επιθεωρητής

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής διενεργεί ενεργειακή επιθεώρηση στην κατοικία πριν και μετά την υλοποίηση του έργου, εκδίδει το αντίστοιχο Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) και συμπληρώνει ηλεκτρονικά την πρόταση παρεμβάσεων ή την καταγραφή των υλοποιημένων παρεμβάσεων, όπως προβλέπεται στις σχετικές ενότητες 5.3 & 7.2.

Η ορθή εφαρμογή των προβλεπόμενων στις ανωτέρω ενότητες από τον ενεργειακό επιθεωρητή είναι σημαντική για την επιλεξιμότητα της αίτησης λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι η έκδοση του Α' Π.Ε.Α. συνιστά εκκίνηση εργασιών, ενώ η έκδοση του Β' Π.Ε.Α. συνιστά την ολοκλήρωση των εργασιών.

Επισημαίνεται ότι ο Ενεργειακός Επιθεωρητής που διενεργεί την δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση είναι υποχρεωτικά διαφορετικός από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή που εξέδωσε το Α' ΠΕΑ.

Ανάδοχος – Προμηθευτής έργου

Ο ανάδοχος/προμηθευτής έργου έχει, απέναντι στον Ωφελούμενο, κατ' ελάχιστον τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- την τήρηση των όρων του Προγράμματος στα πλαίσια που τον αφορούν, όπως την εκτέλεση εργασιών και στο οικονομικό τίμημα που έχει συμφωνηθεί με τον Ωφελούμενο, και την έκδοση σχετικών παραστατικών,
- την τήρηση των συναλλακτικών ηθών στην σχέση του με τον Ωφελούμενο και τους εμπλεκόμενους φορείς,
- την έγκαιρη ενημέρωση του Ωφελούμενου επί των ενεργειών που απαιτούνται για τη διεκπεραίωσή των προθεσμιών υλοποίησης που έχουν τεθεί,
- την ποιοτική και ποσοτική πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης των εργασιών που ανέλαβε και εκτέλεσε, ήτοι για την ορθή εγκατάσταση / τοποθέτηση / εφαρμογή, βάσει των προϋποθέσεων που θέτει ο Ενεργειακός Επιθεωρητής και η σχετική νομοθεσία,
- την γνώση και τήρηση του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών,
- **την έγκαιρη, πλήρη και ορθή συμπλήρωση και προσκόμιση των παραστατικών που εκδίδει, καθώς και των λοιπών τεχνικών δικαιολογητικών που αφορούν τις εργασίες.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Δημοσιότητα Προγράμματος

10.1 Υποχρεώσεις Φορέα Υλοποίησης

Ο Φορέας Υλοποίησης οφείλει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες δημοσιότητας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να ενημερώνονται και από την επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021 και του άρθρου 6 της υπ. Αριθμ 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» περί πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας.

10.2 Υποχρεώσεις Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να κάνουν χρήση του λογότυπου του Προγράμματος, να τηρούν τους όρους δημοσιότητας και να παραπέμπουν στην επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος σε κάθε σχετική με τη δράση διαφήμιση. Σε κάθε περίπτωση, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 241/2021 και του άρθρου 6 της υπ. Αριθμ 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» περί πληροφόρησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας για οποιοδήποτε είδος διαφήμισης (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική ενέργεια) που αναφέρεται στο Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025». Για ειδικότερα θέματα δημοσιότητας οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να επικοινωνούν με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΕΝ.

10.3 Υποχρεώσεις λοιπών φορέων

Οποιοδήποτε είδος διαφήμισης (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο υλικό, ειδική προωθητική ενέργεια) που αφορά στο Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025», από όλους τους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας που περιγράφονται στη σχετική δράση (π.χ. ανάδοχοι, προμηθευτές, εργολάβοι, εταιρείες κατασκευής ή εμπορίας υαλοπινάκων, κουφωμάτων, ηλιακών συλλεκτών, Ενεργειακοί Επιθεωρητές κ.λπ.), θα πρέπει τηρεί τους όρους δημοσιότητας του Προγράμματος, όπως αυτοί έχουν αναρτηθεί στην επίσημη διαδικτυακή πύλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Πληροφόρηση

Για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων/Ωφελουμένων λειτουργεί γραφείο ενημέρωσης και πληροφόρησης (Help Desk), από τον Φορέα Υλοποίησης, το οποίο απαντά σε ερωτήματα σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων, την υπαγωγή στο Πρόγραμμα, τη διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων και τη διαδικασία πιστοποίησης και καταβολής των κινήτρων.

Πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρίσκουν:

- στην επίσημη διαδικτυακή πύλη του Προγράμματος <https://exoikonomo2025.gov.gr>
- στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <https://ypen.gov.gr>
- στο δικτυακό τόπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (<https://web.tee.gr>)

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης

Παράρτημα ΙΙ: Πρόταση Παρεμβάσεων

Παράρτημα ΙΙΙ: Δήλωση Ωφελομένου Υποβολής Αίτησης

Παράρτημα ΙV: Καταγραφή Παρεμβάσεων

Παράρτημα V: Δήλωση πιστοποίησης και Δικαιολογητικά για την ολοκλήρωση του έργου

Παράρτημα VI: Υπεύθυνη Δήλωση για ενισχύσεις βάσει καθεστώτος de Minimis

Παράρτημα VII: Υπεύθυνη Δήλωση Μη υποχρέωσης υποβολής δήλωσης φορολογίας

Παράρτημα VIII: Υπεύθυνη Δήλωση Χρήσης ακινήτου

Παράρτημα ΙX: Κριτήριο Βαθμολόγησης

Παράρτημα X: Βεβαίωση εκτέλεσης εργασιών

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι-Α

Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης

Για την υποβολή αίτησης απαιτούνται τα κάτωθι:

1. Οικοδομική Άδεια ή/και άλλο αντίστοιχο/πρόσθετο νομιμοποιητικό έγγραφο (όπως υπαγωγή της δηλούμενης κατασκευής ή χρήσης σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών). Μεταγενέστερη δήλωση, από την υποβολή αίτησης στο Πρόγραμμα, για υπαγωγή σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών, δύναται να υποβληθεί σε περίπτωση απόκλισης της Ωφέλιμης επιφάνειας του ακινήτου μέχρι του ορίου των επτά (7) τετραγωνικών μέτρων, προκειμένου οι ενεργειακές παρεμβάσεις να είναι σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία. Τίθεται υπόψη ότι, κατά την υποβολή στο Πρόγραμμα της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας η δήλωση θα πρέπει να είναι σε οριστική υπαγωγή σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 81 του ν.4495/2017. Σε κάθε περίπτωση, πριν την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του έργου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η περαίωση της υπαγωγής περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών.
2. Εάν η διεύθυνση που αναγράφεται στα δικαιολογητικά που προσκομίζονται δεν ταυτίζεται με τη σημερινή διεύθυνση του ακινήτου, απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση βεβαίωσης από το οικείο ΟΤΑ από την οποία να προκύπτει η ταυτοποίηση του ακινήτου.
3. Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Α' ΠΕΑ).
4. Σε περίπτωση που η κατοικία ενοικιάζεται ή παραχωρείται δωρεάν, υποβάλλεται από τον αιτούντα (πλήρη κύριο/ επικαρπωτή) και τους τυχόν λοιπούς συγκυρίουσ δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό De Minimis, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει, σύμφωνα με το **Παράρτημα VI**.
5. Σε περίπτωση αίτησης από μισθωτή με υπολειπόμενη διάρκεια μίσθωσης τουλάχιστον επτά (7) ετών, ο μισθωτής υποχρεούται να υποβάλουν το μισθωτήριο συμβόλαιο.
6. Στην περίπτωση που ο υπόχρεος φορολογικής δήλωσης ή/και η σύζυγος είναι φορολογικός κάτοικος εξωτερικού, υποβάλλονται επιπρόσθετα:
 - α) Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας (CERTIFICATE OF TAX RESIDENCE), το οποίο θα πρέπει να συμπληρωθεί, υπογραφεί και σφραγισθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή της Κατοικίας του,
 - β) Φορολογική δήλωση για το έτος αναφοράς, που έχει υποβληθεί στη χώρα Φορολογικής Κατοικίας.Τα ανωτέρω α' και β' δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται συνοδευόμενα από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική Γλώσσα από αρμόδια αρχή.
7. Σε περίπτωση που νομίμως προκύπτει η μη υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 σύμφωνη με το σχετικό Υπόδειγμα βάσει της εγκυκλίου ΔΕΑΦ Α 1138225 ΕΞ 2018 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με το **Παράρτημα VII**, καθώς και δικαιολογητικά, κατά

- περίπτωση, για τη διαπίστωση από τον Φορέα Υλοποίησης ότι πληρούνται τα κριτήρια του Προγράμματος. Η Υπεύθυνη Δήλωση πρέπει να φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του δηλούντος.
8. Στην περίπτωση που ο αιτών δεν είχε εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου και για πρώτη φορά αποκτήθηκε τέτοιο δικαίωμα μετά την 31.12.2023 (πρόσφατη απόκτηση ακινήτου), υποβάλλονται επιπρόσθετα:
9. α) Ο τίτλος ιδιοκτησίας.
β) Το πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή το πιστοποιητικό καταχώρησής του στα κτηματολογικά φύλλα του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου.
γ) Υπεύθυνη Δήλωση ν.1599/1986 του αιτούντος (**Παράρτημα VIII**), όπου δηλώνεται ότι το ακίνητο θα χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία είτε από τον ίδιο είτε από τρίτο πρόσωπο, δηλώνοντας επίσης το ονοματεπώνυμο και το ΑΦΜ του προσώπου αυτού.
Επισημαίνεται ότι για την υποβολή αίτησης θα πρέπει να προηγηθεί η καταχώρηση / τροποποίηση της δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων Ε9.
10. Σε περίπτωση που ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας, ή η σύζυγος υπόχρεου και τα εξαρτώμενα τέκνα, διαθέτουν αναπηρία σε βαθμό τουλάχιστον 67%, υποβάλλεται η «Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας», που εκδίδεται από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας ή έγγραφο κατά περίπτωση από υγειονομική επιτροπή πιστοποίησης/γνωμάτευσης αναπηρίας ή άλλη αρμόδια αρχή, η οποία κατά το νόμο εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της.
11. Σε περίπτωση οικογενειών με τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα, υποβάλλεται Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης που εκδόθηκε τον τελευταίο μήνα.

Όλα τα δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι σε ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης.

Πλέον των ανωτέρω, χρησιμοποιούνται για ηλεκτρονικές διασταυρώσεις κατά περίπτωση δεδομένα από τα φορολογικά στοιχεία του αιτούντος (έντυπα φορολογίας Ε1, Ε2, Ε9).

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης η απόκλιση μεταξύ της επιφάνειας κυρίων χώρων βάσει της δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων Ε9 και της ωφέλιμης επιφάνειας Α' ΠΕΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 7m².

Σε περίπτωση υποβολής αίτησης από άτομο που δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα, τα έγγραφα νομιμοποίησης του προσώπου που εκπροσωπεί το δυνητικά Ωφελούμενο τηρούνται στο φάκελο έργου του Ωφελούμενου (δεν υποβάλλονται με την αίτηση).

Μετά την υποβολή της αίτησης, και μόνον στις περιπτώσεις όπου απαιτηθεί, υποβάλλεται **Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου/διηρημένης Ιδιοκτησίας.**

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου εφαρμόζεται έλεγχος ότι η επιφάνεια κυρίων χώρων της ΗΤΚ πρέπει να είναι μεγαλύτερη ή ίση από το μικρότερο

μέγεθος μεταξύ της ωφέλιμης επιφάνειας Α' ΠΕΑ και της επιφάνειας κυρίων χώρων βάσει της δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων Ε9, με αποδεκτή απόκλιση μετρήσεων έως 2%.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι-Β

Αντίστοιχα/Πρόσθετα της οικοδομικής άδειας νομιμοποιητικά έγγραφα.

Κατά την υποβολή αίτησης, στα πλαίσια νομιμοποιητικών δικαιολογητικών σε περίπτωση έλλειψης οικ. Αδείας δύναται να προσκομίζονται κατά περίπτωση τα κάτωθι:

- Στην περίπτωση ανέγερσης ακινήτου πριν την ισχύ του βασιλικού διατάγματος της 9.8.1955, προσκομίζεται: α) μεταγενέστερη πολεοδομική άδεια/έγκριση για την εκτέλεση εργασιών στο κτήριο από την οποία να προκύπτει η αρχική ημερομηνία κατασκευής της κατοικίας ή βεβαίωση νομίμου περιγράμματος από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, ή β) αποδεικτικό έγγραφο ότι το κτήριο προϋφίσταται του 1955, όπως συμβόλαιο ή τίτλοι ιδιοκτησίας όπου γίνεται αναφορά στο εν λόγω κτήριο με ημερομηνία προ της 30.11.1955 και αναφέρεται η επιφάνειά του.
- Έγγραφο από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης από το οποίο να προκύπτει η απαλλαγή από κατεδάφιση βάσει της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.720/1977.
- Έγγραφο από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης από το οποίο να προκύπτει η εξαιρεση από κατεδάφιση βάσει της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν.1337/1983.
- Έγγραφο από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης από το οποίο να προκύπτει ότι έχει ανασταλεί η κατεδάφιση βάσει των άρθρων 15, 16, 20 και 21 του ν.1337/1983 (έχει περαιωθεί η α' και β' φάση, έχει αποπληρωθεί το σύνολο του προστίμου και δεν έχει απορριφθεί με απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου η αίτηση για την εξαιρεση από την κατεδάφιση).
- Απόφαση εξαιρέσεως από κατεδάφιση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.8 του άρθρου 9 του ν.1512/1985.
- Βεβαίωση από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης για την περαίωση της διαδικασίας διατήρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3775/2009 ή του Ν. 3843/2010.
- Βεβαίωση Περαιώσεως της υπαγωγής στο ν.4178/2013 (η βεβαίωση εκδίδεται και για τις δηλώσεις που έχουν υπαχθεί στο ν.4014/2011 και έχουν μεταφερθεί στο ν.4178/2013, πριν τη λήξη του).
- Βεβαίωση Περαιώσεως της υπαγωγής στο ν.4495/2017 (η βεβαίωση εκδίδεται και για τις δηλώσεις που έχουν υπαχθεί στο ν.4014/2011 και ν.4178/2013 και έχουν μεταφερθεί στο ν.4495/2017 σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις), ή δήλωση υπαγωγής του αυθαιρέτου στο ν.4495/2017.
Απόφαση χαρακτηρισμού ακινήτου ως διατηρητέου ή νεότερου μνημείου, είτε στο σύνολο, είτε τμήμα αυτού.
- Στην περίπτωση κτιρίου ή τμήματος αυτού που βάσει ειδικών διατάξεων έχει ανεγερθεί χωρίς την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας από την πολεοδομία (π.χ. κτήριο που κατασκευάστηκε από την Πρόνοια) προσκομίζεται σχετικό έγγραφο

από την αρμόδια υπηρεσία (π.χ. Τμήμα Πρόνοιας της Γενικής Διεύθυνσης Περιφέρειας στο οποίο τηρούνται σήμερα τα στοιχεία).

- Στην περίπτωση ακινήτου που έχει κατασκευαστεί με αρωγή προσκομίζεται βεβαίωση Υποθηκοφυλακείου ότι πρόκειται για αρωγή του Ελληνικού Δημοσίου ή οικοδομική άδεια για προσθήκη σε ήδη υπάρχον κτίριο από αρωγή.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

**Πρόταση Παρεμβάσεων
βάσει της 1^{ης} Ενεργειακής Επιθεώρησης (Α' ΠΕΑ)**

(Υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος)

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

Οδηγίες καταχώρησης στοιχείων

1. Η Πρόταση υποβάλλεται **ηλεκτρονικά**. Καταχωρείται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή και γίνεται έλεγχος/ηλεκτρονική αποδοχή από τον Ωφελούμενο. Η ηλεκτρονική υποβολή ενέχει την θέση συνυπογραφής.
2. Στη στήλη «Κατηγορία Δαπάνης» καταγράφεται ο αντίστοιχος αριθμός παρέμβασης από τον Πίνακα 4.1.1 του Οδηγού Εφαρμογής
3. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις και οι αντίστοιχες ποσότητες και κόστη, συμπληρώνονται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή.

<p>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ / ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ με καταγραφή των τεχνικών και ενεργειακών χαρακτηριστικών των υλικών και των συστημάτων βάσει του ΠΕΑ/..... Α. Παρεμβάσεις που λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάταξη ⁽¹⁾</p>
<p>1..... 2..... 3..... 4..... </p>

(1) Παρεμβάσεις των κατηγοριών 1 έως 4

Στην περιγραφή προσδιορίζονται οι προδιαγραφές και τα τεχνικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά των υλικών και των συστημάτων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του ενεργειακού αποτελέσματος και τον έλεγχο της τήρησης των απαιτήσεων του Προγράμματος από τον Β ενεργειακό επιθεωρητή.

<p>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ / ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ Β. Παρεμβάσεις που δεν λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάταξη ⁽²⁾</p>
<p>1..... </p>

(2) Παρεμβάσεις της υποκατηγορίας 5.A

Στην περιγραφή προσδιορίζονται οι προδιαγραφές και τα τεχνικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά των υλικών και των συστημάτων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του ενεργειακού αποτελέσματος και τον έλεγχο της τήρησης των απαιτήσεων του Προγράμματος από τον Β ενεργειακό επιθεωρητή.

**Ενδεικτική Απεικόνιση καταχώρησης Πρότασης παρεμβάσεων
(τα στοιχεία υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα)**

Α/Α	Κατηγορία Δαπάνης
Σύνολο	
Σύνολο ΜΕ ΦΠΑ	

α. Κάθε παρέμβαση που προτείνεται καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ (αφορά σε παρεμβάσεις που λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάσταση) καθώς και τις πρόσθετες απαιτήσεις του Προγράμματος.

Κατά περίπτωση και εφόσον προτείνεται η αντίστοιχη παρέμβαση, συμπληρώνονται:

β. Ειδική αιτιολόγηση για την υποκατηγορία 1.Δ. «Μόνον υαλοπίνακες (Χωρίς αντικατάσταση πλαισίου)» και εφόσον είναι επιτρεπτή η παρέμβαση, σύμφωνα με τον Οδηγό του Προγράμματος:

Το συνολικό U κάθε κουφώματος που επιτυγχάνεται με το προτεινόμενο υλικό είναι (συμπληρώνεται για κάθε κούφωμα):

.....W/(m².K.)

γ. Για αντικατάσταση ή νέα εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης σε κτήριο / κτηριακή μονάδα:

- η υπολογιζόμενη μέγιστη απαιτούμενη θερμική ισχύς του συστήματος είναι.....kW (Pgen) και
 - βρίσκεται εντός των ορίων της κατηγορίας ισχύος του πίνακα 4.1.1,
 - έχει προκύψει από τη σχέση 4.1 της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε.-20701-1/2017 (ΝΑΙ / ΟΧΙ),
 - ή έχει προκύψει από τη μελέτη εφαρμογής θέρμανσης (ΝΑΙ / ΟΧΙ)
- η προτεινόμενη συνολική θερμική ισχύς του συστήματος είναι kW και βρίσκεται εντός των ορίων της ως άνω κατηγορίας ισχύος του πίνακα 4.1.1.

δ. Για την υποκατηγορία 3.Α «Διατάξεις αυτόματου ελέγχου λειτουργίας συστήματος θέρμανσης»:

Οι διατάξεις που θα εγκατασταθούν, αναβαθμίζουν την κατηγορία διατάξεων αυτομάτου ελέγχου (της εγκατάστασης) κατά μία τουλάχιστον κατηγορία του Πίνακα 5.5 της ΤΟΤΕΕ 20701-1/2017, δηλαδή από υφιστάμενη κατηγορία σε

ε. Για την αντικατάσταση υφιστάμενων αντλιών θερμότητας αέρα-αέρα διαιρούμενου τύπου (split unit) για θέρμανση/ψύξη χώρου:

Οι υφιστάμενες μονάδες που θα αντικατασταθούν δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κ.Εν.Α.Κ (αναγράφεται ο σειριακός αριθμός, ο τύπος, τα ενεργειακά χαρακτηριστικά τους - EER / COP)

στ. Τεκμηρίωση, για την αδυναμία εγκατάστασης ηλιακού συστήματος παροχής ΖΝΧ (συμπληρώνεται εφόσον δεν υπάρχει ήδη εγκατεστημένο σύστημα ΖΝΧ με χρήση ΑΠΕ και δεν προτείνεται η εγκατάσταση ηλιακού συστήματος παροχής ΖΝΧ στην πρόταση παρεμβάσεων): Στην κατοικία δεν είναι εφικτό να εγκατασταθεί ηλιακό σύστημα παροχής ΖΝΧ, διότι

(αναγράφεται ο λόγος που καθιστά μη εφικτή την εγκατάσταση)

ζ. Για την υλοποίηση παρεμβάσεων που δεν λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάταξη, αλλά επιτυγχάνουν εξοικονόμηση ενέργειας (παρέμβαση 5.A), ως ακολούθως:

Παρέμβαση	Θέση	Υφιστάμενη ισχύς [kW]	Ισχύς μετά την παρέμβαση [kW]	ώρες/έτος ^[1]	Ηλεκτρισμός		Πρωτογενής Ενέργεια	
					Εκτιμώμενη υφιστάμενη ετήσια κατανάλωση [kWh]	Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση μετά την παρέμβαση [kWh]	Εκτιμώμενη υφιστάμενη ετήσια κατανάλωση [kWh]	Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση μετά την παρέμβαση [kWh]
		(Α)	(Β)	(Γ)	(Α)*(Γ)	(Β)*(Γ)	(Α)*(Γ)*ΣΜΠΕ	(Β)*(Γ)*ΣΜΠΕ
5.A	Μονοκ/κία/ Διαμέρισμα							

* Καταγράφονται κατ' ελάχιστον, στοιχεία που αφορούν την αντικατάσταση υφιστάμενου φωτισμού, με νέο έξυπνο φωτισμό LED. Εφόσον δεν γίνεται εγκατάσταση έξυπνου φωτισμού, καταγράφονται στοιχεία που αφορούν τα υπόλοιπα υποσυστήματα του smart home από τα οποία θα προκύψει εξοικονόμηση ενέργειας.

ΣΜΠΕ= συντελεστής μετατροπής πρωτογενούς ενέργειας (= 2,9 βάσει ΚΕΝΑΚ 2017)

[1] Υπολογίζονται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή οι ώρες ανά έτος, βάσει παραδοχών που σημειώνονται ακολούθως:

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας μετά την υλοποίηση της παρέμβασης 5.A: kWh/έτος.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Δήλωση Ωφελούμενου Υποβολής Αίτησης
(υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος)

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

Δήλωση Ωφελούμενου Υποβολής Αίτησης
(υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος)

Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και τα υποβαλλόμενα με αυτήν δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Εγώ, ο/η (ονοματεπώνυμο)..... με ΑΦΜ (9ψήφιος αριθμός)..... στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εξοικονομώ 2025», δηλώνω ότι:

1. Έχω ελέγξει όλα τα υποβληθέντα στοιχεία και επιβεβαιώνω την ορθότητα των καταχωρήσεων,
2. έχω επισυνάψει το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών, τα οποία είναι φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων και τα πρωτότυπα βρίσκονται στη διάθεση των αρμόδιων εθνικών ή κοινοτικών ελεγκτικών οργάνων όποτε ζητηθούν,
3. έχω λάβει γνώση και αποδέχομαι τους όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό, όπως αυτές αποτυπώνονται στον Οδηγό Εφαρμογής του Προγράμματος,
4. (σε περίπτωση αίτησης διαμερισματος) έχω διασφαλίσει, σύμφωνα με το καταστατικό της πολυκατοικίας και την κείμενη νομοθεσία, τη συναίνεση των υπολοίπων ιδιοκτητών διαμερισμάτων της πολυκατοικίας για την υλοποίηση των παρεμβάσεων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση,
5. (σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων δικαιούχων εμπράγματων δικαιωμάτων σε επιλέξιμη κατοικία) υποβάλλω την αίτηση έχοντας διασφαλίσει τη συναίνεση των υπολοίπων δικαιούχων,
6. (σε περίπτωση χρήσης της κατοικίας από μη συγκύριο) υποβάλλω την αίτηση έχοντας διασφαλίσει τη συναίνεσή για την υποβολή του ΑΦΜ χρήστη κατοικίας αποκλειστικά για λόγους διασταύρωσης της επιλεξιμότητας της αίτησης στο Πρόγραμμα,
7. κατανοώ ότι μετά την οριστική υποβολή της αίτησης δεν θα μπορώ να διορθώσω ή να τροποποιήσω ή να συμπληρώσω την αίτησή μου,
8. κατανοώ ότι, σε περίπτωση έγκρισής της η αίτηση θα οδηγηθεί σε Υπαγωγή με ενσωματωμένα τα αποτελέσματα του ελέγχου της και συμφωνώ για την αποδοχή της Υπαγωγής,

9. θα ενημερώνομαι σε τακτά χρονικά διαστήματα για την πορεία της αίτησής μου, για τις ενέργειες που απαιτείται να πραγματοποιήσω και τις προθεσμίες που τίθενται από το Πρόγραμμα μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που έχω δηλώσει,
10. εξουσιοδοτώ τον Τεχνικό Σύμβουλο, τα στοιχεία του οποίου έχω δηλώσει στην ηλεκτρονική αίτησή μου, όπως στο όνομα και για λογαριασμό μου να λαμβάνει παράλληλα οποιαδήποτε ενημέρωση αφορά στο αίτημα υπαγωγής μου στο Πρόγραμμα και του παρέχω την εντολή και πληρεξουσιότητα να συμπληρώνει και να υποβάλει αρμοδίως τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά και γενικά να προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση του έργου,
11. εξουσιοδοτώ τις αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες, για την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης, εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση του Προγράμματος, εφόσον διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν.4624/2019,
12. σε περίπτωση υπαγωγής θα τηρώ, καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία και θα εξασφαλίσω τυχόν απαιτούμενες εγκρίσεις ή/και άδειες που προβλέπονται από αυτή, θα ενημερώνω τον φάκελο του έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση των παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών έως την ολοκλήρωση και την αποπληρωμή τους, θα τηρώ το φάκελο του έργου για, πέντε (5) έτη για τις περιπτώσεις ιδιοκατοίκησης ή δέκα (10) έτη για τις περιπτώσεις ενοικίασης/δωρεάν παραχώρησης, από την ημερομηνία τελικής εκταμίευσης των ωφελημάτων, καθώς και θα διατηρήσω το έργο για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την τελική εκταμίευση των ωφελημάτων χωρίς να μεταβάλλω ουσιαστικά τις υλοποιημένες παρεμβάσεις και κατά τρόπο που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αλλοίωση των στόχων υλοποίησής τους,
13. αποδέχομαι να δεχθώ προγραμματισμένους επιτόπιους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά ή κοινοτικά ελεγκτικά όργανα, μετά από πρότερη συνεννόηση, και θα διευκολύνω το έργο τους παρέχοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση του έργου, εφόσον ζητηθεί.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

**Καταγραφή Παρεμβάσεων – Ολοκλήρωση Έργου
βάσει της 2^{ης} Ενεργειακής Επιθεώρησης (Β' ΠΕΑ)**

(Υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος)

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

Οδηγίες καταχώρησης στοιχείων

1. Η καταγραφή των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης υποβάλλεται **ηλεκτρονικά**. Καταχωρείται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή και γίνεται έλεγχος/ηλεκτρονική αποδοχή από τον Ωφελούμενο. Η ηλεκτρονική υποβολή ενέχει την θέση συνυπογραφής.
2. Στη στήλη «Κατηγορία Δαπάνης» καταγράφεται ο αντίστοιχος αριθμός παρέμβασης από τον Πίνακα 4.1.1 του Οδηγού Εφαρμογής.
3. Οι προμηθευτές, τα στοιχεία παραστατικών, οι υλοποιημένες παρεμβάσεις και οι αντίστοιχες ποσότητες και κόστη, συμπληρώνονται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή.

Συνημμέναπαραστατικά δαπανών

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΗΣΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ με καταγραφή των τεχνικών και ενεργειακών χαρακτηριστικών των υλικών και των συστημάτων βάσει ΠΕΑ/..... A. Παρεμβάσεις που λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάταξη ⁽¹⁾
1.....
2.....
3.....
4.....

(1) Παρεμβάσεις των κατηγοριών 1 έως 4

Για τη συμπλήρωση του πίνακα του παρόντος εντύπου ο επιθεωρητής κάνει δεκτά μόνο τα παραστατικά δαπανών που αντιστοιχούν στην ανωτέρω αναλυτική περιγραφή των υλοποιημένων παρεμβάσεων.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΗΣΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ B. Παρεμβάσεις που δεν λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάταξη ⁽²⁾
1.....

(2) Παρεμβάσεις της υποκατηγορίας 5.A

Για τη συμπλήρωση του πίνακα του παρόντος εντύπου ο επιθεωρητής κάνει δεκτά μόνο τα παραστατικά δαπανών που αντιστοιχούν στην ανωτέρω αναλυτική περιγραφή των υλοποιημένων παρεμβάσεων.

**Ενδεικτική Απεικόνιση καταχώρησης υλοποιημένων παρεμβάσεων
(τα στοιχεία υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα)**

A/A	Προμηθευτής	Στοιχεία παραστατικού	Κατηγορία Δαπάνης	Ποσότητα (m ² /τεμάχια)	Κόστος (άνευ ΦΠΑ)	ΦΠΑ
Σύνολο						

α. Τα υλικά/συστήματα που έχουν χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση των ανωτέρω παρεμβάσεων πληρούν τις προδιαγραφές του Προγράμματος και τις ελάχιστες απαιτήσεις του Κ.ΕΝ.ΑΚ. (αφορά παρεμβάσεις που λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάταξη).

β. Οι ποσότητες του πίνακα καταχώρησης υλοποιημένων παρεμβάσεων, ανταποκρίνονται πλήρως στο έργο που υλοποιήθηκε.

γ. Το έργο που υλοποιήθηκε στο κτήριο / κτηριακή μονάδα:

- αφορά σε ριζική ανακαίνιση (έκδοση οικοδομικής άδειας με αριθμό:)
- δεν αφορά σε ριζική ανακαίνιση

Κατά περίπτωση και εφόσον υλοποιήθηκε η αντίστοιχη παρέμβαση, συμπληρώνονται:

δ. Ειδική αιτιολόγηση για την υποκατηγορία 1.Δ. «Μόνο υαλοπίνακες (Χωρίς αντικατάσταση πλαισίου)» και εφόσον είναι επιτρεπτή η παρέμβαση, σύμφωνα με τον Οδηγό του Προγράμματος:

Το συνολικό U κάθε κουφώματος που επιτεύχθηκε με το υλικό που τοποθετήθηκε είναι (συμπληρώνεται για κάθε κούφωμα):

.....W/(m².K.)

ε. Τα νέα συστήματα θέρμανσης ή τα συστήματα θέρμανσης που αντικατέστησαν προηγούμενα αντίστοιχα συστήματα στο(η) κτήριο / κτηριακή μονάδα:

- έχουν μέγιστη απαιτούμενη θερμική ισχύkW (Pgen) που έχει προκύψει
 - από τη σχέση 4.1 της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε.-20701-1/2017 (ΝΑΙ / ΟΧΙ)
 - ή από τη μελέτη εφαρμογής θέρμανσης (ΝΑΙ / ΟΧΙ)
- η ισχύς βρίσκεται εντός των ορίων της κατηγορίας ισχύος.....του πίνακα 4.1.1.

στ. Για την υποκατηγορία 3.Α «Διατάξεις αυτόματου ελέγχου λειτουργίας συστήματος θέρμανσης»:

Οι διατάξεις που εγκαταστάθηκαν, αναβάθμισαν την κατηγορία διατάξεων αυτομάτου ελέγχου (της εγκατάστασης) κατά μία τουλάχιστον κατηγορία του Πίνακα 5.5 της ΤΟΤΕΕ 20701-1/2017, δηλαδή από υφιστάμενη κατηγορία σε

ζ. Τεκμηρίωση, για την αδυναμία εγκατάστασης ηλιακού συστήματος παροχής ΖΝΧ (συμπληρώνεται εφόσον δεν υπήρχε ήδη εγκατεστημένο σύστημα ΖΝΧ με χρήση ΑΠΕ και δεν υλοποιήθηκε εγκατάσταση ηλιακού συστήματος παροχής ΖΝΧ). Στην κατοικία δεν είναι εφικτό να εγκατασταθεί ηλιακό σύστημα παροχής ΖΝΧ, διότι (αναγράφεται λόγος που καθιστά μη εφικτή την εγκατάσταση):

.....

η. Για την υλοποίηση παρεμβάσεων που δεν λαμβάνονται υπόψη στην ενεργειακή κατάσταση, αλλά επιτυγχάνουν εξοικονόμηση ενέργειας (παρέμβαση 5.Α), ως ακολούθως:

Παρέμβαση	Θέση	Ισχύς προ παρέμβασης ** [kW]	Ισχύς μετά την παρέμβαση [kW]	ώρες/έτος ^[1]	Ηλεκτρισμός		Πρωτογενής Ενέργεια	
					Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση προ παρέμβασης ** [kWh]	Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση μετά την παρέμβαση [kWh]	Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση προ παρέμβασης ** [kWh]	Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση μετά την παρέμβαση [kWh]
			(B)	(Γ)		(B)*(Γ)		(B)*(Γ)*ΣΜΠΕ
5.Α	Μονοκ/κία/ Διαμέρισμα							

* Καταγράφονται κατ' ελάχιστον, στοιχεία που αφορούν την αντικατάσταση υφιστάμενου φωτισμού, με νέο έξυπνο φωτισμό LED. Εφόσον δεν έγινε εγκατάσταση έξυπνου φωτισμού, καταγράφονται στοιχεία που αφορούν τα υπόλοιπα υποσυστήματα του smart home από τα οποία προκύπτει εξοικονόμηση ενέργειας.

** Δύναται να καταχωρίζονται οι τιμές από τον αντίστοιχο πίνακα της πρότασης παρεμβάσεων - Παράρτημα ΙΙΙ, εφόσον είχε προταθεί η αντίστοιχη παρέμβαση.

ΣΜΠΕ= συντελεστής μετατροπής πρωτογενούς ενέργειας (= 2,9 βάσει ΚΕΝΑΚ 2017)

^[1] Υπολογίζονται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή οι ώρες ανά έτος, βάσει παραδοχών που σημειώνονται ακολούθως:

.....

Εκτιμώμενη εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας μετά την υλοποίηση της παρέμβασης 5.Α.....kWh/έτος.

Ενδεικτική απεικόνιση στατιστικής καταγραφής στοιχείων παρεμβάσεων ΑΠΕ
Στοιχεία τεχνικών συστημάτων που χρησιμοποιούν πρωτογενή ενέργεια που χαρακτηρίζεται ως ΑΠΕ

	Τύπος ΑΠΕ		Στοιχεία			
1	Α/Θ	Εγκατάσταση	P (kW) Θ	SCOP	kW Ψ	SEER
	3.Β Σύστημα Α/Θ	ΝΑΙ/ΟΧΙ				
	3.Γ Σύστημα γεωθερμικής Α/Θ	ΝΑΙ/ΟΧΙ				
	3.Ε Α/Θ αέρα-αέρα διαιρούμενου τύπου	ΝΑΙ/ΟΧΙ				
	3.Ε Α/Θ αέρα-αέρα διαιρούμενου τύπου	ΝΑΙ/ΟΧΙ				
	3.Ε Α/Θ αέρα-αέρα διαιρούμενου τύπου	ΝΑΙ/ΟΧΙ				
2	Α/Θ ΠΑΡΟΧΗΣ ΖΝΧ	Εγκατάσταση	kW	Ενεργ. απόδοση θέρμανσης νερού (%) η wh	Δηλωμένο προφίλ φορτίου	
	4.Δ Αντλία θερμότητας	ΝΑΙ/ΟΧΙ				
3	Βιομάζα	Εγκατάσταση	kW			
	3.Δ Σύστημα λέβητα βιομάζας	ΝΑΙ/ΟΧΙ				
4	Ηλιοθερμικό σύστημα	Εγκατάσταση	Τύπος συλλέκτη	Επιφάνεια συλλέκτη (m²)	Δοχείο ΖΝΧ (lt)	Δοχείο ΘΧ (lt)
	4.Α Ηλιακό θερμοσ. Σύστημα ΖΝΧ / 4.Β Ηλιοθ. σύστημα ΖΝΧ βεβιασμ. κυκλοφ. / 4.Γ Ηλιοθ. σύστημα ΖΝΧ και υποβ. θέρμανσης	ΝΑΙ/ΟΧΙ				

Υπόμνημα στατιστικής καταγραφής στοιχείων

-Για τον SCOP στις τοπικές ή ημικεντρικές μονάδες απ'ευθείας εκτόνωσης με θερμαινόμενο μέσο τον αέρα συμπληρώνεται ο Εποχιακός Συντελεστής Απόδοσης της μονάδας SCOP_{ΕΣ} στο μέσο κλίμα - χωρίς να ληφθεί υπόψη ο μειωτικός συντελεστής (χωρίς να χρησιμοποιηθεί ο συντελεστής 0,93 στη θέρμανση), ήτοι θα είναι διαφορετικός από τα πεδία που συμπληρώνονται στο πρόγραμμα ΤΕΕΚΕΝΑΚ.

-Για αντλίες θερμότητας με θερμαινόμενο μέσο το νερό συμπληρώνεται όπως προβλέπεται στην περίπτωση Β της παρ. 5.1.2.2. «Βαθμός απόδοσης αντλιών θερμότητας» της ΤΟΤΕΕ, ήτοι θα είναι ίδιος με τα πεδία που συμπληρώνονται στο πρόγραμμα ΤΕΕ-ΚΕΝΑΚ.

-Για τον SEER στις τοπικές ή ημικεντρικές μονάδες απ'ευθείας εκτόνωσης με ψυχόμενο μέσο τον αέρα, συμπληρώνεται ως ο Εποχιακός Βαθμός Ενεργειακής Απόδοσης της μονάδας SEER_{ΕΣ} στο μέσο κλίμα - χωρίς να ληφθεί υπόψη ο μειωτικός συντελεστής (χωρίς να χρησιμοποιηθεί ο συντελεστής 0,60 στην ψύξη), ήτοι θα είναι διαφορετικός από τα πεδία που συμπληρώνονται στο πρόγραμμα ΤΕΕ- ΚΕΝΑΚ.

Στα λοιπά πεδία τα πεδία συμπληρώνονται σύμφωνα με το δελτίο προϊόντος τους.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

Παράρτημα V

**Δήλωση Πιστοποίησης & δικαιολογητικά
για την Ολοκλήρωση του Έργου**

(υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος)

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

Δικαιολογητικά ολοκλήρωσης του έργου
(αναρτώνται σε ψηφιακή μορφή στο Πληροφοριακό Σύστημα)

- Βεβαίωση από το διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ΑΕ) ότι υπάρχει σε ισχύ πιστοποιητικό ηλεκτρολόγου (Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη)
- (σε περίπτωση Ιδίων Κεφαλαίων) Αποδεικτικά εξόφλησης ιδίων κεφαλαίων
- (σε περίπτωση δανείου) Σε περίπτωση που δόθηκε προκαταβολή δανείου και έγινε στη συνέχεια αλλαγή προμηθευτή ή το ποσό προκαταβολής υπερβαίνει το ποσό του δανείου επισυνάπτεται το δικαιολογητικό επιστροφής του αντίστοιχου ποσού.
- Παραστατικά παρεμβάσεων, συνοδευόμενα από τυχόν σχετικά Δελτία Αποστολής.
- Απόδειξη παροχής υπηρεσιών 1^{ης} ενεργειακής επιθεώρησης (Α' ΠΕΑ) συνοδευόμενη από παραστατικά εξόφλησης με συνολικό κόστος.....€
- Απόδειξη παροχής υπηρεσιών 2^{ης} ενεργειακής επιθεώρησης (Β' ΠΕΑ) συνοδευόμενη από παραστατικά εξόφλησης με συνολικό κόστος.....€
- Απόδειξη παροχής υπηρεσιών για την έκδοση Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου/ Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας, συνοδευόμενη από παραστατικά εξόφλησης με συνολικό κόστος.....€
- Παραστατικά επί πιστώσει παροχής υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου έργου με συνολικό κόστος.....€
Σε περίπτωση έκδοσης παραστατικού για την αμοιβή του Τεχνικού Συμβούλου από Νομικό πρόσωπο, υποβάλλεται αποδεικτικό εργασιακής σχέσης Τεχνικού Συμβούλου – Νομικού προσώπου ανάλογα με την περίπτωση:
 - ο Εταίρος: Βεβαίωση από το ΓΕΜΗ στην οποία αναφέρονται οι εταίροι/μέλη ΔΣ (εκδοθείσα εντός μηνός από την ημερομηνία υποβολής)
 - ο Μισθωτός: Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.) (προηγούμενου μηνός από την ημερομηνία υποβολής) /Βεβαίωση απασχόλησης (εκδοθείσα εντός μηνός από την ημερομηνία υποβολής) από τον e – ΕΦΚΑ
 - ο Σύμβαση Έργου: Σύμβαση αναρτημένη στο TAXISnet (ΥΑ Αριθμ. ΔΕΛ Β 1009011 ΕΞ 2015/23-1-2015 (ΦΕΚ 246 Β'/2015)
- Παραστατικά επί πιστώσει παροχής υπηρεσιών εκπόνησης μελέτης/έκδοσης άδειας ή βεβαίωση άρθρου 30 Ν.4495/17 επιλέξιμης κατά τους όρους του Προγράμματος, με συνολικό κόστος.....€
- Παραστατικά καταβολής ασφαλιστικών εισφορών (εάν υπάρχουν)
- Αιτιολογική έκθεση στην περίπτωση που η απόκλιση μεταξύ της ωφέλιμης επιφάνειας του Α και Β ΠΕΑ είναι μεγαλύτερη από $\pm 7m^2$ στην περίπτωση μονοκατοικίας/ μεμονωμένου διαμερίσματος και $n \times \pm 7m^2$ στην περίπτωση πολυκατοικίας με n συμμετέχοντα διαμερίσματα.

Για τις περιπτώσεις, όπου βάσει της παρ.1 του άρθρου 251 του Ν.4281 (ΦΕΚ 160Α/08.08.2014), προμηθευτής / ανάδοχος / τεχνικός σύμβουλος / ενεργειακός επιθεωρητής / μελετητής, απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου) συνοποβάλλεται Υπεύθυνη δήλωση Ν.1599/86 του εκδότη παραστατικού, στην οποία θα αναφέρεται το ποσοστό (%) που αναλογεί στο καθεστώς ΦΠΑ της έδρας του.

Ενδεικτική απεικόνιση δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εξοικονομώ 2025» σας δηλώνω ότι;

A) οι παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας της αίτησης με κωδικό υπαγωγής(αριθμός) ολοκληρώθηκαν επιτυχώς,

B) διενεργήθηκε η δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση και εκδόθηκε το Β' Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης της κατοικίας με Αρ. Πρωτοκόλλου και Αρ. Ασφαλείαςεντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης.

Γ) Για την υλοποίηση των εργασιών (επιλέξτε κατά περίπτωση ένα εκ των Γ.1,Γ.2 και ένα εκ των Γ.3,Γ.4):

Γ.1 Έχει διασφαλιστεί η ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση (επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση) των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.).

Γ.2 Δεν παρήχθησαν Α.Ε.Κ.Κ.

Γ.3 Έχει διασφαλιστεί η ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (Α.Η.Η.Ε.).

Γ.4 Δεν παρήχθησαν Α.Η.Η.Ε.

Με την παρούσα δηλώνω ότι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν επισυναφθεί ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα. Θα τηρώ και θα ενημερώνω το φάκελο του έργου με όλα τα στοιχεία (πρωτότυπα δικαιολογητικά και παραστατικά δαπανών) που αφορούν στην εκτέλεση των παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών έως την ολοκλήρωση και την αποπληρωμή τους αλλά και στη συνέχεια για πέντε (5) έτη για τις περιπτώσεις ιδιοκατοίκησης ή δέκα (10) έτη για τις περιπτώσεις ενοικίασης/δωρεάν παραχώρησης, από την ημερομηνία τελικής εκταμίευσης των ωφελημάτων.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

**Υπεύθυνη Δήλωση ν. 1599/1986 για
ενισχύσεις βάσει καθεστώτος De Minimis**

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΦΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΞΕΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)

ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ¹ :	ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
2 Ημερομηνία γέννησης :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις³, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Α. Το ΑΦΜ (συμπληρώνεται) με το οποίο και έχω υποβάλει αίτηση ως Ωφελούμενος στο Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025»:

-Δεν αντιστοιχεί και σε Ατομική Επιχείρηση

-Αντιστοιχεί και σε Ατομική Επιχείρηση (διαγράφεται το ένα από τα δύο).

- I. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση κατά την έννοια της «επιχείρησης» σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831
- II. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»⁴ με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

Γ. Μου έχουν χορηγηθεί, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν «ενιαία επιχείρηση», σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών από την υποβολή της παρούσης στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΨΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΟΝ ΑΙΤΟΥΝΤΑ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΚΑΝ. (ΕΕ) 717/2014 (αφορά τον/την δικαιούχο της ενίσχυσης και τυχόν τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν «ενιαία επιχείρηση» με την έννοια του Κανονισμού 2023/2831)							
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ⁵	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ⁵	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Δ. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί⁶, αθροισόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που έχει χορηγηθεί σε τυχόν επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» σύμφωνα με το υπό σημείο Β ανωτέρω, δεν υπερβαίνει το ποσό των **300.000 ευρώ** σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών από την υπαγωγή στο Πρόγραμμα.

Ε. Η υπό ενεργειακή αναβάθμιση κατοικία στο Πρόγραμμα δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

ΣΤ. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία:/...../.....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

¹

Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση. ² Αναγράφεται ολογράφως.

³

Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

⁴

Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση. ⁵

Οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

⁶

Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

**Υπεύθυνη Δήλωση ν. 1599/1986
Μη υποχρέωσης υποβολής δήλωσης φορολογίας**

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Δεν είμαι υπόχρεος σε υποβολή Φορολογικής Δήλωσης για το φορολογικό έτος.....διότι κατά το φορολογικό έτος αυτό:

- Δεν είχα ετήσιο πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα φορολογούμενο ή απαλασσόμενο.
- Αποτελούσα εξαρτώμενο μέλος έως 18 ετών βάσει του άρθρου 11 του ν.4172/2013 και δεν απέκτησα εισόδημα από εργασιακή σχέση ή συντάξεις λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας μου.
- Υπήρξα κάτοικος εξωτερικού χωρίς πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα στην Ελλάδα.
- Ήμουν κεκαρμένος μοναχός με εισόδημα που δεν υπερέβη το ποσό των 9.500 ευρώ.

(4)

Ημερομηνία:20..... Τόπος

Ο/Η Δηλών/ούσα

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

**Υπεύθυνη Δήλωση ν.1599/1986
Χρήσης Ακινήτου**

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Στο ακίνητο επί της οδού αριθμός....., του δήμου, με αρ. παροχής ηλεκτρικού ρεύματος....., στο οποίο απέκτησα για πρώτη φορά εμπράγματο δικαίωμα μετά τις 31.12.2023,

α) Είμαι πλήρης κύριος/επικαρπώτης, θα το χρησιμοποιώ ο/η ίδιος/α ως κύρια κατοικία και θα το δηλώσω ως κύρια κατοικία κατά το τρέχον φορολογικό έτος,

ή ⁽⁴⁾

β) Είμαι πλήρης κύριος/επικαρπώτης και θα χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία από τρίτο ^(3ο) πρόσωπο χωρίς εμπράγματο δικαίωμα, με στοιχεία (ονοματεπώνυμο), ΑΦΜ..... (ΑΦΜ χρήστη ακινήτου/μη συγκυρίου που θα το δηλώσει ως κύρια κατοικία κατά το τρέχον φορολογικό έτος)

ή ⁽⁴⁾

γ) Είμαι ψιλός κύριος και θα το χρησιμοποιώ ο/η ίδιος/α ως κύρια κατοικία έχοντας εξασφαλίσει εγγράφως την δωρεάν παραχώρησή του από τον πλήρη κύριο ή/και επικαρπώτη.

.....⁽⁵⁾

Για την ανωτέρω χρήση έχω διασφαλίσει τη συμφωνία όλων των συνδικαιούχων.

Ημερομηνία:.....20..... Τόπος

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Επιλέγεται κατά περίπτωση
- (5) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2025»**

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ
Κριτήριο Βαθμολόγησης**

Αθήνα, Δεκέμβριος 2024

Κριτήριο Βαθμολόγησης και επιτρεπόμενα όρια

A/A	Κριτήριο	Ανώτατο βαθμολογούμενο όριο κριτηρίου	Κατώτατο βαθμολογούμενο όριο κριτηρίου
κ	Βαθμομέρες	1,617221815	0,117638923

Οι τιμές του κριτηρίου βαθμομερών, λαμβάνονται από τα δεδομένα των οικισμών της Ελληνικής Επικράτειας, όπως αυτά αποτυπώνονται στον πίνακα στο τέλος του παραρτήματος.

Σε περίπτωση αιτήσεων που ισοβαθούν ως προς την βαθμολογία, ανώτερη στην κατάταξη τοποθετείται εκείνη η αίτηση που κατατέθηκε πρώτη βάσει της χρονοσήμανσης που λαμβάνει κάθε αίτηση κατά την υποβολή της.

Βεβαίωση εκτέλεσης εργασιών

Η βεβαίωση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν.

Εγώ, ο/η (ονοματεπώνυμο) με ΑΦΜ (9ψήφιος αριθμός)....., Τεχνικός Σύμβουλος στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εξοικονομώ 2025», βεβαιώνω ότι:

A. Εκτελέστηκαν σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος όλες οι εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης που αναγράφονται στο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος και αφορούν στην αίτηση με κωδ(αριθμός).

B. Εκδόθηκαν όλες οι απαραίτητες διοικητικές πράξεις (άδειες/εγκρίσεις) για την σύννομη εκτέλεση των εργασιών.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2024

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

